

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
จังหวัดนครราชสีมา

ปริญญาโท
ของ
สำรวย ประไพศรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2544
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
จังหวัดนครราชสีมา

บทคัดย่อ
ของ
สำราญ ประไพศรีศรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2544

154.1.1.1

สำราญ ประไพศรีศรี. (2544). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา*. ปรียญญาณิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :
รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง, อาจารย์ทัศนาทองภักดี.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2543 ตามตัวแปรด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อม ตัวแปรด้านส่วนตัวได้แก่ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และภูมิภาค ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมได้แก่ ด้านครอบครัวและด้านมหาวิทยาลัย ด้านครอบครัวได้แก่ อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ด้านมหาวิทยาลัยได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรม และบรรยากาศการเรียนการสอน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่1, 2,3 และ 4 ใน 3 สาขาวิชาคือ สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาเทคโนโลยีการเกษตร และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 356 คน เป็นนักศึกษาชาย 219 คน นักศึกษาหญิง 137 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ แบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาปรากฏผล ดังนี้

1.ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ตัวแปร คือ ชั้นปีที่ 1 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คือระหว่าง 3.00-4.00 ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ตัวแปรคือ นิสัยในการเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม และบรรยากาศการเรียนการสอน

2.ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ภูมิภาคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภูมิภาคในเขตภาคกลาง ภูมิภาคในเขตภาคเหนือ ภูมิภาคในเขตภาคใต้ ภูมิภาคในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภูมิภาคในเขตภาคตะวันออก ภูมิภาคในเขตภาคตะวันตก อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์การของรัฐ อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่มีอาชีพทำไร่ นา สวน เลี้ยงสัตว์ อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว คำขาย อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้าง พนักงานบริษัท หรือห้างร้านเอกชน ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง

3.ตัวแปรที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ตัวแปร โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ บรรยากาศการเรียนการสอน (X_{29}) และการเข้าร่วมกิจกรรม (X_{28}) ซึ่งตัวแปรทั้ง 2 ตัวนี้สามารถร่วมกันอธิบาย หรือพยากรณ์ความแปรปรวนของการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้ร้อยละ 20.60

4. สมการที่สามารถพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ

4.1. สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 38.688 + .698 X_{29} + .630 X_{28}$$

4.2. สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .390 X_{29} + .235 X_{28}$$

VARIABLES RELATED TO LEARNING ADJUSTMENT OF TRIMESTER
OF THE STUDENTS OF SURANAREE UNIVERSITY OF TECHNOLOGY
IN CHANGWAT NAKORN RATCHASIMA

AN ABSTRACT
BY
SAMRUAY PRAPHOSRI

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University
May 2001

Samruay Praphosri. (2001). *Variables Related to Learning Adjustment of Trimester of the Students of Suranaree University of Technology in Changwat Nakornratchasima*. Master thesis, M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Kamolrat Greethong, Mrs. Tasana Thongpugdee.

The purposed of this research were to study of the variables related to learning adjustment of trimester of the student of Suranaree University of Technology in Changwat Nakornratchasima in academic year 2001 . The variables were two discussion. First of them were personal variables : sex , year of study , subject major , academic achivement and place of birth. Second of them were environments variables: Family environments , parental occupations , parental economic status .And University environments ; student - activities and learning atmosphere.

The 356 samples were studied in engineering major , agricultural technologic major and information technologic major , they were 219 male and 137 female students. They were students of the first year ,second year , third year and the forth year. The instrumtment was the qestionaire of variables related to learning adjustment of trimester of the student of Suranaree University of Technology . The data were analysed by Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The result were as follow :

1. There were significantly positive relationship among related to learning adjustment of trimester of the student of Suranaree University of Technology, the first year students and high academic achivement at .05 level . And there were significantly positive relationship among related to learning adjustment of trimester of the student of Suranaree University of Technology , study habit , student - activities and learning atmosphere at .01 level.

2. There were no significantly relationship among related to learning adjustment of trimester of the student of Suranaree University of Technology ,male , female , second year , third year and the forth year , engineering major , agricultural technologic major and information technologic major , low academic achivement , medium academic achivement, place of birth on bangkok and around , place of birth on middle , place of birth on norht , place of birth on south , place of birth on north - east ,place of birth on east, place of birth on west , parental occupations on government official and non - government official , parental occupations on agriculture , parental occupations on own the business , parental occupations on the employer , low parental economic status , middle parental economic status and high parental economic status .

3. Variables were significantly effected to the variables related to learning adjustment of trimester of the student of Suranaree University of Technology ranking from the most to the least were learning atmosphere X_{29} , student - activities X_{23} at .01 level. These variables could predicted to learning adjustment of trimester of the students of Suranaree University of Technology about percentage of 20.60 .

4. The 1 predicted equation of learning adjustment of trimester of the students of Suranaree University of Technology were as follow :

4.1 In term of raw scores were :

$$\hat{Y} = 38.688 + .698 X_{29} + .630 X_{28}$$

4.2 In term of standard scores were :

$$Z = .390 X_{29} + .235 X_{28}$$

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา

ของ

นางสาวสำรวย ประไพศรีศรี

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์)

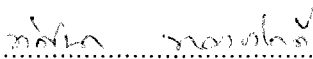
วันที่ 11 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2544

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ทศนา ทองภักดี)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ทัศนาก ทองภักดี กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา กรรมการสอบปากเปล่าที่ แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะแนวคิด และข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่าง ไกลชิด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างมาก

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย อินทรประวัติ และ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พยอม ก้อนในเมือง คุณสายสมร-สุทธิ วัฒนสาร คุณดวงฤดี พ่วงแสง คุณอาภรณ์ บุญล้ำพู่ คุณชุตติกาญจน์ ชำนาญกิจ คุณสุดา ผ่องแผ้ว และคุณประเทือง ประสพสันต์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบคุณอาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก และขอใจนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี สุรนารี จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2543 ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูล เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คณะอาจารย์ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่าน ที่ได้เมตตาให้ ความรู้ และขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ จิตวิทยาการศึกษาทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจ

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอโน้มระลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา และพี่ ๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจ และให้การสนับสนุนทุนทรัพย์

ผลความดีทั้งหมดนี้ขอมอบแต่บิดา มารดา และครู อาจารย์ ผู้มีพระคุณ ซึ่งเป็นเสมือนแรงผลักดัน ทำให้ผู้วิจัยสำเร็จการศึกษา

สำรวย ประไพศรีศรี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดการศึกษาค้นคว้า.....	9
สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค.....	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค.....	51
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	56
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	59
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	76
การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	76
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	77
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	86
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	86
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาค้นคว้า.....	88
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และการแปลผล.....	88
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	97
บทย่อ.....	97
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	97
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	97
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	97
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	97
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	97
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	97
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	97
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า.....	98
ข้อเสนอแนะ.....	105
บรรณานุกรม	107
ภาคผนวก.....	117
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	118
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม.....	120
ภาคผนวก ค ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น.....	132
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	135

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาขาวิชา ชั้นปี และเพศ.....	77
2 แสดงจำนวนร้อยละของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรเพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิฐานะ อาชีพของบิดา มารดาหรือผู้ปกครองและฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง..	90
3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรนิสัยในการเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม บรรยากาศการเรียนการสอน และการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค.....	92
4 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค.....	93
5 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียน.....	94
6 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษา โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis).....	95

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของประชาชน มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์รวมของบุคลากรที่มีความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง อีกทั้งยังเป็นศูนย์ของปัจจัยการศึกษาที่สมบูรณ์ และมีเป้าหมายของการดำเนินการที่ชัดเจน คือมีหน้าที่ผลิตกำลังคนที่มีความรู้ ความสามารถระดับสูงออกไปพัฒนาประเทศ และให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยคือการสอน การวิจัย การให้บริการสังคม และการทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมของชาติ

ปัจจุบันประเทศไทยประสบกับสภาวะวิกฤตด้านเศรษฐกิจ ทำให้รัฐบาลต้องกู้เงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนมากเพื่อนำมาฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศให้ดีขึ้น การนำมหาวิทยาลัยออกนอกระบบราชการหรือการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล กลายเป็นเงื่อนไขหนึ่งในข้อตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศหรือไอเอ็มเอฟ ที่แสดงเจตจำนงขอรับความช่วยเหลือทางการเงินจากธนาคารพัฒนาเอเชียหรือเอดีบีเพื่อปรับโครงสร้างทางสังคมและเงื่อนไขการดำเนินการด้านนโยบายการกู้เงินจากเอดีบี และภายในปี พ.ศ. 2545 กำหนดให้มหาวิทยาลัยของรัฐทั้งหมดยืนยันการดำเนินการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล และปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยที่มีสภาพเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาลนอกจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี คือมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีฐานะเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแห่งแรกของประเทศไทย อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย มีรูปแบบเป็น “มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล” มีระบบการบริหารงานที่แตกต่างจากระบบราชการ โดยมหาวิทยาลัยสามารถกำหนดระบบบริหารงานบุคคล การเงิน บริหารวิชาการ และการจัดการทั่วไปได้ตามความเหมาะสมและภารกิจของมหาวิทยาลัย เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจัดการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด โดยเน้นการเรียนการสอนและการวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ (คู่มือการรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. 2542 : 2)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีปณิธานอันมั่นคงที่จะดำรงความเป็นเลิศในทุกภารกิจ พัฒนาคุณภาพชีวิต มุ่งสัมฤทธิ์ในการสะสม สร้างสรรค์ ภูมิรู้ ภูมิธรรม และภูมิปัญญา เพื่อพัฒนามนุษยชาติ ชั่ววันรันตร์ โดยมุ่งสร้างบัณฑิตที่มีคุณสมบัติพึงประสงค์ 3 ประการคือ มีความเป็นไทยที่เป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติและความใฝ่รู้ที่เหมาะสมกับการเป็นนักเทคโนโลยีเพื่อพัฒนา และประการสุดท้ายคือมีคุณภาพและจริยธรรม เพื่อให้การพัฒนานักศึกษามีความสอดคล้องกับปณิธานของมหาวิทยาลัย จึงกำหนดคุณสมบัติของบัณฑิตที่พึงประสงค์ 4 ประการคือ ทักษะในด้าน การดำรงชีวิต ร่วมกับผู้อื่น (Humanware) ทักษะการสื่อความหมายและการหาข้อมูลได้อย่างดี (Inforware) ทักษะในทางวิชาชีพหรือเทคโนโลยี (Technoware) และทักษะในการจัดการ (Orgaware) (ชาญชัย อินทรประวัตติ. 2542 : 1) ในการผลิตบัณฑิตนอกเหนือจากการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยโดยตรงแล้วยังเน้นให้นักศึกษาได้มี

ประสบการณ์จากการทำงานในสถานประกอบการจริง ตามสาขาวิชาที่เรียนสลับกับการเรียนในชั้นเรียน โดยทางมหาวิทยาลัยได้จัดตั้งโครงการสหกิจศึกษาขึ้นโดยอาศัยความร่วมมือกับสถานประกอบการทั้งในและต่างประเทศ สำหรับสถานประกอบการที่รับนักศึกษาสหกิจเข้าปฏิบัติงานภายในประเทศนั้น มีกระจายอยู่

ทุกภาคของประเทศ ซึ่งเป็นสถานประกอบการในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมากที่สุด รองลงมาเป็นสถานประกอบการในภาคอีสานโดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมาที่มีจำนวนมากที่สุด และสถานประกอบการในต่างประเทศนั้น ได้แก่ แคนาดา เยอรมัน และฟินแลนด์ เพื่อจะช่วยเสริมทักษะการนำทฤษฎีไปสู่ภาคปฏิบัติได้อย่างลงตัว ส่งผลให้บัณฑิตมีคุณภาพตรงตามที่ตลาดแรงงานต้องการมากยิ่งขึ้น (ธวัชชัย ทิชชุนเหนือ. 2541 : 3) มหาวิทยาลัยมีทิศทางที่ชัดเจนที่จะก้าวไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ การวิจัยและการพัฒนาในแต่ละสาขาทุกหลักสูตรที่เปิดทำการสอนจะมีการผสมผสานกัน สารฐานวิทยากรด้านต่างๆ เข้าด้วยกันลักษณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางการเรียน การสอน (วิจิตร ศรีสอาน. 2533 : 3)

มหาวิทยาลัยแห่งนี้ถือเป็นสถาบันการศึกษาแห่งแรกของประเทศไทยที่จัดการศึกษาแบบไตรภาค โดยปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษา มีภาคการศึกษาละ 13 สัปดาห์ และมีช่วงหยุดเรียนระหว่างภาคการศึกษา 2 สัปดาห์ และช่วงหยุดเรียนระหว่างปีการศึกษา 4 สัปดาห์ มหาวิทยาลัยมีการจัดหลักสูตรในสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ 198 หน่วยกิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร 188 หน่วยกิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ 175 หน่วยกิต และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ 193 หน่วยกิต (คู่มือการรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. 2542 : 3)

การจัดการศึกษาแบบไตรภาคของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีดังกล่าว จะเห็นวาระยะเวลาในการเรียนของนักศึกษาแต่ละภาคการศึกษานั้น และจำนวนหน่วยกิตที่นักศึกษาต้องเรียนตลอดหลักสูตร 4 ปี ในแต่ละสาขาวิชามีจำนวนมาก ประกอบกับนักศึกษาลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษามาก ทำให้นักศึกษามีเวลาในการเตรียมตัวสำหรับการสอบน้อย จึงทำให้นักศึกษาประสบปัญหาการปรับตัวด้านการเรียน ซึ่งส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หรือมีนักศึกษาที่อยู่ในสภาพรอพินิจ (Probation) เป็นนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 และในแต่ละปีจะมีนักศึกษาที่ต้องออกกลางคันเพราะผลการเรียนต่ำมีอัตราสูงสุดเมื่อสิ้นปีการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา และลดลงตามลำดับเมื่อสิ้นปีการศึกษาถัดมา ทั้งนี้เมื่อสิ้นปีการศึกษาที่ 4 แล้วอัตราการออกกลางคันเพราะผลการเรียนต่ำของนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตรสูงกว่านักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ และอัตราการออกกลางคันเพราะผลการเรียนต่ำรวมทุกกลุ่มสาขาวิชาเท่ากับร้อยละ 16.55 ของนักศึกษาแรกเข้าในรุ่นเดียวกัน (ไทย ทิพย์สุวรรณกุล. 2542 : 11) จากประมวลผลการเรียนของศูนย์บริการการศึกษา จากการสัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษา และนักแนะแนวเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543. พบว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเพิ่มขึ้นทุกปี

นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีอายุระหว่าง 17-25 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่มีความสำคัญในเรื่องของการปรับตัวเพราะเป็นวัยเชื่อมต่อระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่ที่เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต พบว่านักศึกษามีปัญหาการปรับตัวในหลายๆ ด้าน ได้แก่ การปรับตัวด้านการเรียน การคบเพื่อนต่างเพศ การเข้าสังคมกับรุ่นพี่ (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2424 : 11) ตลอดจนพบว่านักศึกษาส่วนมากโดยเฉพาะนักศึกษาใหม่มีความยุ่งยากและประสบปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับชีวิตในมหาวิทยาลัย ได้แก่ การฟัง การจดคำบรรยายของอาจารย์ผู้สอน การแบ่งเวลา การร่วมกิจกรรม การคบเพื่อน การอยู่ร่วมกันในหอพัก และอาหารการกิน (มัลลวีร์ อุดุลวัฒน์ศิริ. 2523 : 62) ทั้งนี้เนื่องจากสังคมในมหาวิทยาลัยมีสิ่งต่างๆ ที่แตกต่างไปจากสิ่งที่นักศึกษาเคยพบในอดีต การปรับตัวจึงมีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเข้าชั้น และการออกกลางคันของนักศึกษา ทำให้เกิดความสูญเสียเปล่าทางการศึกษา (สมบัติ ตาปัญญา. 2528 : 59)

นอกจากนี้ทราเวอร์ (Traver. 1955 : 396) นักจิตวิทยาอเมริกันกล่าวว่า การปรับตัว สภาพแวดล้อม ความสนใจ ความมุ่งมั่น ทักษะติดต่อสถาบัน วิชาที่เรียน และอาจารย์ผู้สอน ต่างมีอิทธิพลต่อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นอกจากนั้น เชค (Cech. 1964 : 25) กล่าวว่า ลักษณะที่มีส่วนสัมพันธ์กับเด็กที่เรียนไม่จบคือ ระดับฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมบิดามารดา เรียนซ้ำ และความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมมีน้อย ซึ่งสอดคล้องกับเซลเลอร์ (Zellre. 1966 : 20-21) ที่กล่าวว่า สาเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เด็กเรียนไม่จบคือ ไม่ชอบครูประจำชั้นหรือครูใหญ่ และไม่เป็นที่ยอมรับของเพื่อนฝูง ดังนั้นการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจึงต้องเข้าใจ และหาวิธีการเพื่อให้นักศึกษาปรับตัวได้อย่างรวดเร็วที่สุด เพราะการปรับตัวจะเป็นวิถีทางสู่ความสุข และความสำเร็จในชีวิต (กำธร จ่างทอง. 2528 : 59)

จากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่ได้ทำงานด้านการให้คำปรึกษากับนักศึกษาที่อยู่หอพัก ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมาเป็นเวลา 6 ปี พบว่าจำนวนนักศึกษาที่มีปัญหาการปรับตัวทางการเรียนนั้นมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี ตลอดจนจากประมวลผลการเรียนของศูนย์บริการการศึกษา จากการสัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษา นักแนะแนว ในการเรียนระบบไตรภาคนั้น พบว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเพิ่มขึ้นทุกปี

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นโดยให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ปีการศึกษา 2543 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำนวน 68 คน แบ่งเป็นนักศึกษาชายจำนวน 38 คนและนักศึกษาหญิงจำนวน 30 คน ตอบแบบสอบถามปลายเปิดโดย

คำถามข้อที่ 1 “นักศึกษาคิดว่าตนเองมีปัญหาหรือไม่เมื่อต้องเข้าเรียนในระบบไตรภาค”

คำตอบที่นักศึกษาคิดว่าตนเองมีปัญหาจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 70.59 และคำตอบที่นักศึกษาคิดว่าตนเองไม่มีปัญหาจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 29.41

คำถามข้อที่ 2 “นักศึกษาคิดว่าตนเองมีปัญหาในด้านใดเมื่อต้องเข้าเรียนในระบบไตรภาค”

คำตอบมากที่สุดอันดับ 1 คือปัญหาด้านเศรษฐกิจ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 38.24 อันดับที่ 2 คือปัญหาด้านการปรับตัวด้านการเรียน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 32.35 และอันดับที่ 3 คือปัญหาด้านสังคม จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.88

คำถามข้อที่ 3 คือ “นักศึกษาคิดว่าต้องการพัฒนาตนเองด้านใดในการเรียนระบบไตรภาค”

คำตอบมากที่สุดอันดับ 1 คือด้านการเรียนจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 23.29 อันดับ2คือด้านบุคลิกภาพจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 และอันดับ3 คือด้านความขยันจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.35

จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดนักศึกษา พบว่า นักศึกษาประสบปัญหาการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไทย ทิพย์สุวรรณกุล (2542 : 11) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการรับนักศึกษาด้วยวิธีการให้โควตาและการสอบคัดเลือก รุ่นปีการศึกษา 2536 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่ามีนักศึกษาที่ต้องออกกลางคันเพราะมีผลการเรียนต่ำกว่า 2.00 มีอัตราสูงสุดเมื่อสิ้นปีการศึกษาที่เข้าศึกษา

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สร้างแบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค

แก่นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ปีการศึกษา 2543 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำนวน 76 คน มีนักศึกษาชายจำนวน 40 คน และนักศึกษาหญิงจำนวน 36 คน

รายละเอียดของแบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ 1.ด้านการจัดการศึกษา 2.ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก 3.ด้านบริการการศึกษาและสวัสดิการของมหาวิทยาลัย

เกณฑ์ที่ระบุว่านักศึกษาปรับตัวได้ดีทั้ง 3 นั้นคือ ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 48 คะแนนขึ้นไป และนักศึกษาที่ปรับตัวได้ไม่ดี คือได้คะแนนต่ำกว่า 48 คะแนนลงมา จากผลการตอบแบบสอบถามปลายปิด พบว่า

1.ด้านการจัดการศึกษา นักศึกษาได้คะแนนมากที่สุดอันดับ 1 คือ 12 คะแนนจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.63 อันดับที่ 2 คือ 10 คะแนนจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.26 และอันดับที่ 3 คือ 9 คะแนนจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.58 สรุปว่านักศึกษามีปัญหาการปรับตัวด้านการจัดการศึกษา

(นักศึกษาที่ปรับตัวได้ดีในด้านนี้ต้องได้ 15 คะแนนขึ้นไป)

2.ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก นักศึกษาที่ได้คะแนนมากที่สุดอันดับที่ 1 คือ 14 คะแนนจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.95 และอันดับที่ 2 คือ 13 คะแนนจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 9.01 และอันดับที่ 3

คือ 12 คะแนนจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 14.47 สรุปว่านักศึกษามีปัญหาการปรับตัวด้านความเป็นอยู่ในหอพัก

(นักศึกษาที่ปรับตัวได้ดีในด้านนี้ต้องได้ 15 คะแนนขึ้นไป)

3.ด้านบริการการศึกษาและสวัสดิการของมหาวิทยาลัย นักศึกษาได้คะแนนมากที่สุดอันดับ 1 คือ 16 คะแนนจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.95 อันดับที่ 2 คือ 15 คะแนนจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.90 และอันดับที่ 3 คือ 14 คะแนนจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 10.53 สรุปว่านักศึกษามีปัญหาการปรับตัวด้านบริการการศึกษาและสวัสดิการของมหาวิทยาลัย

(นักศึกษาที่ปรับตัวได้ดีในด้านนี้ต้องได้ 18 คะแนนขึ้นไป)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น แสดงว่านักศึกษาน่าจะมีปัญหาด้านการปรับตัวด้านการเรียนในระบบ ไตรภาค ดังนั้นจึงทำให้ผู้วิจัยต้องการศึกษามีตัวแปรใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบ ไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อันเป็นแนวทางให้มหาวิทยาลัยในการพิจารณาวางแผนพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดบริการให้คำปรึกษา ได้อย่างสอดคล้องเหมาะสมกับนักศึกษา

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว และด้านสิ่งแวดล้อม กับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบ ไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

2. เพื่อศึกษาตัวแปรด้านส่วนตัว และด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนในระบบ ไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนในระบบ ไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา นักแนะแนว ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาในการวางแผนนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา หลักสูตร การวัดผลและประเมินผล การบริการการศึกษาและสวัสดิการของมหาวิทยาลัย ตลอดจนสภาพแวดล้อม เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักศึกษามากที่สุด

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่1,2,3 และ 4 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2543 3 สาขาวิชา ได้แก่สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร และ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 4,293 คน เป็นนักศึกษาชาย จำนวน 2,613 คน และเป็นนักศึกษาหญิง จำนวน 1,680 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1,2,3และ4 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2543 3 สาขาวิชา ได้แก่สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 356 คน มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane, 1967 : 90) เป็นนักศึกษาชายจำนวน 219 คน และนักศึกษาหญิงจำนวน 137 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีสาขาวิชา ชั้นปี และเพศ เป็นชั้น (Strata)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1.ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1.ตัวแปรด้านส่วนตัว

- 1.1.1.เพศ
- 1.1.2. ชั้นปีที่กำลังศึกษา
- 1.1.3.สาขาวิชา
- 1.1.4.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 1.1.5.นิสัยในการเรียน
- 1.1.6.ภูมิฐานะ

1.2.ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อม

- 1.2.1.ด้านครอบครัว
 - 1.2.1.1.อาชีพของ บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง
 - 1.2.1.2.ฐานะทางเศรษฐกิจของ บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง
- 1.2.2.ด้านมหาวิทยาลัย
 - 1.2.2.1.บรรยากาศการเรียนการสอน
 - 1.2.2.2.การเข้าร่วมกิจกรรม

2.ตัวแปรตาม ได้แก่ การปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค 3 ด้าน ได้แก่

- 2.1.การจัดการศึกษา
- 2.2.ความเป็นอยู่ในหอพัก
- 2.3.การบริการการศึกษาและสวัสดิการของมหาวิทยาลัย.

นิยามศัพท์เฉพาะ

1.การปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค หมายถึง การแสดงออกของนักศึกษาที่เกี่ยวกับการตั้งใจเรียน การเอาใจใส่ต่อการเรียน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อให้สามารถเรียนได้อย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จในการเรียนระบบไตรภาค ในที่นี้ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การปรับตัวด้านการจัดการศึกษาแบบไตรภาค การปรับตัวด้านความเป็นอยู่ในหอพัก และการปรับตัวด้านบริการการศึกษาและสวัสดิการของมหาวิทยาลัย ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1.การปรับตัวด้านการจัดการศึกษา หมายถึง การแสดงออกของนักศึกษาเกี่ยวกับการตั้งใจเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียนให้ทันกับระยะเวลาในแต่ละภาคการศึกษา ในด้านการวางแผนการเรียน การแบ่งเวลาในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม การแบ่งเวลาเข้าห้องสมุด และการแบ่งเวลาในการทำรายงานส่งอาจารย์ให้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งในการจัดการศึกษาแบบไตรภาคนั้นในปีการศึกษาหนึ่งแบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษา โดยมีระยะเวลาเรียนภาคการศึกษาละ 13 สัปดาห์ และมีระยะเวลาการหยุดเรียนภาคการศึกษาละ 2 สัปดาห์ ระยะเวลาการหยุดระหว่างปีการศึกษาละ 4 สัปดาห์ โดยเปิดภาคการศึกษาที่ 1 เดือนพฤษภาคม และปิดภาคการศึกษาที่ 1 เดือนสิงหาคม เปิดภาคการศึกษาที่ 2 เดือนกันยายน และปิดภาคการศึกษาที่ 2 เดือนธันวาคม เปิดภาคการศึกษาที่ 3 เดือนมกราคม และปิดภาคการศึกษาที่ 3 เดือนเมษายน

1.2.การปรับตัวด้านความเป็นอยู่ในหอพัก หมายถึง การปรับตัวด้านการใช้เวลาในการเรียนเมื่ออยู่หอพัก ได้แก่ การใช้เวลาส่วนตัวในการทบทวนบทเรียน การใช้เวลาในการทำรายงานส่งอาจารย์ การปรับตัวของนักศึกษาที่ปรึกษาในหอพัก การปรับตัวกับเพื่อนในหอพัก การใช้อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในหอพัก และการปฏิบัติตามกฎระเบียบหอพัก

1.3.การปรับตัวด้านบริการการศึกษาและสวัสดิการของมหาวิทยาลัย หมายถึง การรู้จักวิธีติดต่อกับศูนย์ หรือหน่วยงานที่ให้บริการทางการศึกษาต่างๆให้ถูกต้องและสะดวก การรู้จักใช้บริการด้านสวัสดิการต่างๆของมหาวิทยาลัย ในอันที่จะส่งเสริมสนับสนุนต่อการเรียนของนักศึกษา ได้แก่ ศูนย์คอมพิวเตอร์ ศูนย์บรรณสารและสื่อการสอน ศูนย์บริการการศึกษา ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่วนกิจการนักศึกษา สถานพยาบาล สถานกีฬา บริการร้านค้าและบริการรถเมล์

2.ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค หมายถึง ปัจจัยที่ส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษา แบ่งออกเป็น 10 ตัวแปร ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยในการเรียน ภูมิลำเนา อาชีพของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียนการสอน และการเข้าร่วมกิจกรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.เพศ ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง

2.2.ชั้นปีที่กำลังศึกษา ได้แก่ ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4

2.3.สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.4.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการเรียนของนักศึกษา ซึ่งได้จากระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ของภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับคือ

2.4.1.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง ระดับผลการเรียนที่ต่ำกว่า 1.99

2.4.2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง ระดับผลการเรียนระหว่าง 2.00- 2.99

2.4.3.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ระดับผลการเรียนระหว่าง 3.00-4.00

- 2.5.นิสัยในการเรียน หมายถึง สิ่งที่นักศึกษากระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ การแบ่งเวลาในการเรียน การทำการบ้าน การทบทวนบทเรียน การตั้งใจเรียน และการวางแผนในการเรียน
- 2.6.ภูมิสำเนา หมายถึง สถานที่เกิดของนักศึกษาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ โดยแบ่งเป็น 7 ภาค
- 2.6.1.กรุงเทพมหานครและปริมณฑล หมายถึง พื้นที่ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้แก่ นครบุรี นครปฐม และสมุทรปราการ รวมทั้งสิ้น 4 จังหวัด
- 2.6.2.ภาคกลาง หมายถึง พื้นที่ที่อยู่ในเขตจังหวัดปทุมธานี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง และชัยนาท รวมทั้งสิ้น 7 จังหวัด
- 2.6.3.ภาคเหนือ หมายถึง พื้นที่ที่อยู่ในเขตจังหวัดอุทัยธานี นครสวรรค์ กำแพงเพชร ตาก ลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอน น่าน แพร่ อุตรดิตถ์ พิษณุโลก สุโขทัย เพชรบูรณ์ และพิจิตร รวมทั้งสิ้น 17 จังหวัด
- 2.6.4.ภาคใต้ หมายถึง พื้นที่ที่อยู่ในเขตจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี กระบี่ ระนอง พังงา ภูเก็ต ตรัง สงขลา สตูล นครศรีธรรมราช พัทลุง ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส รวมทั้งสิ้น 14 จังหวัด
- 2.6.5.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมายถึง พื้นที่ที่อยู่ในเขตจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ ขอนแก่น อุดรธานี มหาสารคาม ร้อยเอ็ด สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี กาฬสินธุ์ ยโสธร เลย หนองคาย สกลนคร นครพนม มุกดาหาร และหนองบัวลำภู รวมทั้งสิ้น 18 จังหวัด
- 2.6.6.ภาคตะวันออก หมายถึง พื้นที่ที่อยู่ในเขตจังหวัดจันทบุรี ระยอง ตราด นครนายก ชลบุรี ปราจีนบุรี สระแก้ว และฉะเชิงเทรา รวมทั้งสิ้น 8 จังหวัด
- 2.6.7.ภาคตะวันตก หมายถึง พื้นที่ที่อยู่ในเขตจังหวัดกาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม รวมทั้งสิ้น 7 จังหวัด
- 2.7.อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง หมายถึง การประกอบกิจกรรมเพื่อเลี้ยงชีพที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองของนักศึกษาทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพ ถ้ามีหลายอาชีพให้เลือกอาชีพที่ทำรายได้สูงสุด จำแนกตามรายงานสถานภาพของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2543 แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้
- 2.7.1.ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์การของรัฐ
- 2.7.2.ทำไร่ นา สวน เลี้ยงสัตว์
- 2.7.3.ประกอบธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย
- 2.7.4.รับจ้าง พนักงานบริษัท หรือห้างร้านเอกชน
- 2.8.ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง หมายถึง รายได้ประจำเดือนของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง รวมกันโดยใช้เกณฑ์เฉลี่ยรายได้จากการทำงาน แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่
- 2.8.1.ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ หมายถึง บิดามารดาหรือผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน
- 2.8.2.ฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง หมายถึง บิดามารดาหรือผู้ปกครองที่มีรายได้ ระหว่าง 10,001-20,000 บาทต่อเดือน
- 2.8.3.ฐานะทางเศรษฐกิจสูง หมายถึง บิดามารดาหรือผู้ปกครองที่มีรายได้ตั้งแต่ 20,001 บาทต่อเดือน
- 2.9.บรรยากาศการเรียนการสอน หมายถึง สภาพทางการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนที่มีผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักศึกษา ได้แก่ วิธีการสอนของอาจารย์ สถานที่เรียน สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน

2.10.การเข้าร่วมกิจกรรม หมายถึง การที่นักศึกษาเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมสำหรับนักศึกษา ซึ่งลักษณะการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องนั้นแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.10.1.การเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ การเข้าไปเป็นคณะทำงาน หรือการเป็นสมาชิกของชมรมต่างๆ ตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรม

2.10.2.การเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องโดยอ้อม ได้แก่ การเข้าไปเป็นผู้ร่วมกิจกรรม คือดูโดยไม่มีส่วนเกี่ยวข้องใดๆกับกิจกรรมที่จัดขึ้น

หนึ่งกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีนั้น ประกอบด้วย

1.กิจกรรมที่จัดโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้แก่ กิจกรรมรับนักศึกษาใหม่ การอบรมเตรียมตัวสู่การเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา และกิจกรรมบัณฑิตอาสา

2.กิจกรรมที่จัดโดยองค์การนักศึกษา ได้แก่ สืบสานประเพณีลอยกระทง การแสดงความยินดีกับว่าที่บัณฑิต วันรับพระราชทานปริญญาบัตร และชมรมต่างๆ

3.กิจกรรมที่จัดโดยงานที่ปรึกษาหอพัก ได้แก่ โครงการอบรมคอมพิวเตอร์ การอบรมพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ การอบรมภาษาอังกฤษ วันชาวหอ โครงการทบทวนรายวิชา โครงการอบรมคุณธรรมและจริยธรรม

กรอบแนวคิดการศึกษาค้นคว้า

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ตัวแปรด้านส่วนตัว

1. เพศ
2. ชั้นปีที่กำลังศึกษา
3. สาขาวิชา
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
5. นิสัยในการเรียน
6. ภูมิลำเนา

การปรับตัวด้านการเรียนในระบบ
ไตรภาค

1. ด้านการจัดการศึกษา
2. ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก
3. ด้านบริการการศึกษาและสวัสดิการ
ของมหาวิทยาลัย

ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อม

1. ด้านครอบครัว
 - 1.1 อาชีพของบิดา มารดา
หรือผู้ปกครอง
 - 1.2 ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา
มารดา หรือผู้ปกครอง
2. ด้านมหาวิทยาลัย
 - 2.1 บรรยากาศการเรียนการสอน
 - 2.2 การเข้าร่วมกิจกรรม

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

- 1.ตัวแปรด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบ
ไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- 2.ตัวแปรด้านส่วนตัว และด้านสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งครอบคลุมหัวข้อต่างๆดังนี้

1.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค

1.1.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค

1.2.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค

2.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

2.1.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

2.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค

1.1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค

1.1.1 ความหมายของการปรับตัว

การปรับตัวเป็นกิจกรรมสำคัญของชีวิต ซึ่งการปรับตัวของแต่ละบุคคลจะมีลักษณะอย่างไรขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของบุคคลนั้น และสภาพแวดล้อม หรือสถานการณ์ที่บุคคลกำลังเผชิญอยู่ การดำเนินชีวิตของคนเราย่อมจะมีอุปสรรคมาขัดขวาง จึงทำให้เกิดความเครียดขึ้น จำเป็นต้องพยายามปลดปล่อยความเครียดเหล่านั้นออกไป เพื่อเป็นการรักษาสุขภาพความสมดุลย์ของชีวิตไว้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้บุคคลเกิดการปรับปรุงพฤติกรรมของตน เรียกว่า "การปรับตัว" นั่นเอง

กมลรัตน์ หล้าสงฆ์ (2524 : 108) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง กระบวนการที่บุคคลพยายามปรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตนเอง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านอารมณ์ ปัญหาด้านบุคลิกภาพ และปัญหาด้านความต้องการ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม จนเป็นสภาพการณ์ที่ตนสามารถอยู่ในสังคมได้ หรือสภาพแวดล้อมนั้น

อุทัย หิรัญโต (2526 : 142) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง การปรับปรุงตัวเพื่อความอยู่รอดของตนเอง เพื่อความปลอดภัยและพึงพอใจของตัวเองและผู้อื่น และในทางสังคมวิทยานั้น การปรับตัวของมนุษย์ หมายถึง การปรับปรุงตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของสังคมต่างๆ ทั้งให้มีสัมพันธภาพอันดีกับคนอื่นในสังคม

สุรางค์ จันทน์เอม (2527 : 84) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายปลายทางในสิ่งแวดล้อมของตน มนุษย์ทุกคนจะต้องมีการปรับตัวด้วยกันทั้งสิ้น แต่ละคนจะมีแบบแผนในการปรับตัวแตกต่างกันเพื่อตอบสนองความต้องการของตน นอกจากจะตอบสนองความต้องการทางร่างกาย เช่น อาหาร การออกกำลังกาย ยังต้องตอบสนองความต้องการทางสังคมอีกด้วย ช่วยให้ทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยความราบรื่น และเมื่อบุคคลได้รับสิ่งที่ตนต้องการแล้วความเครียดต่างๆ ก็จะผ่อนคลายลงไป

✕ อภิวัตน์ วงศ์ข้าหลวง (2530 : 7) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง การรับรู้ปัญหาของบุคคลในระดับปกติ เช่น ปัญหาเกี่ยวกับอารมณ์ สังคม เพื่อน ครอบครัว การเงิน การงาน และอนาคต รวมถึงการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป

มอสโควิทซ์ และออร์เกิล (Moskowitz and Orgel. 1969 : 305) ได้กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง การปรับพฤติกรรมของแต่ละบุคคลให้เข้ากับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากความต้องการ แรงจูงใจ และนิสัยของแต่ละบุคคลไปในทางใดทางหนึ่ง นอกจากนี้ความเปลี่ยนแปลงนั้นขึ้นอยู่กับโอกาส ความต้องการ และข้อจำกัดของสิ่งแวดล้อมด้วย

อาร์คอฟ (Arkoff. 1968 : 4) ได้กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง การปะทะสังสรรค์ของบุคคลกับสิ่งแวดล้อม โดยที่แต่ละบุคคลพยายามที่จะบรรลุนความต้องการและไปถึงเป้าหมายของตน ในขณะที่เดียวกันบุคคลอยู่ภายใต้ความกดดันจากสภาพแวดล้อม เพื่อให้มีพฤติกรรมในทางที่ถูกต้อง การปรับตัวนำไปสู่การทำงานที่ประสานสัมพันธ์กันระหว่างความต้องการของบุคคลและสิ่งแวดล้อม

ลาซารัส (Lazarus. 1969 : 17-18) ได้กล่าวถึง การปรับตัวของมนุษย์ว่า เป็นไปตามแรงผลักดันสองอย่างคือ

1. แรงผลักดันภายใน ซึ่งหมายถึง แรงกระตุ้นอันเกิดจากสภาพทางสรีระภายในร่างกายและจากประสบการณ์ทางสังคมที่ได้เรียนรู้ในอดีต

2. แรงผลักดันจากภายนอก ซึ่งหมายถึง ข้อเรียกร้องอันเกิดจากสภาพแวดล้อมและสังคม

จากความหมายการปรับตัวที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การปรับตัว หมายถึง การที่บุคคลเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองยอมรับและจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองในสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยจะปรากฏออกมาเป็นความรู้สึกนึกคิดหรือพฤติกรรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของตนเอง เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขปราศจากความคับข้องใจ

1.1.2. ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัว

อีริกสัน (Erikson. 1968 : 152-157) นักจิตวิทยาสังคม ได้กล่าวถึง การปรับตัวว่าเป็นผลมาจากการที่บุคคลมีวุฒิภาวะเพียงพอที่จะเอาชนะอุปสรรคหรือวิกฤติการณ์ ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงของการพัฒนาการโดยอาศัยประสบการณ์ที่บุคคลได้เรียนรู้จากสภาพแวดล้อมทางสังคม มาแก้ไขอุปสรรคที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย การที่บุคคลสามารถเอาชนะอุปสรรคในช่วงแรกของชีวิตไม่ได้ จะส่งผลให้แก่ไขอุปสรรคในช่วงต่อไปในชีวิตไม่ได้ด้วย ดังนั้นการปรับตัวของวัยรุ่นจึงขึ้นอยู่กับการปรับตัวขั้นแรก และการปรับตัวได้ดีในวัยรุ่นส่งผลให้บุคคลนั้นสามารถปรับตัวได้ดีในอนาคตด้วย (Hergenhmann. 1990 : 151-161)

ช่วงของวัยรุ่นอายุ 12-20 ปี ตามทฤษฎีของอีริกสัน บุคคลจะพัฒนามีเอกลักษณ์หรือความสับสนในบทบาทวัยเด็ก เกิดการเรียนรู้ว่าเขาเป็นใคร สามารถทำอะไรได้ เรียนรู้บทบาทต่างๆ สะสมข้อมูลของตนเองและสังคม เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นจะมีการเปลี่ยนแปลงทางสรีระอย่างมาก มีความต้องการอิสระและความต้องการทางเพศ ในช่วงนี้ อีดี (id) มีแรงผลักดันมากทำให้วัยรุ่นใจร้อน โวยวาย ความอดทนที่จะรอคอยมีน้อยลง ชอบทดลองเรื่องต่างๆ เพื่อค้นหาเอกลักษณ์แห่งตน อีโก้ (Ego) วัยรุ่นจะต่อสู้กับกฎเกณฑ์ข้อบังคับของสังคม ผู้ที่ปรับตัวได้ดีจะมีความสมดุลระหว่างความต้องการส่วนตัวกับความต้องการของสังคม เขาจะมีอิสระพอสมควรแต่จะยอมรับฟังคำแนะนำของผู้ใหญ่ สามารถพัฒนาเอกลักษณ์แห่งอีโก้ ซึ่งหมายถึงว่าการเข้าใจว่าตนเองคือใคร กำลังดำเนินชีวิตไปในรูปแบบทิศทางใด มีความเชื่อ ค่านิยมทางการเมือง ศาสนา การเลือกอาชีพอย่างไร ผู้ที่ปรับตัวได้ดีต้องสามารถพัฒนาเอกลักษณ์ประจำตนได้ จะมีสุขภาพจิตดี

สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายได้ ส่วนผู้ที่ปรับตัวไม่ได้ จะสับสนในเอกลักษณ์ ขาดความมั่นใจในตนเอง เกิดความวิตกกังวล มีความต้องการภายในมากกว่า ไม่สามารถปรับความสมดุลระหว่างความต้องการส่วนตัวและความต้องการของสังคม จะทำตามใจตน เป็นอันธพาล ช่วงนี้เพื่อนมีอิทธิพลมาก พ่อแม่มีบทบาทในการอบรมสั่งสอนน้อยลง อาจต้องออกจากกลุ่ม เพื่อนเพราะความแตกต่างจากกลุ่ม หันไปหาประสบการณ์ใหม่จนทำให้พฤติกรรมเบี่ยงเบน ชอบฝ่าฝืน กฎเกณฑ์ของสังคม ในทางตรงกันข้ามอาจรับแสวงหาเอกลักษณ์โดยหันไปหากลุ่มที่มีความสนใจร่วมกัน ทำให้มีเวลาศึกษาความคิดแบบนามธรรม ทำให้เข้าใจความดี ความเลว จนพัฒนาเอกลักษณ์สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้

วิลเลียมสัน (สุภาพรณ โคตรจรส. 2524 : 14-15 ; อ้างอิงจาก Williamson. 1950) ผู้นำทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบนำทาง มีความเชื่อว่ามนุษย์มีสติปัญญาและมีเหตุผลตลอดจนมีแนวโน้มที่จะพัฒนาตนเองได้ แต่การที่จะพัฒนาอย่างเต็มที่นั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลอื่นโดยเฉพาะจากสังคมที่แวดล้อมเขาอยู่ การที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคมทำให้มองเห็นและรู้จักตนเองในด้านต่างๆ เช่น ความรู้ความสามารถ ความสนใจ ค่านิยม ทักษะคติ ความต้องการและเป้าหมายที่เขาเลือก ขณะเดียวกันก็ได้เรียนรู้การรู้จักผู้อื่น ได้รับข้อมูลและประสบการณ์ทางสังคมด้านต่างๆ เช่น ค่านิยมในสังคม มาตรฐานและข้อกำหนดทางสังคม ปัญหาต่างๆ ในสังคม ตลอดจนวิธีการที่จะจัดการแก้ไขทั้งทางตรงและทางอ้อม จากความเชื่อดังกล่าว วิลเลียมสัน สรุปว่าบุคคลจะสามารถปรับตัวได้ดีถ้าเขามีความเข้าใจตนเอง รู้จักและเข้าใจสังคม เพราะเขาจะสามารถเลือกวิธีการดำรงชีวิต หรือแก้ปัญหาได้อย่างมีทิศทางและมีเหตุผล โดยใช้ข้อมูลที่เขาได้รับจากประสบการณ์ในสังคมมาประกอบการพิจารณา จนสามารถสร้างความสอดคล้องหรือยืดหยุ่นระหว่างความต้องการ และเป้าหมายที่พึงประสงค์ของตนกับสภาพแวดล้อมทางสังคม

วิลเลียมสัน ได้พิจารณาแยกแยะปัญหาการปรับตัวของบุคคลในแง่ตามสภาพการณ์ และสิ่งแวดล้อมต่างๆ ไว้ 5 ประการคือ

1. ปัญหาทางบุคลิกภาพ ซึ่งรวมถึงปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อนวัยเดียวกัน ปัญหาครอบครัว ตลอดจนปัญหาการปรับตัวทางสังคม

2. ปัญหาทางการศึกษา รวมถึงปัญหาการเลือกวิชาเรียน นิสัยทางการเรียน ปัญหาการอ่าน ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแรงจูงใจในการเรียนต่ำ

3. ปัญหาทางอาชีพ รวมถึงความลังเลในการเลือกอาชีพ เลือกอาชีพได้ไม่เหมาะสมกับตนเอง มีความขัดแย้งระหว่างความสนใจกับความสามารถในอาชีพนั้น

4. ปัญหาทางเศรษฐกิจ รวมถึงปัญหาการขาดแคลนทุนทรัพย์ ต้องหาทุนเรียนเอง

5. ปัญหาทางสุขภาพ เช่น ปัญหาการปรับตัวต่อสุขภาพ และความบกพร่องทางร่างกายต่างๆ

ฮาวิกเฮิร์สต์ (วรารัตน์ ประสิทธิ์ธัญกิจ. 2537 : 30-31 ; อ้างอิงจาก Havighurst. 1953)

ได้กล่าวถึงการปรับตัวในแง่ของการเรียนรู้ตามขั้นตอนของชีวิตมีความเห็นว่าพัฒนาการของชีวิตในแต่ละวัยนั้นบุคคลจะมีงานประจำหรืองานประจำ ชั้นที่ต้องเรียนรู้ควบคู่ไปด้วย ถ้าบุคคลสามารถพัฒนางานประจำวัยในขั้นต่อไปได้สำเร็จ ในทางตรงกันข้ามงานในช่วงวัยใดไม่สำเร็จจะทำให้บุคคลนั้นไม่มีความสุขและพัฒนางานประจำวัยในช่วงต่อไปด้วยความยากลำบาก ดังนั้นบุคคลที่จะปรับตัวได้ในทัศนะของ ฮาวิกเฮิร์สต์ จึงหมายถึง บุคคลที่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้และพัฒนางานประจำวัยให้ผ่านไปด้วยดี

งานพัฒนาตามขั้นที่จำเป็นสำหรับวัยรุ่น ประกอบด้วย

1. สามารถสร้างสัมพันธ์ที่ดี และเหมาะสมกับเพื่อนรุ่นเดียวกันทั้งเป็นเพศเดียวกันและต่างเพศ

2. สามารถปรับตัวได้เหมาะสมกับบทบาททางเพศของตน

3. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาการทางด้านร่างกายของตน สามารถปรับตัวให้เข้ากับ
ความเปลี่ยนแปลง

4. สามารถควบคุมอารมณ์ของตนได้ เป็นตัวของตัวเองไม่ต้องพึ่งพิงทางอารมณ์จากผู้อื่น เช่น
ผู้ใหญ่

5. มั่นใจในเรื่องเศรษฐกิจการเงิน สามารถรับผิดชอบในการใช้จ่ายเงินได้

6. การเลือกและเตรียมตัวเพื่ออาชีพ

7. เตรียมตัวเรื่องคู่ครองและชีวิตครอบครัว

8. พัฒนาความรู้ความเข้าใจ เรื่องค่านิยม และจริยธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต

รอเจอร์ส (Rogers, 1972 : 108) ผู้นำทฤษฎีว่าด้วยตน และทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบผู้รับเป็น
ศูนย์กลาง ได้พิจารณาการปรับตัวในแง่ของการปรับตัวภายในตนเอง โดยเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนเป็นศูนย์กลาง
ของประสบการณ์ต่างๆ รอบตัวซึ่งเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ส่วนหนึ่งของประสบการณ์ที่บุคคลได้รับรู้และมี
การปะทะสัมพันธ์กับผู้อื่น รวมทั้งการประเมินผลจากการปะทะสัมพันธ์นั้นก่อให้เกิดขึ้น ตัวเรา (Self) หรือ
“โครงสร้างของตน” ขึ้นมา เป็นการรับรู้เกี่ยวกับตนในด้านต่างๆ เช่น บุคลิกลักษณะ ความสามารถของตน
บทบาทต่าง ๆ ของตนในการเกี่ยวข้องกับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม ทักษะคติและค่านิยมต่างๆ ของตัวเรา
ประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับจึงมีส่วนสำคัญในการกำหนดบุคลิกลักษณะของบุคคลให้แตกต่างกัน โดยที่
แต่ละคนจะเข้าใจและรู้จักโลกส่วนตัวของเขาได้ดีที่สุด

บุคคลที่ปรับตัวได้ คือ บุคคลที่เป็นตัวของตัวเอง เข้าใจ ยอมรับตนเองและผู้อื่น รวมทั้งสามารถ
รับรู้ประสบการณ์ต่างๆ ตามความเป็นจริง นำประสบการณ์นั้นมาจัดให้สอดคล้องกับโครงสร้างหรือบุคลิ
ลักษณะของตนอย่างไม่ขัดแย้งหรือบิดเบือน และมีการรับรู้ความคิดเกี่ยวกับตนเองในทางบวก

ส่วนบุคคลที่ปรับตัวไม่ได้ จะมีความขัดแย้งระหว่างความคิดเกี่ยวกับตนกับประสบการณ์ที่เกิดขึ้นมา
ใหม่อย่างมาก ทำให้เกิดความตึงเครียด วิตกกังวล สับสน ไม่แน่ใจ สูญเสียความเป็นตัวของตัวเอง และม
ีความคิดเกี่ยวกับตนเองในทางลบ

จากทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการปรับตัวที่กล่าวมาข้างต้น จึงสรุปได้ว่า ขบวนการปรับตัวของ
บุคคล มีตั้งแต่เกิดจนถึงวัยชรา ในแต่ละช่วงอายุมีความสำคัญเกี่ยวเนื่องกัน และมีอิทธิพลในช่วงอายุต่อมา
การปรับตัวของบุคคลนั้นเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย สังคม และสิ่งแวดล้อม ช่วงวัยรุ่นถือเป็นช่วง
ของการปรับตัวที่มีความสำคัญที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการปรับตัวด้านร่างกาย การปรับตัวด้านการเรียน การปรับ
ตัวทางสังคม เพราะเป็นพื้นฐานในการปรับตัวในวัยต่อมา ในการดำรงชีวิต การทำงาน การมีครอบครัว
รวมทั้งเป็นบุคคลที่รู้จักตนเอง

1.1.3.สาเหตุที่ทำให้เกิดการปรับตัว

วารินทร์ สายโอบเอื้อ และสุณีย์ ธีรดากร (2522 : 159-160) กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการปรับตัวว่า
อาจเกิดจากสิ่งต่อไปนี้

1. เกิดจากมนุษย์ไม่สามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของตนเองได้ ซึ่งอาจเป็นเพราะอุปสรรค
ที่เนื่องมาจากตนเองหรือผู้อื่น มีผลทำให้บุคคลเกิดความไม่สบายใจหรือคับข้องใจ สำหรับความต้องการ
พื้นฐานของมนุษย์นั้น มาสโลว์ (Maslow, 1954 : 80-92) ได้แบ่งเป็น 5 ชั้นตอน ดังนี้

1.1. ความต้องการทางด้านร่างกาย ได้แก่ ความหิว ความกระหายน้ำ อากาศ การขับถ่ายของเสีย
ความต้องการทางเพศ การพักผ่อน ความต้องการในการป้องกันความร้อนหนาว

1.2.ความต้องการทางด้านความปลอดภัย ได้แก่ ความรู้สึกอบอุ่นมั่นคง การปกป้องคุ้มครองจากผู้อื่น

1.3.ความต้องการความรักความเป็นเจ้าของ ได้แก่ ความต้องการความรัก ความอบอุ่น การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนการเข้าร่วมเป็นสมาชิกในหมู่คณะ

1.4.ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือ ได้แก่ ความต้องการชื่อเสียงเกียรติยศ ความร่ำรวยฐานะทางสังคม การยอมรับนับถือ และการยอมรับทางสังคม

1.5.ความต้องการสัจจะแห่งตน ได้แก่ การเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ เข้าใจความเป็นจริงของชีวิตและสรรพสิ่งทั้งหลาย ต้องการใช้พลังความสามารถของตนเองให้เต็มที่ เพื่ออุทิศตนเองให้เป็นประโยชน์แก่มวลมนุษยชาติ ซึ่งเป็นความต้องการที่อยู่เหนือความต้องการที่เกี่ยวกับชื่อเสียง เกียรติยศ ความร่ำรวย หรือการกระทำเพื่อตนเอง

2.เกิดจากความขัดแย้ง ซึ่งความขัดแย้งนี้ หมายถึง ความรู้สึกที่บุคคลไม่สามารถตัดสินใจเลือกกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามความต้องการของตนเอง ความขัดแย้งจำแนกเป็น 3 ลักษณะ

2.1.ความขัดแย้งในทางบวก เป็นความขัดแย้งที่เกิดจากการที่ต้องเลือกเพียงอย่างเดียวในสิ่งที่ตนเองชอบเท่าๆกัน ตั้งแต่ 2-3 อย่างขึ้นไป ยิ่งชอบมากทุกสิ่งทุกอย่างยิ่งต้องเลือกมาก กว่าที่จะเลือกได้ต้องใช้เวลานาน แม้เลือกแล้วยังเสียดย้ายสิ่งที่ไม่สามารถเลือกได้

2.2.ความขัดแย้งในทางลบ เป็นความขัดแย้งที่เกิดจากที่บุคคลต้องเลือกในสิ่งที่ไม่ชอบ ไม่ถูกใจ ตั้งแต่ 2-3 อย่างขึ้นไป จะไม่เลือกก็ไม่ได้แต่เลือกไปแล้วก็ไม่สบายใจ เพราะสิ่งต่างๆเหล่านั้นบุคคลไม่ชอบไม่ถูกใจเลย แต่ต้องเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง

2.3.ความขัดแย้งในทางบวกและทางลบ เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในกรณีที่มีสิ่งต่างๆ หรือบุคคลหรือสัตว์ที่ต้องการเลือกนั้น มีทั้งถูกใจและไม่ถูกใจในระดับที่เท่าๆกันทั้งหมดตั้งแต่ 2 อย่างขึ้นไป แต่ต้องเลือกเพียงอย่างเดียว

นิภา นิธยาชน (2530 : 5-6) กล่าวว่า ลักษณะการปรับตัวในแง่จิตวิทยานั้น เป็นการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ในด้านที่เกี่ยวกับการปรับตัวให้เป็นไปตามแรงผลักดัน 2 อย่างคือ

1.แรงผลักดันภายนอก หมายถึง ข้อเรียกร้องอันเกิดจากสภาพแวดล้อมและสังคม มนุษย์ต้องอยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อม และการที่มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันและสัมพันธ์กับผู้อื่น คนเราจึงต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคม ตามความต้องการหรือข้อเรียกร้องจากสังคมซึ่งเป็นแรงผลักดันที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อตัวบุคคลและต่อวิธีการในการปรับตัวของเขา เพื่อตอบสนองข้อเรียกร้องเหล่านั้น ซึ่งอาจเป็นการปรับตัวที่ทำให้ชีวิตประสบความสำเร็จ หรือความล้มเหลวได้

2.แรงผลักดันภายใน หมายถึง ความต้องการภายในของแต่ละบุคคล ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากสภาพทางสรีระของบุคคล ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ และความอบอุ่น เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยมีความสุขสบาย และอีกส่วนหนึ่งเกิดจากสภาวะทางจิตซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์ทางสังคมในชีวิตที่ผ่านมา เช่น ความต้องการความอบอุ่นทางใจ ความต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม และความต้องการประสบความสำเร็จ เป็นต้น

กันยา สุวรรณแสง (2533 : 65-66) สรุปสาเหตุที่ทำให้เกิดการปรับตัวไว้ 3 ประการ ได้แก่

1.แรงขับและความต้องการ

2.แรงกระตุ้นทางสังคม

3.เจตคติ ความสนใจ จุดหมายของชีวิตตัวเองเปลี่ยนแปลงไป

1.1.4.ประเภทของการปรับตัว

วันดี ระเจริญ (2531 : 244-247) กล่าวว่า การปรับตัวของบุคคลประกอบด้วยวิธีต่างๆ ดังนี้

1. การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง ซึ่งเป็นการหาเหตุผลที่ผิดไปจากความเป็นจริง เพื่อป้องกันตนเองและกันไม่ให้รู้สึกผิด
2. การกล่าวโทษผู้อื่นเพื่อให้เกิดความสบายใจ เช่น คนติดเหล้าจะแก้ตัวว่าดื่มเหล้าเพราะภรรยาขี้นั่น คือเป็นการหาหลักฐานกล่าวอ้างให้ผู้อื่นมีความผิด
3. การเลียนแบบ หมายถึง การรับเอาแบบอย่างของบุคคลอื่นมาเป็นของตนเองเพื่อช่วยให้เกิดความมั่นใจ
4. การถ่ายทอดความรู้สึก เป็นลักษณะเฉพาะตัวที่บุคคลหนึ่งถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ความปรารถนาของตนที่มีต่อผู้หนึ่งในอดีตไปยังอีกบุคคลหนึ่งในปัจจุบัน เช่น ชอบเกลียดบุคคลที่พบกันโดยไม่มีสาเหตุ
5. การเห็นอกเห็นใจ เป็นการเลียนแบบที่เป็นประโยชน์ ทำให้รู้สึกเห็นอกเห็นใจและเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น
6. การเก็บกด บุคคลเมื่อเกิดความวิตกกังวลจะพยายามเก็บกดความรู้สึกนั้นไว้ในจิตใจสำนึก เพื่อหลีกเลี่ยงความรู้สึกทางจิตใจ
7. การทดแทนเพื่อชดเชย เป็นการทดแทนเพื่อชดเชยความผิดหวัง
8. การย้ายแหล่งทดแทน มีลักษณะเหมือนการทดแทนเพื่อชดเชยแต่เป็นเรื่องของความรู้สึกทางอารมณ์ ซึ่งเปลี่ยนจากเป้าหมายอาจเป็นบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ที่ไม่สามารถจะเปิดเผยได้ไปยังบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์อื่น
9. การทดแทน หมายถึง การทดแทนความต้องการของตนที่ไม่สามารถแสดงออกให้เห็นโดยเปิดเผย ด้วยการแสดงออกในสิ่งที่สังคมยอมรับ เช่น คนที่มีความรู้สึกก้าวร้าว แสดงพฤติกรรมด้านนี้ด้วยการเป็นนักมวย หรือเป็นนักฟุตบอล
10. การชดเชย เป็นการทดแทนหรือชดเชยอีกแบบหนึ่ง โดยพยายามที่จะแก้ความวิตกกังวลในการกระทำที่เด่นในอีกทางหนึ่ง
11. การปฏิเสธความจริง สิ่งที่ทำให้เกิดความปวดร้าวใจ อันเป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา บุคคลนั้นจะไม่ยอมรับว่าสิ่งเหล่านั้นได้เกิดขึ้นจริง
12. การถดถอย เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาที่ยากเกินความสามารถไม่อาจแก้ไข หรือหลีกเลี่ยงได้ก็พยายามจะหลบหนีจากความเป็นจริง

1.1.5.ลักษณะการปรับตัว

ธอร์พ (อร์พินท์ ซูชม และอัจฉรา สุวารมณี. 2532 : 8-10 ; อ้างอิงจาก Thorpe. 1955) แบ่งการปรับตัวออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ปรับตัวเอง (Self Adjustment) ได้แก่ การที่บุคคลจะปรับตัวเองได้ดีต้องมีลักษณะดังนี้
 - 1.1. ความเป็นตัวของตัวเอง (Self Reliance) หมายถึง การที่บุคคลจะทำอะไรด้วยตนเองไม่พึ่งคนอื่น เป็นอิสระจากผู้อื่น มีความมั่นคงทางอารมณ์และรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง
 - 1.2. การมองเห็นคุณค่าของตน (Sense of Personal Worth) หมายถึง การที่บุคคลเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ผู้อื่นเชื่อถือในความสามารถของเรา มีความรู้สึกที่ตนเองมีคุณค่า มีความพอใจและเชื่อมั่นในความสามารถและมีเหตุผล

1.3.ความรู้สึกเป็นอิสระของตนเอง (Sense of Personal Freedom) หมายถึง การที่บุคคลพอใจในอิสรภาพ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ตัดสินใจในการกระทำและวางแผนชีวิตของตนเอง รวมทั้งมีเสรีภาพในการคบเพื่อน และการใช้จ่าย

1.4.ด้านความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม (Feeling of Belonging) หมายถึง การที่บุคคลได้รับความอบอุ่นในครอบครัว ในหมู่เพื่อนฝูง จึงทำให้มีความภูมิใจในบ้าน และโรงเรียน เป็นต้น

1.5.ความรู้สึกไม่มีแนวโน้มที่จะถอยหนี (Nonwithdrawing Tendencies)

1.6.ความรู้สึกไม่มีอาการทางประสาท (Nonnervous Symptom)

2.การปรับตัวทางสังคม (Social Standards) หมายถึง การที่บุคคลจะปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี ต้องประกอบด้วยลักษณะดังนี้

2.1.ปทัสฐานทางสังคม (Social Standards) หมายถึง การที่บุคคลมีความเคารพในสิทธิของผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม บุคคลประเภทนี้จะเข้าใจความถูกต้องของสังคม

2.2.ทักษะทางสังคม (Social Skill) หมายถึง การที่บุคคลปรับตัวเข้ากับเพื่อนและคนแปลกหน้า เป็นที่ชื่นชอบของผู้อื่นและมีความสนใจปัญหาต่างๆและสนใจกิจกรรมต่างๆ

2.3.แนวโน้มทางสังคม (Social Tendencies) หมายถึงการที่บุคคลปรับตัวเข้ากับสถานการณ์หรือสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคม

2.4.ความสัมพันธ์ในครอบครัว (Family Relation) หมายถึง การที่บุคคลรู้สึกว่าได้รับความรักการดูแลอย่างดีจากครอบครัว มีความอบอุ่นปลอดภัยและมั่นใจตนเองในความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว

2.5.ความสัมพันธ์ในโรงเรียน (School Relation) หมายถึง การที่บุคคลรู้สึกว่าได้รับความรักจากครู มีความสุขในการอยู่ร่วมกับเพื่อน นักเรียนรู้สึกทำงานมีความเหมาะสมและความสนใจและวุฒิภาวะของตน

2.6.ความสัมพันธ์กับชุมชน (Community Relation) หมายถึง การที่บุคคลเข้ากับเพื่อนร่วมบ้านได้อย่างมีความสุข มีส่วนร่วมในการปรับปรุงชุมชนตนเอง เข้าสมาคมกับคนแปลกหน้าได้ มีความพอใจในกฎเกณฑ์และสวัสดิภาพของชุมชน

1.1.6.ลักษณะการปรับตัวที่ดี

บุคคลที่สามารถปรับตัวได้ดีมิใช่ผู้ที่ปราศจากปัญหา แต่เป็นผู้กล้าเผชิญปัญหาอุปสรรคและความยุ่งยากในชีวิตอย่างมีสติและไม่หวาดหวั่น ตลอดจนเป็นผู้ที่มีความพร้อมจะเผชิญทั้งความสุขความทุกข์ในชีวิต บางครั้งแม้ต้องประสบชะตากรรมที่ยังความผิดหวังและล้มเหลวแก่ชีวิต การปรับตัวที่ดีจะทำให้บุคคลมีความเข้าใจตนเอง และเข้าใจบุคลิกภาพของตนเอง รู้จักตนเอง รู้จักคุณภาพ ความสามารถ แรงบันดาลใจ และทัศนคติที่ดีต่อตนเอง ตลอดจนเข้าใจสัมพันธ์ภาพที่มีต่อบุคคลอื่นและไม่มี ความตึงเครียด

มโนญ ตนะวัฒนา (2526 : 141-143) ได้กล่าวถึงลักษณะของคนที่ปรับตัวได้ดีไว้ดังนี้

1.มีความรู้เกี่ยวกับตนเอง ผู้ที่ปรับตัวได้ดี คือผู้ที่รู้จักพลังจิต แรงจูงใจ ความปรารถนา ความทะเยอทะยาน ความรู้สึก ความสามารถ และอารมณ์ต่างๆของตนเอง นั่นคือจะต้องเข้าใจทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับตนเองได้หมดทั้งพฤติกรรมและความรู้สึกของตนเอง

2.ความรู้สึกว่าตนเองเป็นคนมีค่า ประกอบด้วยความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความสามารถที่จะทำหน้าที่แก่สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.ความรู้สึกมั่นคงอบอุ่น คนที่ปรับตัวได้ดี มีความรู้สึกว่าตนได้รับการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และที่สำคัญที่สุดคืออิสระในการแสดงออกต่อสถานการณ์ทางสังคมที่แตกต่างกัน

4.ความสามารถในการรับและให้ความรัก หมายถึง ความสามารถที่จะสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ได้อย่างน่าพอใจ คนที่ปรับตัวได้ดี จะรู้สึกถึงความต้องการของคนอื่น ๆ นั่นคือสามารถล่วงรู้ถึงความรู้สึกของคนอื่น ๆ และรักษาสัมพันธ์ที่มีทั้งการให้และการรับไว้ได้

5.ความพอใจต่อความปรารถนาทางกาย คนที่ปรับตัวได้ดีจะมีทัศนคติต่อการทำงานของร่างกายของตนอย่างสมบูรณ์ ไม่หมกมุ่นครุ่นคิดวิตกกังวล

6.ความสามารถที่จะเป็นผู้ผลิตและมีความสุข สามารถใช้ความสามารถด้านต่างๆในการทำงานหรือความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ได้อย่างดีและกว้างขวาง มีความสนุกและกระตือรือร้น

7.ปราศจากความตึงเครียดและความรู้สึกที่เกินขีด คนที่ปรับตัวไม่ได้ จะมีความทุกข์ที่เกิดจากความวิตกกังวลและความตึงเครียด ซึ่งมีผลสะท้อนให้เกิดอาการอื่นๆตามมา

นอกจากนี้ นิภา นิชยาชน (2530 : 155-157) ได้กล่าวถึงเด็กวัยรุ่นที่ประสบความสำเร็จในการปรับตัวว่า ทำให้เกิดลักษณะของสุขภาพจิตที่ดี ดังนี้

1.มีความเชื่อมั่นและความรู้สึกมั่นคง อันก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ไม่มีปมด้อย ไม่กลัวเกรงตำแหน่ง ความยิ่งใหญ่ หรือความก้าวร้าวรุกรานของผู้ใด ขณะเดียวกันก็รู้จักยอมรับความสามารถและความสำเร็จของผู้อื่นที่เหนือกว่าตน มีความปรารถนาดีต่อผู้อื่นด้วยความจริงใจ กล้าเผชิญชีวิต ไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรค

2.มีลักษณะอบอุ่นเป็นมิตร มีลักษณะนิสัยน่ารัก เมตตากรุณาต่อผู้อื่นด้วยน้ำใสใจจริง ไม่หวังผลตอบแทน ไม่เห็นแก่ตัว เกรงใจและคำนึงถึงจิตใจของผู้อื่น

3.มีความรู้สึกตระหนักในคุณค่าของภาระหน้าที่ที่ปฏิบัติ การดำเนินชีวิตแต่ละวันดำเนินไปอย่างมีคุณค่า และไม่เอาเปรียบนาย

4.พร้อมที่จะรับประสบการณ์ใหม่ๆ และสนใจกิจกรรมรอบตัว มีความสุขกับสิ่งต่างๆตามความถนัดและความสนใจของตน เช่นการเล่นกีฬา การเล่นดนตรี และการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ

5.รู้จักรักษาอนามัย และสุขภาพร่างกายอยู่เสมอ ทั้งในการกิน การนอน การออกกำลังกาย

6.มีความกล้าที่จะเผชิญกับความจริงในชีวิต กล้าที่จะเผชิญความจริงเกี่ยวกับสภาพของตนเองที่จะนำความทุกข์ใจมาให้ เช่น ความล้มเหลวและความผิดพลาดในชีวิต โดยไม่หาทางออกด้วยการกล่าวโทษผู้อื่น หรือกลบเกลื่อนข้อบกพร่องของตนเอง ด้วยวิธีการปรับตัวแบบต่างๆ

7.มีจิตใจหนักแน่นมั่นคง ไม่ท้อแท้และหวาดหวั่น พร้อมจะแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างเต็มกำลังความสามารถ

8.ความสามารถในการปรับตัวได้ดี สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมทางครอบครัวและสังคมได้ง่าย มีใจกว้างพอที่จะรับฟังความคิดเห็นและข้อโต้แย้งของผู้อื่น ในเวลาเดียวกันก็เป็นผู้ยึดมั่นในหลักการที่ดี มีมาตรฐานการประพฤติปฏิบัติสูงและยึดถือค่านิยมที่ดีงาม

9.มีอารมณ์ซึ่งช่วยส่งเสริมแทนที่จะขัดขวางสวัสดิภาพของชีวิต ไม่มีอารมณ์เกลียดเคียดแค้นหรืออิจฉาริษยา รู้จักที่จะยับยั้งหรือควบคุมอารมณ์ได้ มีอารมณ์รักใคร่ และเป็นมิตรกับเพศตรงข้ามได้ด้วยดี

10.ปราศจากนิสัยในทางจิตที่กระทบกระเทือนบุคลิกภาพ ไม่ลงโทษตัวเองเมื่อกระทำผิด แต่จะจดจำประสบการณ์ไว้เป็นบทเรียนที่มีค่า ไม่หาวาระแวงสงสัยผู้อื่น ไม่หมกมุ่นในเรื่องเล็กน้อยไร้สาระ ไม่เคร่งเครียดและวิตกกังวลจนเกินเหตุ

ดังนั้นลักษณะของนักศึกษาที่ปรับตัวได้ดี จึงเป็นบุคคลที่สามารถปรับและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกลมกลืนระหว่างความต้องการของตนเองกับสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง

โดยมีลักษณะดังนี้ มีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นตัวของตัวเอง เห็นคุณค่าตัวเอง มีความเป็นอิสระ เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม มีความมั่นคงทางอารมณ์ เข้ากับผู้อื่นได้ดี รู้จักปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม

1.1.7. ลักษณะการปรับตัวที่ไม่ดี

พฤติกรรมหรือลักษณะที่แสดงว่า บุคคลปรับตัวไม่ดีขึ้น แคพแพลน (Kaplan, 1959 : 27) ได้แบ่งออกเป็น 6 ประเภทคือ

1. พวกที่ชอบกระพริบตาบ่อยๆ เลียริมฝีปาก ดึงผม กัดเล็บ กระดิกขา หรือบัสสาวะบ่อยๆ พวกนี้เกิดจากความวิตกกังวล
2. พวกหมกมุ่นกับความเศร้าโศกเสียใจ ตื่นเต้นจนเกินไป ไม่รับผิดชอบงาน พวกนี้เกิดจากอารมณ์รุนแรงเกินไป
3. พวกที่ต้องพึ่งพาผู้อื่น ทำงานคนเดียวไม่ได้ ขี้ระแวง ขี้สงสัย ขาดเหตุผล ตัดสินใจเองไม่ได้ รู้สึกว่าตนเองขาดความสามารถและมีปมด้อย พฤติกรรมเหล่านี้เกิดจากขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์
4. พวกที่แสดงอาการก้าวร้าวผู้อื่น ตำหนิติเตียน พุดจาขวานผ่าซาก
5. พวกที่พูดจาหยาบคาย ขาดความสุภาพ ชอบขัดขืนคำสั่ง ชอบรังแกและทารุณสัตว์ ตลอดจนชอบต่อต้านระเบียบวินัย พวกนี้เกิดจากการต่อต้านสังคม
6. พวกที่เจ็บป่วยโดยขาดเหตุผล กินจุ หิวเก่ง บางครั้งอาเจียน และอุจจาระไม่เป็นเวลา พวกนี้มีสาเหตุมาจากจิตใจได้รับความกระทบกระเทือน

รอเจอร์ส (Roger, 1962 : 360-361) ได้แบ่งลักษณะของวัยรุ่นที่มีการปรับตัวทางสังคมที่เป็นปัญหาไว้ดังนี้ คือ

1. วัยรุ่นไม่ค่อยไปที่จะร่วมอยู่ในกลุ่ม เช่น วัยรุ่นที่มีวุฒิภาวะเร็วมักจะไม่ค่อยสนใจกิจกรรมของเพื่อนรุ่นเดียวกัน บางคนมักจะกลัวความตรงไปตรงมาของเพื่อนๆ จึงทำให้ต้องหลีกเลี่ยงไป บางคนมีความรู้สึกที่เพื่อนอื่นๆ ซึ่งตนเองไม่มีความสุข จะมีความทุกข์ใจ เพราะการขาดความเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
2. วัยรุ่นที่สังคมเมินเฉย พวกนี้จะขาดแรงกระตุ้นให้มีส่วนร่วมในกลุ่ม การสร้างสรรค์ทางสังคมอาจเพิ่มขึ้น ถ้าเขาได้ทำงานร่วมกับกลุ่มเล็กๆ โดยให้มีตำแหน่งเล็กๆน้อยๆในการรับผิดชอบงาน และสร้างให้เขามีความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งจะทำให้มีทักษะทางสังคมที่สูงขึ้นจนเพียงพอที่จะเข้ากับสถานการณ์ได้
3. วัยรุ่นที่สังคมชิงชัง พวกนี้ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มแต่ถูกขัดขวาง เพราะเขาไม่รู้ว่าจะไปเกี่ยวข้องกับผู้อื่นได้อย่างไร เพราะขาดคุณสมบัติที่จำเป็น หรือขาดทักษะในทางสังคมที่จะทำให้เขาประสบความสำเร็จ

จากลักษณะการปรับตัวดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะของบุคคลที่ปรับตัวได้ดีจะเป็นคนที่มีความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของตนเอง โดยจะมีลักษณะดังนี้คือ มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น มีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้อื่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นตัวของตัวเอง เห็นคุณค่าของตนเอง มีความเป็นอิสระและเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม มีจิตใจที่มั่นคงสามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้ ตลอดจนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม ส่วนบุคคลที่มีปัญหาการปรับตัว จะเป็นบุคคลที่ไม่กล้าแสดงออก เก็บตัว ถอยหนี ใจไม่มั่นคง ขาดทักษะที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีความวิตกกังวล และมีปัญหาด้านสุขภาพ เช่น เจ็บป่วยบ่อย

1.1.8. การปรับตัวด้านการเรียน

1.1.8.1. ลักษณะของปัญหาด้านการเรียน

แซนเดอร์สัน (พวงสร้อย วรกุล. 2522 : 3 ; อ้างอิงจาก Sanderson. 1954 : 290) ได้จำแนกปัญหาที่นักเรียนในมลรัฐแคลิฟอร์เนียเผชิญจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ ปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับการเรียน ปัญหาเกี่ยวกับอนาคต ด้านการศึกษา ปัญหาเกี่ยวกับอาชีพและการทำงาน ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน ปัญหาการเรียนของวัยรุ่นมีมากมายหลายประการเช่น ปัญหาเรียนซ้ำ (เรียนอ่อน) ปัญหาสอบตก ปัญหาความเบื่อหน่ายในการเรียน เป็นต้น ซึ่งปัญหาต่างๆเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนของวัยรุ่นอย่างมาก สุขุ จันท์เอม (2528 : 142) ได้กล่าวถึงสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนของวัยรุ่นว่ามี 4 ประการดังนี้คือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับวัยรุ่นและสิ่งแวดล้อมทางบ้าน ได้แก่
 - 1.1. มีความผิดปกติเฉพาะอย่าง เรียนซ้ำ หรือปัญหาอ่อน
 - 1.2. ปัญหาทางด้านอารมณ์
 - 1.3. มีสุขภาพไม่สมบูรณ์
 - 1.4. มีปัญหาเกี่ยวกับครอบครัวและผู้ปกครอง
2. ปัญหาที่เกิดจากโรงเรียน และสิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน ได้แก่
 - 2.1. ขาดการยอมรับจากเพื่อน
 - 2.2. ปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนที่โรงเรียนและครูไม่ได้
 - 2.3. เปลี่ยนสถานที่เรียนบ่อยๆ ทำให้ปรับตัวเข้ากับโรงเรียนไม่ได้
 - 2.4. วินัยที่เคร่งครัดของโรงเรียนหรือการแข่งขันเรื่องการเรียนรู้มากเกินไป
 - 2.5. สภาพโรงเรียนไม่ชักจูงให้เด็กสนใจการเรียน
3. ปัญหาเกี่ยวกับตัวครู ได้แก่
 - 3.1. ครูล่าเอียง รักเด็กไม่เท่ากัน
 - 3.2. ครูไม่เอาใจใส่การสอน ขาดเทคนิค และวิธีการสอนที่ดี
 - 3.3. ทักษะคติของครูที่มีต่อชั้นเรียนหรือตัวผู้เรียนไม่ดี
 - 3.4. ครูขาดลักษณะที่ดีของการเป็นครู
 - 3.5. ครูไม่เข้าใจหลักสูตร
4. ปัญหาเกี่ยวกับเวลาเรียน ได้แก่
 - 4.1. การเรียนการสอนไม่เป็นไปตามหลักสูตร
 - 4.2. โรงเรียนมีกิจกรรมอย่างอื่น ๆ มากเกินไป
 - 4.3. กระบวนการเรียนไม่ติดต่อกัน เช่น บางโรงเรียนปิดนานเกินไปหรืองดเรียนบ่อย
 - 4.4. การจัดตารางสอน จัดวิชาต่างๆอยู่ในคาบที่ไม่เหมาะสม

แสดตรง (พวงสร้อย วรกุล. 2522 : 14 ; อ้างอิงจาก Strang. 1958 : 248) กล่าวถึงปัญหาการเรียนของวัยรุ่นในเรื่องพลังและประเภทของปัญหาทางด้านวิชาการว่า วัยรุ่นแสดงความกลัวในเรื่องการทดสอบ การพูดหน้าชั้น การประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวทางการเรียน วัยรุ่นมีความวิตกกังวลในเรื่องการสอบได้คะแนนน้อยกว่าเพื่อน นอกจากนี้ยังประสบปัญหาด้านความขาดความสนใจในบางรายวิชาที่ตนไม่ชอบ ห้องเรียนไม่กระตุ้นให้เกิดความอยากเรียน การสอนไม่ดี มีเสรีภาพน้อยเกินไปในห้องเรียน สภาพการเรียนในห้องว่าง เวลาค่ำที่ใช้ในการอภิปรายในห้องเรียนไม่เพียงพอ และวัยรุ่นตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนว่า เป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งในการสร้างความสำเร็จทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ โจนส์ (Jones.

1954 : 63-64) ได้กล่าวว่าผู้เรียนจะไม่เรียนถ้าหากสภาพแวดล้อมไม่กระตุ้นสภาพการเรียนรู้ การสอน ในการนำผู้เรียนเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้ จะต้องกำจัดสิ่งกีดขวางบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และวินัยไม่ใช้กฎหรือข้อบังคับที่ติดต้ามมาด้วยการลงโทษผู้ที่ไม่เชื่อฟังคำสั่ง

1.1.8.2.วิธีการสอนของครู อาจารย์

ปัจจัยที่ทำให้มหาวิทยาลัยมีคุณภาพทางวิชาการคือ ครู อาจารย์ผู้สอน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของผู้เรียน ดังนั้นครู อาจารย์ผู้สอนที่มีความสามารถทางวิชาการที่เป็นปัจจุบันทันต่อเหตุการณ์ก็ทำให้การศึกษามีคุณภาพ รวมทั้งมีลักษณะการถ่ายทอดความรู้ที่ดีความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ โคแกน (Cogan. 1975 : 135-139) จากการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรมากเท่าใดนักศึกษาจะสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ได้สูงสุด และอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียนของนักศึกษา เมื่อนักศึกษามีความศรัทธาในตัวอาจารย์จะช่วยให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน การมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนจะทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น

1.1.8.3.บรรยากาศการเรียนรู้การสอน

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527 : 48-67) ได้กล่าวถึงแนวทางการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนและผู้สอน ในแง่ของการปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนกับสิ่งต่างๆ ซึ่งมีอยู่ 4 ประการ คือ

1.ปฏิริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้สอนไม่ควรสร้างบรรยากาศแห่งความกลัวให้เกิดขึ้น การเรียนรู้มิใช่เกิดในห้องเรียนเสมอไป ดังนั้นการพบปะซักถามนอกชั้นเรียนจะสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรได้ง่าย

2.ปฏิริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เช่น การอภิปราย การโต้วาที การรายงาน จะช่วยผู้เรียนให้เกิดปฏิริยาตอบสนองระหว่างกัน ฝึกทำงานร่วมกัน เป็นการสร้างบรรยากาศของสังคมที่เป็นกันเองระหว่างผู้เรียน

3.ปฏิริยาระหว่างผู้เรียนกับวัสดุอุปกรณ์ วัสดุอุปกรณ์จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ง่ายขึ้นลดเวลาการเรียนรู้ การนำนวัตกรรมมาใช้จะช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

4.ปฏิริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารจะต้องจัดสิ่งแวดล้อมที่ดีในมหาวิทยาลัย ตั้งแต่อาคารสถานที่ บริเวณ ความงาม ความปลอดภัยโปร่งจากกลิ่นควัน และเสียงรบกวน ตลอดจนบุคลากรต่างๆ

แอนเดอร์สัน (Anderson. 1970 : 135-152) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของบรรยากาศทางสังคมในชั้นเรียนที่มีต่อผู้เรียน โดยระบุถึงบรรยากาศที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อการเรียนรู้ ความรู้สึก และพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ไว้ดังนี้

- 1.ความเป็นกันเองความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนมคุ้นเคยของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียน
- 2.การแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้
- 3.การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กิจกรรมการเรียนรู้มีรูปแบบที่สามารถปฏิบัติได้และให้ประโยชน์
- 4.การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ไม่ล่าช้า และมีความสอดคล้องเหมาะสม
- 5.การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น หนังสือ เครื่องมือ วัสดุ ที่พร้อมจะใช้ได้ตลอดเวลา
- 6.การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน และมีความพยายามที่จะลดความขัดแย้ง

7.ผู้สอนกับผู้เรียนทราบจุดประสงค์ และความคาดหวังในการเรียนอย่างชัดเจน

8.สร้างความเป็นธรรมชาติไม่เลือกที่รักมักที่ชังของครู ซึ่งส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมชาติขึ้นได้

9.ผู้เรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมที่ทำทลายความสามารถอยู่เสมอ

- 10.สร้างความตื่นตัวและจัดความเลื่อมซา อันเป็นสาเหตุของความเบื่อน่ายต่อการเรียนการสอน
- 11.การตัดสินใจทำกิจกรรมต่างๆมาจากผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่
- 12.ไม่ส่งเสริมการแข่งขันแบ่งพรรคแบ่งพวกในหมู่ของนักศึกษา
- 13.ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน
- 14.เสรีภาพมีขอบเขต ไม่ปล่อยปละละเลยจนขาดระเบียบ และขาดความรับผิดชอบ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าการปรับตัวด้านการเรียนนั้นประกอบไปด้วยหลายส่วน ทั้งลักษณะปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับการเรียน อุปสรรคต่อการเรียนของวัยรุ่น วิธีการสอนของครู อาจารย์ และบรรยากาศการเรียนการสอน ซึ่งล้วนมีความสำคัญที่จะส่งผลให้นักศึกษาสามารถปรับตัวด้านด้านเรียนในระดับอุดมศึกษาได้เป็นอย่างมาก ดังนั้นผู้บริหารหรืออาจารย์ผู้สอนควรที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาสามารถปรับตัวในด้านการเรียนได้อย่างดีและมีความสุข

1.1.9.การปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค

1.1.9.1.ด้านการจัดการศึกษาในระบบไตรภาค

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ถือเป็นสถาบันการศึกษาแห่งแรกของประเทศไทยที่จัดการศึกษาแบบไตรภาค ปีการศึกษาหนึ่งๆแบ่งเป็น 3 ภาคการศึกษา โดยมีระยะเวลาการศึกษาภาคการศึกษาละ 13 สัปดาห์ มีระยะเวลาการหยุดภาคการศึกษาละ 2 สัปดาห์ และระยะเวลาการหยุดระหว่างปีการศึกษา 4 สัปดาห์

มหาวิทยาลัยแห่งนี้ได้รับการสถาปนาขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ.2533 และได้เปิดรับนักศึกษา รุ่นแรกในปี พ.ศ.2536 จำนวน 731 คน โดยเปิดสอนระดับปริญญาตรีในสาขาวิศวกรรมศาสตร์ และสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร ปัจจุบันเปิดสอนระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ในสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2543 มีจำนวน 4,435 คน เป็นนักศึกษาชายจำนวน 2,674 และนักศึกษาหญิงจำนวน 1,761 คน โดยแยกเป็นนักศึกษาสาขาวิศวกรรมศาสตร์จำนวน 3,556 คน สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตรจำนวน 590 คน สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศจำนวน 249 คน และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพจำนวน 40 คน

หลักสูตรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งนักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนตลอดหลักสูตร ดังนี้ กลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ 200 หน่วยกิต กลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร 188 หน่วยกิต กลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ 175 หน่วยกิต และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ 193 หน่วยกิต โดยใช้เวลาในการเรียนตามหลักสูตร 4 ปี ทั้งนี้มหาวิทยาลัยกำหนดให้มีการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ หรือที่เรียกว่า *สหกิจศึกษา* โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต

1.1.จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร จำนวน 200 หน่วยกิต

1.2.โครงสร้างหลักสูตร

1.2.1.หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป จำนวน 42 หน่วยกิต

1.2.2.หมวดวิชาเฉพาะ จำนวน 170 หน่วยกิต

-กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน จำนวน 42 หน่วยกิต

-กลุ่มวิชาพื้นฐานวิศวกรรม จำนวน 46 หน่วยกิต

-กลุ่มวิชาชีพ จำนวน 67 หน่วยกิต

- กลุ่มวิชาสหกิจศึกษา	จำนวน 9 หน่วยกิต
1.2.3.หมวดวิชาเลือกเสรี	จำนวน 4 หน่วยกิต
2.หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต	
2.1.จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	จำนวน 188 หน่วยกิต
2.2.โครงสร้างหลักสูตร	
2.2.1.หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป	จำนวน 42 หน่วยกิต
2.2.2.หมวดวิชาเฉพาะ	จำนวน 142 หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์	จำนวน 45 หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ	จำนวน 21 หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาบังคับวิชาชีพ	จำนวน 54 หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาเลือกวิชาชีพ	จำนวน 13 หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาสหกิจศึกษา	จำนวน 9 หน่วยกิต
2.2.3.หมวดวิชาเลือกเสรี	จำนวน 4 หน่วยกิต
3.หลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต	
3.1.จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	จำนวน 175 หน่วยกิต
3.2. โครงสร้างหลักสูตร	
3.2.1.หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	จำนวน 42 หน่วยกิต
3.2.2.หมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน	จำนวน 49 หน่วยกิต
3.2.3.หมวดวิชาเฉพาะ	จำนวน 69 หน่วยกิต
3.2.4.หมวดวิชาสหกิจศึกษา	จำนวน 9 หน่วยกิต
3.2.5.หมวดวิชาเลือกเสรี	จำนวน 6 หน่วยกิต
4.หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต	
4.1.จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	จำนวน 193 หน่วยกิต
4.2.โครงสร้างหลักสูตร	
4.2.1.หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	จำนวน 39 หน่วยกิต
4.2.2.หมวดวิชาพื้นฐาน	จำนวน 41 หน่วยกิต
4.2.3.หมวดวิชาเฉพาะด้าน	จำนวน 109 หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาแกน	จำนวน 59 หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาเอก	จำนวน 41 หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาสหกิจศึกษา	จำนวน 9 หน่วยกิต
4.2.4.หมวดวิชาเลือกเสรี	จำนวน 4 หน่วยกิต

ในการจัดการศึกษานั้นหลักสูตรนับว่าเป็นหัวใจสำคัญเพราะหลักสูตรจะเป็นผู้กำหนดลักษณะของผลผลิตของการศึกษา หลักสูตรที่ดีย่อมสามารถสร้างผลผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมในปัจจุบัน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยีในสาขาวิชาต่างๆ พัฒนาอย่างรวดเร็ว มหาวิทยาลัยต้องพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย และก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นในขณะเดียวกันหลักสูตรจะต้องสามารถตอบสนองความต้องการด้านกำลังคน ในสาขาวิชาต่างๆแก่สังคมอย่างเพียงพอ

หลักสูตรที่เปิดสอนโดยทั่วไปในมหาวิทยาลัยเป็นหลักสูตรวิชาชีพเฉพาะที่ค่อนข้างแน่นอน ต่อมา มีแนวโน้มที่จะปรับปรุงหลักสูตรของมหาวิทยาลัย โดยกำหนดให้เรียนวิชาทั่วไปที่เป็นพื้นฐานและวิชาเลือกมากขึ้นเพื่อสนองความต้องการของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย (สิปนนท์ เกตุทัต และคนอื่นๆ. 2522 : 72-74) หลักสูตรอุดมศึกษาจำเป็นต้องให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ดังนั้นหลักสูตรอุดมศึกษา จึงมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงให้เข้าสู่ระบบดังนี้

1. มีความยืดหยุ่นมากขึ้น ผู้เรียนได้เลือกเรียนมากขึ้น เรียนตามความถนัด ความสนใจมากขึ้น ให้โอกาสเลือกวิชาเก่าและสร้างวิชาใหม่

2. เน้นไปที่การผสมผสานและคาบเกี่ยวหลายสาขาวิชามากขึ้นทั้งวิชาชีพและวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่กว้างและมองเห็นปัญหาใหม่ๆของสังคมได้ดีขึ้น

3. เน้นเรื่องราวของสังคมมากขึ้น เน้นบทบาทของผู้เรียนที่มีต่อสังคมท้องถิ่น และโลกกว้าง

4. หลักสูตรวิชาชีพจะเน้นให้เข้าใจถึงการวิเคราะห์ระบบและการแก้ปัญหาในสังคมมากขึ้น

5. หลักสูตรจะเป็นการปรับปรุงการเรียนการสอน โดยมุ่งให้เห็นความต้องการในการจัดการศึกษา โดยอาศัยวิธีการเรียนรู้และกิจกรรมที่กว้างขวางและทันสมัยยิ่งขึ้น

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ.2535 (ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย. 2536 : 1-4) ได้กำหนดมาตรฐานหลักสูตรอุดมศึกษา พอสรุปได้ดังนี้

1. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ และสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

2. ระบบการศึกษา ใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาคการศึกษา มีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

3. จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาที่ศึกษา ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 140 หน่วยกิต และอย่างมากไม่เกิน 150 หน่วยกิต ให้ใช้เวลาศึกษาอย่างมากไม่เกิน 5 ปีการศึกษาสำหรับหลักสูตรที่เรียนเต็มเวลา และอย่างมากไม่เกิน 8 ปีการศึกษาสำหรับหลักสูตรที่เรียนไม่เต็มเวลา ทั้งนี้นับตั้งแต่วันเปิดภาคการศึกษาแรกที่รับเข้าศึกษาในหลักสูตรนั้น

4. โครงสร้างหลักสูตร ให้ประกอบด้วยหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะด้าน และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำของแต่ละหมวดดังนี้

4.1. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป หมายถึงวิชาที่ศึกษาทั่วไปที่ครอบคลุมราย วิชาต่างๆในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษย์ศาสตร์ ภาษา และวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต โดยสถาบันอุดมศึกษาจัดวิชาพื้นฐานทั่วไปในลักษณะเป็นรายวิชาเดียว หรือลักษณะบูรณาการในรูปแบบใดๆก็ได้ที่ครอบคลุมสาระของวิชาดังกล่าวข้างต้น

อนึ่ง ถ้าได้จัดกลุ่มวิชาดังกล่าวเป็นวิชาเอกหรือวิชาโทไว้ในหมวดวิชาอื่นแล้ว ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเรียนวิชาพื้นฐานทั่วไปในกลุ่มวิชานั้น โดยถือว่าได้เรียนวิชาพื้นฐานทั่วไปหมวดวิชานั้นๆครบถ้วน

4.2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะ และวิชาชีพ ให้มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต ในกรณีที่หลักสูตรมีการจำแนกวิชาเฉพาะด้านออกเป็นวิชาโท วิชาเอกต้องไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิตและวิชาโทต้องไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

4.3. หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาใดๆที่สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนและจัดเป็นวิชาเสรี และมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต

5. การคิดหน่วยกิต

5.1. รายวิชาที่มีการบรรยาย (ภาคทฤษฎี) หรืออภิปรายปัญหา 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตลอดหนึ่งภาคการศึกษาปกติ ไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

5.2. รายวิชา ที่ใช้ในการฝึกหรือทดลอง (ภาคปฏิบัติ) 2 หรือ 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตลอดหนึ่งภาคการศึกษาปกติ ระหว่าง 30 หรือ 45 ชั่วโมง ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

5.3. การฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม (ภาคฝึกงาน) ที่ใช้เวลาฝึก 3-6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตลอดภาคการศึกษาปกติ ระหว่าง 45-90 ชั่วโมง ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

6. การลงทะเบียนเรียน ให้มีการลงทะเบียนไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับหลักสูตรที่เรียนเต็มเวลาและจะต้องสำเร็จการศึกษาไม่น้อยกว่า 6 ภาคการศึกษา ให้มีการลงทะเบียนเรียนได้ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต และไม่เกิน 18 หน่วยกิตในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับหลักสูตรที่เรียนไม่เต็มเวลาจะต้องสำเร็จการศึกษาได้ไม่น้อยกว่า 7 ภาคการศึกษาปกติ

สถาบันอุดมศึกษาใดที่จัดการเรียนการศึกษาภาคฤดูร้อน ก็ให้มีการลงทะเบียนไม่เกิน 10 หน่วยกิต

รุ่งทิวา จักรกร (2527 : 6-7) ได้กล่าวถึงหลักสูตรที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้ คือ

1. ต้องสอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการปกครองของประเทศ
2. ต้องยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
3. ต้องตั้งอยู่บนรากฐานของหลักสูตร 2 อย่าง คือใช้ประโยชน์ได้จริงและเป็นจริง
4. หลักสูตรต้องมีความยืดหยุ่น
5. ต้องประกอบด้วยกิจกรรมที่มี วัตถุประสงค์ และประสบการณ์ที่มีความหมาย
6. ควรส่งเสริมค่านิยมในระบบการปกครองของประเทศ
7. ต้องช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม
8. ควรมีผู้จัดทำหลักสูตรหลายฝ่าย

ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา (2530 : 169) ได้กล่าวว่า การจัดหลักสูตรในระดับอุดมศึกษาต้องจัดให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะเป็นที่ต้องการของสังคมและตลาดงาน คือ เป็นผู้รอบรู้ รู้จักวิเคราะห์สร้างสรรค์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถออกไปประกอบอาชีพและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ไพฑูริย์ สินลารัตน์ (2522 : 3) ได้กล่าวว่า ผู้ที่จบการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้นพร้อมจะเป็นผู้ใหญ่ โดยสมบูรณ์ โดยมีคุณสมบัติ 3 ประการ คือ

1. เป็นคนดีมีความรับผิดชอบ มีความเป็นผู้ใหญ่
2. มีอาชีพ มีงานประจำ
3. มีงานอดิเรก รู้จักหาความสุขส่วนตัว

จากคุณสมบัติ 3 ประการข้างต้นนี้เองที่เป็นองค์ประกอบของหลักสูตรอุดมศึกษาคือ

3.1. หลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป บางแห่งเรียกว่า การศึกษาทั่วไป (General Education) เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีความรับผิดชอบ เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ

3.2. หลักสูตรวิชาชีพ เป็นวิชาเฉพาะในระดับอุดมศึกษาจะคำนึงถึงวิชาชีพระดับสูง (Learned Profession) ที่จะต้องศึกษาอย่างมีระบบ

3.3. หลักสูตรวิชาเลือก (Electives) จะเปิดกว้างให้ผู้เรียน ได้เลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจ เพื่อให้รู้จักความสุขส่วนตัว และการมีงานอดิเรก

แม้ว่าหลักสูตรจะถูกกำหนดขึ้นอย่างระมัดระวังบนพื้นฐานของหลักวิชา ประกอบกับความต้องการของสังคม แต่หลักสูตรของมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน ยังมีปัญหาสำคัญที่ควรศึกษาและหาทางปรับปรุงแก้ไข ไพฑูริย์ สินลารัตน์ (2522 : 3) กล่าวถึงปัญหาสำคัญๆ ไว้ดังนี้

1. ปัญหาเรื่องเนื้อหา หลักสูตรในปัจจุบันมีเนื้อหามากเกินไป และยังไม่สัมพันธ์กับสังคม โดยเฉพาะหลักสูตรของประเทศกำลังพัฒนา

2. ปัญหาเรื่องจุดมุ่งหมาย หลักสูตรอุดมศึกษาจำนวนมากไม่กล่าวถึงปรัชญาและจุดมุ่งหมายไว้ มีเฉพาะวิชาเรียน ทำให้เกิดความสับสนทั้งผู้เรียนและผู้สอน

3. ปัญหาในการจัดหลักสูตร มีลักษณะคงตัวและเป็นขั้นตอนมากเกินไปจนยากแก่การปรับปรุงแก้ไข ไม่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล

4. ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรและการสอน ผู้จัดทำหลักสูตรและผู้สอนไม่มีความสัมพันธ์กัน ทำให้เนื้อหาวิชาไม่สัมพันธ์กัน และอาจเกิดความซ้ำซ้อนได้

5. ปัญหาในแต่ละหลักสูตรวิชาชีพ เช่น วิชาชีพครูยังฝึกงานด้านอาชีพน้อยเกินไป หลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์ยังขาดการฝึกงานจากสถานประกอบการจริง ด้านมนุษยสัมพันธ์และเทคนิคการบริหาร เป็นต้น

จากเอกสารที่กล่าวมา สรุปได้ว่าการปรับตัวมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับนักศึกษาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการปรับตัวทางด้านการเรียน บุคคลที่สามารถปรับตัวได้ดีจะส่งผลให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดีและมีโอกาสประผลสำเร็จในการเรียนสูงกว่าบุคคลอื่น

1.1.9.2. ด้านความเป็นอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัย

หอพักนักศึกษาเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญต่อนักศึกษาเป็นอย่างมาก ในแต่ละวันนักศึกษาได้ใช้เวลาอยู่ในบริเวณหอพักมากกว่าสถานที่อื่นๆ สถาบันอุดมศึกษาในประเทศต่างๆ ได้เล็งเห็นความสำคัญของหอพักนักศึกษา จึงได้จัดหอพักนักศึกษาให้เป็นที่พักอาศัย ที่มีความสะดวกสบายและมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน และการพัฒนานักศึกษาในด้านต่างๆ ให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์

1. วัตถุประสงค์ของการจัดหอพักนักศึกษา

มุลเลอร์ (Mueller, 1961) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักนักศึกษา ดังนี้

1. เพื่อให้เป็นที่พักอาศัย ซึ่งนักศึกษาต้องมีที่หลับนอน ที่รับประทานอาหาร ที่มีความสะดวกสบาย ที่ไม่ห่างไกลจากชั้นเรียน และห้องสมุดมาก

2. เพื่อส่งเสริมการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งหอพักควรจัดสถานที่ อุปกรณ์และจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการศึกษา

3. เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ โดยการจัดสภาพแวดล้อม และจัดฝึกอบรมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ในสิ่งซึ่งนักศึกษาไม่สามารถเรียนรู้ในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะการอยู่ร่วมกัน ทักษะทางสังคม การควบคุมอารมณ์ และการรับผิดชอบตนเอง ซึ่งเป็นการส่งเสริมพัฒนาการด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา

สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2537 : 164) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา สำหรับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยทั่วไปไว้ดังนี้

1. เพื่อให้บริการด้านที่พักอาศัย ที่มีความสะดวก สบาย และปลอดภัยแก่นักศึกษา

2. เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา ให้แก่นักศึกษา

3. เพื่อช่วยเสริมสร้างทักษะทางด้านสังคมให้แก่นักศึกษา โดยฝึกให้นักศึกษาให้รู้จักการอยู่ร่วมกัน การเคารพสิทธิของผู้อื่น มีน้ำใจ มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม และสามารถใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยได้อย่างถูกวิธี

4. เพื่อช่วยเสริมสร้างทักษะการทำงานร่วมกัน ในวิถีทางประชาธิปไตย โดยการส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมนักศึกษาประเภทต่างๆ

5. เพื่อช่วยส่งเสริมพัฒนาการของนักศึกษา ในด้านสังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ โดยการจัดสภาพแวดล้อมและการฝึกอบรมในรูปแบบต่างๆ

2. ความสำคัญของหอพักนักศึกษา

2.1. ความสำคัญต่อนักศึกษา

2.1.1. หอพักซึ่งเป็นที่พักอาศัยมีความจำเป็นในการดำรงชีวิตของนักศึกษา

2.1.2. หอพักเป็นที่อำนวยความสะดวกสบายและปลอดภัยแก่นักศึกษา

2.1.3. หอพักช่วยให้นักศึกษาประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย

2.1.4. หอพักช่วยให้นักศึกษาไม่เสียสุขภาพกายและสุขภาพจิต

2.1.5. หอพักช่วยในด้านการศึกษาของนักศึกษา

2.1.6. หอพักช่วยส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่างๆ ของนักศึกษา

2.2. ความสำคัญต่อสถาบันอุดมศึกษา

2.2.1. หอพักช่วยให้การสอนของสถาบันอุดมศึกษามีประสิทธิภาพ

2.2.2. หอพักเป็นเครื่องมือที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนานักศึกษา

3. ประเภทของหอพักนักศึกษา

หอพักนักศึกษามีในต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกา มีหอพักหลายประเภท แต่ละประเภทก็มีรูปแบบในการบริหารงานและความเป็นอยู่ของนักศึกษาผู้พักอาศัยแตกต่างกัน ประเภทของหอพักนักศึกษาที่เป็นแบบอย่างของหอพักนักศึกษาในประเทศต่างๆ มีดังต่อไปนี้

1. ดอร์มิตอรี (Dormitory) เป็นหอพักรุ่นแรกที่มีการสร้างหอพักทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกาและในประเทศไทย หอพักประเภทนี้เป็นหอพักขนาดเล็ก สถาบันการศึกษาได้จัดสร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบริการนักศึกษาในด้านที่พัก อาหาร และการอบรมระเบียบวินัยนักศึกษา

2. เรสิเดนซ์เฮลล์ฮอลล์ (Residential Hall) เป็นหอพักนักศึกษามีขนาดใหญ่ สามารถรับนักศึกษาเข้าพักอาศัยได้มากกว่า 1,000 คน หอพักประเภทนี้มีบุคลากรซึ่งรับผิดชอบการดำเนินงานหอพักสองฝ่าย คือฝ่ายจัดการด้านที่พักและอาหาร และฝ่ายที่ปรึกษาซึ่งมีหน้าที่ดูแลให้ความช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา จึงทำให้การพัฒนาการศึกษาในหอพักได้ผลดี

3. แฟรเทอรินิตี้ (Fraternity) เป็นหอพักนักศึกษาชาย ซึ่งได้เริ่มก่อตั้งครั้งแรกในปี ค.ศ. 1776 ซึ่งเป็นที่ประเทศสหรัฐอเมริกาประกาศอิสรภาพในวันที่ 4 กรกฎาคม ต่อมาในวันที่ 5 ธันวาคม ผู้ปกครองของนักศึกษากลุ่มหนึ่งซึ่งเป็นผู้ที่มีฐานะดี ได้รวบรวมเงินจัดตั้งหอพักนักศึกษาขึ้นหลังหนึ่งที่วิทยาลัย วิลเลียมและแมรี (William and Mary College) วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งหอพัก เพื่อให้บุตรของพวกตนพักอาศัยอยู่นอกบริเวณวิทยาลัย เพื่อให้พ้นจากการปกครองอย่างเข้มงวดจากเจ้าหน้าที่หอพักวิทยาลัย และจัดตั้งเป็นสมาคมเพื่อปกครองตนเอง โดยใช้ชื่อเป็นภาษากรีกว่า ไฟ เบตา แคปปา (Phi Beta Kappa) ปัจจุบันสมาคมใน

ลักษณะเดียวกันได้เกิดขึ้นอย่างมากมายในสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งในสหรัฐอเมริกา เช่น สมาคมแคปปา อัลฟา (Kappa Alpha) สมาคม ซิกมา ไฟ (Sigma Phi)

4. เซอริตี (Serority) เป็นหอพักที่มีลักษณะการก่อตั้งและวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับแฟรเทอร์นิตี้ แต่เป็นหอพักสำหรับนักศึกษาหญิง ซึ่งก่อตั้งครั้งแรกที่มหาวิทยาลัยเวอร์มอนท์ (The University of Vermont) ในปี ค.ศ.1875 โดยตั้งชื่อสมาคมว่า ไฟ เบตา แคปปา (Phi Beta Kappa) เช่นเดียวกับสมาคมแรกของหอพักนักศึกษาชาย

5. หอพักประเภทช่วยเหลือกันเอง (Cooperative Housing) เป็นหอพักประเภทประหยัดที่นักศึกษาต้องช่วยกันดำเนินการของหอพักเองทั้งหมด นักศึกษาจึงมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันมาก นักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักประเภทนี้ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่ยากจน หรือนักศึกษาที่ต้องการทำงานช่วยเหลือตนเอง

6. หอพักสหศึกษา (Coeducational Housing) เป็นหอพักที่มีนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง พักอาศัยอยู่ในหอพักเดียวกัน ซึ่งมี 3 รูปแบบคือ

6.1. เป็นหอพักขนาดใหญ่ที่มีสองอาคาร โดยมีห้องอาหารอยู่ระหว่างกลางนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง พักอาศัยอยู่ในแต่ละอาคารแต่ใช้ห้องอาหารร่วมกัน

6.2. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง พักอยู่ในอาคารเดียวกันแต่อยู่คนละชั้นของอาคาร โดยใช้ห้องอาหารและสิ่งอำนวยความสะดวกในหอพักร่วมกัน

6.3. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง พักอยู่ในชั้นเดียวกันแต่พักอยู่คนละห้อง และใช้ห้องอาหารและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ร่วมกัน

7. ศูนย์ศึกษาและอาศัย (Living Learning Center) เป็นหอพักประเภทที่เน้นการส่งเสริมการศึกษา ตัวอาคารมีขนาดใหญ่ซึ่งแยกออกเป็นสองส่วน สำหรับเป็นที่พักของนักศึกษาชายส่วนหนึ่งและนักศึกษาหญิงส่วนหนึ่ง โดยมีห้องอาหารอยู่ระหว่างกลาง ภายในอาคารมีชั้นเรียนหลายชั้น มีห้องปฏิบัติการ และห้องทำงานของอาจารย์ มหาวิทยาลัยแห่งรัฐมิชิแกน (Michigan State University) ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกที่ได้นำเอาแนวความคิดเรื่องศูนย์ศึกษาและอาศัยมาใช้ มหาวิทยาลัยแห่งรัฐมิชิแกนตั้งอยู่ภาคเหนือของประเทศสหรัฐอเมริกา ในฤดูหนาวมีหิมะมากและอากาศหนาวเย็นมาก แนวความคิดที่จะจัดที่พักอาศัยและชั้นเรียนอยู่ภายในอาคารเดียวกัน ก็เพื่อช่วยให้นักศึกษาในศูนย์ที่พักและอาศัย ซึ่งมีจำนวนมากได้เข้าชั้นเรียนด้วยความสะดวกสบาย นอกจากเรื่องการศึกษาแล้วหอพักประเภทนี้ ยังจัดโปรแกรมเพื่อพัฒนานักศึกษาในรูปแบบต่างๆ อีกมากมาย

8. หอพักสำหรับผู้เรียนประจำ (Residential College) เป็นหอพักที่ได้รับแนวความคิดเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย ที่ได้ผู้เรียนอยู่เป็นประจำจากประเทศอังกฤษ เป็นหอพักที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งอาจเป็นอาคารสองถึงสี่หลังติดกัน ภายในอาคารมีที่ทำการของคณะวิชา ชั้นเรียน ห้องทำงานของอาจารย์ ห้องสมุด ที่พักของอาจารย์ และของนักศึกษา หอพักประเภทนี้มุ่งให้การศึกษอบรมแก่นักศึกษา ทั้งทางด้านการศึกษา วิชาชีพ ทักษะในสังคม และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

9. ห้องเช่าในวิทยาเขต (University Apartments) เป็นอาคารที่มีลักษณะเป็นห้องแถวสองชั้น สร้างขึ้นในบริเวณวิทยาเขตเพื่อให้นักศึกษาที่มีครอบครัว เช่าพักอาศัย และได้ศึกษาเล่าเรียนอย่างสะดวกสบาย โดยมหาวิทยาลัยคิดค่าเช่าห้องพักสูงกว่าห้องพักของเอกชน

10. หอพักภายนอกวิทยาเขต (Off Campus Housing) อาจเป็นหอพักหรือบ้านเช่าของเอกชน ซึ่งตั้งอยู่ภายนอกวิทยาเขต สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหอพักเอกชนที่อยู่ใกล้เคียงไว้บริการแก่นักศึกษา

4. หอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้เล็งเห็นความสำคัญของหอพักนักศึกษาในอันที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และช่วยพัฒนานักศึกษาในด้านต่างๆ จึงได้จัดสร้างหอพักนักศึกษาขึ้นในลักษณะเป็นศูนย์ศึกษาและอาศัย (Living and Learning Center) เพื่อให้บริการอย่างเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นสถาบันการศึกษาที่มีความพร้อมในด้านการบริการ ทั้งในเรื่องของจำนวนหอพักที่มีเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และทุกหอพักมีอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักคอยให้คำปรึกษา และจัดกิจกรรม การฝึกอบรมเพื่อพัฒนานักศึกษา

มหาวิทยาลัยได้จัดตั้งหอพักนักศึกษาขึ้น เพื่อการผลิตบัณฑิตที่สมบูรณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1. หลักการและเหตุผล

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีบทบาทอันสำคัญในการพัฒนาประเทศ ภาระหน้าที่หลักของมหาวิทยาลัยในประเทศที่กำลังพัฒนาดังเช่นประเทศไทย คือ การผลิตกำลังคนออกไปพัฒนาประเทศ บุคคลที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศหรือเป็นประโยชน์ต่อสังคม จะต้องเป็นบุคคลที่มีคุณภาพหรือเป็นบุคคลที่ได้รับการพัฒนา จนมีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง สติปัญญา สังคม เอกลักษณ์ ร่างกายและจิตใจ ดังนั้นหน้าที่หลักของมหาวิทยาลัยจึงไม่เพียงแต่การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ความรู้แก่นักศึกษาในด้านวิชาการและวิชาชีพเท่านั้น แต่รวมถึงการพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ในทุกด้าน เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศหรือส่วนรวมของสังคมและความต้องการส่วนตัวของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้เห็นความสำคัญของการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ จึงได้กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ไว้ 4 ประการคือ มีความรอบรู้ในปัจจัยมนุษย์ (Humanware) ปัจจัยองค์กร (Orgaware) ปัจจัยข่าวสาร (Infoware) และปัจจัยเทคโนโลยี (Technoware) เพื่อให้การผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีบรรลุตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้พยายามจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมให้นักศึกษาทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดนักศึกษาทุกคนที่ต้องการพักอาศัยในหอพักของมหาวิทยาลัย ได้รับการและโปรแกรมการฝึกอบรมในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียน การสอน และการพัฒนานักศึกษา ให้เป็นบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์ดังกล่าว

4.2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บริการด้านที่พักอาศัยที่มีความสะอาด สะดวกสบาย และปลอดภัยแก่นักศึกษา
2. เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษาให้แก่นักศึกษา
3. เพื่อช่วยเสริมสร้างทักษะทางสังคมให้แก่นักศึกษา โดยฝึกให้นักศึกษาอยู่ร่วมกัน การเคารพสิทธิผู้อื่น มีน้ำใจ มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบต่อตนเอง
4. เพื่อเสริมสร้างทักษะในการทำงานร่วมกันในวิถีทางประชาธิปไตย โดยส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรม
5. เพื่อช่วยส่งเสริมการพัฒนาของนักศึกษาในด้านอารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ โดยจัดสภาพแวดล้อมและการฝึกอบรมในรูปแบบต่างๆ

4.3. เป้าหมาย

1. นักศึกษาร้อยละ 90 มีที่พักอาศัยที่สะอาด สะดวกสบาย และปลอดภัยในมหาวิทยาลัย
2. นักศึกษาได้พักอาศัยในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษาแล้วเรียน
3. นักศึกษามีทักษะทางสังคมและมีความสามัคคี

4. นักศึกษามีทักษะในการทำงานร่วมกันในวิถีทางประชาธิปไตย

5. นักศึกษามีพัฒนาการทางด้านอารมณ์ ร่างกายและคุณธรรม

4.4. นโยบายในการดำเนินการ

1. การดำเนินงานหอพักนักศึกษา จะมุ่งเน้นการศึกษาและการพัฒนานักศึกษา

2. การดำเนินการจะยึดหลักการพึ่งตนเองในงบดำเนินการ โดยมหาวิทยาลัยไม่คิดค่าลงทุน และไม่มีนโยบายหากำไร

3. จัดให้นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบหอพักอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

4. จัดให้นักศึกษาใช้กระแสไฟฟ้าและน้ำประปาอย่างประหยัด และช่วยกันดูแลทรัพย์สินสมบัติของ

หอพัก

5. ป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซึ่งได้เกิดกับหอพักนักศึกษาโดยทั่วไป เช่น ปัญหาการต้อนรับน้องใหม่ การอยู่กันอย่างเบียดเสียดยัดเยียด ไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นแหล่งมั่วสุมทางการพนันและขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นต้น

4.5. การให้บริการและห้องบริการในหอพักนักศึกษา

การให้บริการจะแบ่งการให้บริการเป็นกลุ่มหอพัก โดยแต่ละหอพักจะครอบคลุมหอพักจำนวน 3 หอพัก นักศึกษาประมาณ 828 คน และจะแบ่งเป็นหอพักนักศึกษาหญิง คือ หอพักสุรนินเวศ 1-6 และ 15 สำหรับหอพักนักศึกษาชาย คือ หอพักสุรนินเวศ 7-13 และเพื่อให้เอื้อต่อการศึกษาเล่าเรียนสูงสุดสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยได้จัดหอพักเพื่อการศึกษาเป็นโครงการนำร่องในปีการศึกษา 2543 คือ หอพักสุรนินเวศ 2 สำหรับนักศึกษาหญิง และหอพักสุรนินเวศ 12 สำหรับนักศึกษาชาย

4.6. การให้บริการและห้องบริการในหอพักนักศึกษา

4.6.1. ห้องพักรวมอุปกรณ์ เช่น เตียงนอน ที่นอน หมอน พร้อมตู้ตู้ที่นอนและปลอกหมอน โต๊ะเขียนหนังสือพร้อมเก้าอี้ ตู้ในเสื้อผ้า ตู้เก็บ ของ โคมไฟตู้หนังสือ และโทรศัพท์

4.6.2. ห้องคอมพิวเตอร์

4.6.2.1. สถานที่ตั้ง

1. ห้องคอมพิวเตอร์ชั้นล่างหอพักสุรนินเวศ 1
2. ห้องคอมพิวเตอร์ชั้นล่างหอพักสุรนินเวศ 4
3. ห้องคอมพิวเตอร์ชั้นบนอาคารบริการหอพักสุรนินเวศ 7-9
4. ห้องคอมพิวเตอร์อาคารบริการหอพักสุรนินเวศ 13

4.6.2.2. เวลาบริการ

วันจันทร์ - ศุกร์ ตั้งแต่เวลา 17.00-23.00 น.

วันเสาร์ - อาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 09.00-23.00 น.

4.6.3. ห้องอ่านหนังสือ (D.R.C.)

4.6.3.1. สถานที่ตั้ง

1. ห้องอ่านหนังสือหอพักสุรนินเวศ 4

4.6.4. ห้องเขียนแบบ

4.6.4.1. สถานที่ตั้ง

1. ห้องเขียนแบบชั้นล่างหอพักสุรนินเวศ 1
2. ห้องเขียนแบบชั้นล่างหอพักสุรนินเวศ 4

3.ห้องเขียนแบบอาคารบริการหอพักสุรนีเวศ 7-9 (ชั้น2)

4.6.5.ห้องทบทวนรายวิชา

4.6.5.1.สถานที่ตั้ง

- 1.ห้องทบทวนรายวิชาหอพักสุรนีเวศ 3
- 2.ห้องทบทวนรายวิชาหอพักสุรนีเวศ 6
- 3.ห้องทบทวนรายวิชา อาคารบริการหอพักสุรนีเวศ 7-9 (ชั้น2)
(การขอใช้บริการ ต้องขออนุญาตการใช้ห้องต่อหัวหน้างานบริการหอพัก)

4.6.6.ห้องประชุม (บรรจุ 300 คน)

4.6.6.1.สถานที่ตั้ง

- 1.ชั้นล่างหอพักสุรนีเวศ 3
 - 2.ชั้นล่างหอพักสุรนีเวศ 6
- (การขอใช้บริการ ต้องขออนุญาตการใช้ห้องต่อหัวหน้างานบริการหอพัก)

4.6.7.ห้องดูโทรทัศน์

4.6.7.1.สถานที่ตั้ง

- 1.ชั้นล่าง หอพักสุรนีเวศ 1-6
- 2.ชั้นล่างอาคารบริการหอพักสุรนีเวศ 7-8
- 3.ชั้นบนอาคารบริการหอพักสุรนีเวศ 7-8
4. ชั้นล่างอาคารบริการหอพักสุรนีเวศ 9-10
- 5.ชั้นบนอาคารบริการหอพักสุรนีเวศ 9-10
- 6.ชั้นล่างอาคารบริการหอพักสุรนีเวศ 11-12
- 7.ชั้นบนอาคารบริการหอพักสุรนีเวศ 11-12

4.6.8.ห้องดูโทรทัศน์สัญญาณดาวเทียม

4.6.8.1.สถานที่ตั้ง

- ชั้นล่างหอพักสุรนีเวศ 2

4.6.9.ห้องดูวิดีโอ

4.6.9.1.สถานที่ตั้ง

- อาคารบริการหอพักสุรนีเวศ 13

4.6.10.ห้องซัก อบ รีด

4.6.10.1.สถานที่ตั้ง

- 1.ชั้นล่างหอพักสุรนีเวศ 2
- 2.ชั้นล่างหอพักสุรนีเวศ 4
- 3.ชั้นล่างอาคารบริการหอพักสุรนีเวศ 7-8
- 4.ชั้นล่างอาคารบริการหอพักสุรนีเวศ 11-12

4.6.11.ร้านจำหน่ายสินค้า

4.6.11.1.สถานที่ตั้ง

- 1.ชั้นล่างอาคารบริการหอพักสุรนีเวศ 11-12
- 2.ร้านมินิมาร์ท ที่อาคารเอนกประสงค์ 2 (ตรงข้ามหอพักสุรนีเวศ 2)

4.6.12. ร้านถ่ายเอกสาร

4.6.12.1. สถานที่ตั้ง

1. ชั้นล่างอาคารบริการหอพักสุรนินเวศ 7-9
2. ชั้นล่างอาคารบริการหอพักสุรนินเวศ 11-12

4.6.13. ร้านแต่งผมสุภาพบุรุษ และสุภาพสตรี

4.6.13.1. สถานที่ตั้ง

1. ชั้นล่างหอพักสุรนินเวศ 3
2. ชั้นล่างอาคารบริการหอพักสุรนินเวศ 9-10

4.6.14. ร้านจำหน่ายหนังสือ

4.6.14.1. สถานที่ตั้ง

1. อาคารเอนกประสงค์ 2 (ตรงข้ามหอพักสุรนินเวศ 2)
2. ชั้นล่างอาคารบริการหอพักสุรนินเวศ 9-10

4.6.15. ห้องอาหาร

4.6.15.1. สถานที่ตั้ง

1. อาคารเอนกประสงค์ 2 (ตรงข้ามหอพักสุรนินเวศ 2)
2. ชั้นล่างอาคารบริการหอพักสุรนินเวศ 7-9
3. ชั้นล่างอาคารบริการหอพักสุรนินเวศ 11-12
4. ชั้นล่างอาคารบริการหอพักสุรนินเวศ 13
5. อาคารบริการหอพักสุรนินเวศ 15

4.6.16. ห้องเล่นเกม

4.6.17. ห้องเก็บของนักศึกษา

4.6.18. โทรศัพท์ทางไกลและสาธารณะ

4.6.19. น้ำดื่ม

4.6.20. สนามกีฬาบริเวณหอพัก

4.6.21. ชักผ้าปูที่นอนและปลอกหมอน 2 สัปดาห์ต่อครั้ง

4.6.22. ทำความสะอาดห้องพัก 1 สัปดาห์ต่อครั้ง (ทุกวันอังคารหรือวันพฤหัสบดี)

4.6.23. หนังสือพิมพ์รายวัน 4 ฉบับต่อหอพัก

4.6.24. อาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก เป็นผู้ดูแลให้คำปรึกษา คำนะหานักศึกษาในการจัดกิจกรรม

นักศึกษา และจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนานักศึกษา

4.7. บุคลากรของงานบริการหอพักและงานที่ปรึกษาหอพัก

4.7.1. บุคลากรประจำงานบริการหอพักและงานที่ปรึกษาหอพัก ของมหาวิทยาลัยมีดังนี้

4.7.1.1. หัวหน้างานบริการหอพัก 1 คน วุฒิการศึกษาปริญญาโททางจิตวิทยา หรือกิจการนักศึกษา มีประสบการณ์ทำงานด้านกิจการนักศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี

4.7.1.2. หัวหน้างานที่ปรึกษาหอพัก 1 คน วุฒิการศึกษาปริญญาโททางจิตวิทยา หรือกิจการนักศึกษา มีประสบการณ์ทำงานด้านกิจการนักศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี

4.7.1.3.อาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาจิตวิทยาการศึกษา จิตวิทยาการแนะแนว และจิตวิทยาคลินิก ดูแลให้คำปรึกษา และคำแนะนำต่างๆ กับนักศึกษาในหอพัก จำนวน 1 คนต่อ 1 หอพัก

4.7.1.4.ฝ่ายจัดการหอพัก จำนวน 1 คนต่อ 3 หอพัก

4.7.1.5.พนักงานธุรการ จำนวน 1 คนต่อ 3 หอพัก

4.7.1.6.ช่างไฟฟ้า จำนวน 1 คนต่อ 3 หอพัก

4.7.1.7.ช่างประปา จำนวน 1 คนต่อ 3 หอพัก

4.7.2.พนักงานของบริษัท

4.7.2.1.พนักงานรักษาความปลอดภัย จำนวน 1-2 คนต่อ 1 หอพัก

4.7.2.2.พนักงานทำความสะอาด จำนวน 4 คนต่อ 1 หอพัก

4.8.บทบาทหน้าที่ของบุคลากร

4.8.1 บทบาทหน้าที่ของหัวหน้างานบริการหอพัก

1.ควบคุมดูแลรับผิดชอบการบริการหอพัก ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ นโยบายและมติของคณะกรรมการดำเนินงาน

2.วางแผนปฏิบัติงานหอพัก

3.ควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน นิเทศงาน และพัฒนาบุคลากรหอพัก

4.วินิจฉัยสั่งการ และแก้ปัญหาต่างๆในหอพัก

5.รับผิดชอบงานสารบรรณ การเงิน งบประมาณ งานพัสดุ และงานบุคคลของหอพัก

6.รับผิดชอบงานอาคารสถานที่ ตลอดจนงานจัดระบบบำรุงรักษา ซ่อมแซมและตกแต่งบริเวณหอพักให้สะอาดร่มรื่น สวยงาม

7.จัดระบบบริการต่างๆของหอพักให้มีประสิทธิภาพ

8.ควบคุมการปฏิบัติงานของคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับหอพัก

9.จัดปฐมนิเทศนักศึกษาหอพัก

10.จัดระบบรักษาความปลอดภัยของงานบริการหอพัก

11.หาแนวทางพัฒนาบริการหอพักให้เจริญก้าวหน้า

4.8.2.บทบาทหน้าที่ของหัวหน้างานที่ปรึกษาหอพัก

1.ควบคุมดูแลรับผิดชอบงานที่ปรึกษาหอพักให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ นโยบายและมติของคณะกรรมการดำเนินงาน

2.วางแผนปฏิบัติงานที่ปรึกษาหอพัก

3.ควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน นิเทศงาน และพัฒนาที่ปรึกษาหอพัก

4.วินิจฉัยสั่งการ และแก้ปัญหาต่างๆในหอพัก

5.รับผิดชอบงานสารบรรณ การเงิน งบประมาณ งานพัสดุ และงานบุคคลของที่ปรึกษาหอพัก

6.จัดระบบการดูแลและการให้คำปรึกษา แก่นักศึกษา

7.จัดปฐมนิเทศนักศึกษาหอพัก

8.ประสานงานกับผู้ปกครองนักศึกษา และหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

นักศึกษา

9. ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในหอพัก ทั้งในด้านการจัดกิจกรรมและด้านอื่นๆ เพื่อพัฒนา

10. หาแนวทางพัฒนางานที่ปรึกษาหอพักให้เจริญก้าวหน้า

4.8.3. บทบาทหน้าที่ของที่ปรึกษาหอพัก

1. ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับปัญหาต่างๆของนักศึกษาในหอพัก
2. ช่วยเหลือนักศึกษาในหอพักเมื่อเกิดกรณีเจ็บป่วย
3. ดูแลระบบความปลอดภัยของนักศึกษาในหอพัก
4. ประสานงานกับผู้ปกครองนักศึกษาและหน่วยงานต่างๆ
5. รายงานให้หัวหน้างานที่ปรึกษาหอพักทราบเกี่ยวกับปัญหาและข้อบกพร่องต่างๆของหอพัก
6. ดูแลให้นักศึกษาปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ว่าด้วยหอพักนักศึกษา
7. จัดกิจกรรมต่างๆในการพัฒนานักศึกษาหอพัก เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหอพัก
8. ปฏิบัติงานตามที่อยู่บังคับบัญชามอบหมาย

4.8.4. บทบาทหน้าที่ของหน่วยจัดการหอพัก

1. จัดนักศึกษาเข้าพักในหอพัก
2. ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของคณาจารย์ที่มหาวิทยาลัยจ้างเหมา เช่น การทำความสะอาด การรักษาความปลอดภัย , การเก็บขยะ และการดูแลสนามบริเวณหอพัก
3. ประสานงานกับพนักงานส่วนอาคารสถานที่ ดูแลอาคารสถานที่ และซ่อมบำรุงรักษา
4. จัดระบบบริการต่างๆของหอพักให้มีประสิทธิภาพ
5. ประสานงานกับส่วนการเงินและการบัญชี เพื่อจัดเก็บค่าธรรมเนียมหอพักและค่าปรับหนี้สินหอพัก
6. ปฏิบัติงานตามที่อยู่บังคับบัญชามอบหมาย

4.8.5. บทบาทของนักศึกษาช่วยเพื่อน

มหาวิทยาลัยแต่งตั้งนักศึกษาช่วยเพื่อนโดยคำเสนอของหัวหน้างานที่ปรึกษาหอพัก จากนักศึกษาหอพักในอัตราส่วนนักศึกษาช่วยเพื่อน 1 คน ต่อนักศึกษาหอพัก 100 คน (หอพัก 1 หลังมีนักศึกษาช่วยเพื่อนจำนวน 3 คน) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

1. ช่วยเหลือนักศึกษาในการแก้ปัญหาต่างๆ
2. ช่วยดูแลระบบความปลอดภัยของหอพัก
3. รายงานให้หัวหน้างานที่ปรึกษาหอพักและที่ปรึกษาหอพักทราบเกี่ยวกับปัญหาและข้อบกพร่องต่างๆของหอพัก
4. ปฏิบัติงานตามที่อยู่บังคับบัญชามอบหมาย

4.8.6. คณะกรรมการหอพัก

คณะกรรมการหอพัก เป็นนักศึกษาที่พักในหอพักนักศึกษา และได้รับการคัดเลือกจากนักศึกษาที่อยู่ในหอพัก จำนวน 6 คนต่อ 1 หอพัก เพื่อดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมในหอพัก

4.9 โครงการพัฒนานักศึกษาในหอพัก

การพัฒนานักศึกษาในหอพัก มีความจำเป็นและสำคัญเป็นอย่างมาก งานที่ปรึกษาหอพักจึงได้จัดโครงการเพื่อพัฒนานักศึกษาในหอพักในด้านต่างๆ ให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน

4.9.1 ด้านร่างกาย

- 1.โครงการกีฬาหอพัก (สหรินเวทเกมส์)
- 2.บริการอุปกรณ์กีฬา

4.9.2 ด้านอารมณ์ / จิตใจ

- 1.โครงการพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ
- 2.โครงการสร้างเสริมกำลังใจให้กับตนเองและคนรอบข้าง
- 3.โครงการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม

4.9.3 ด้านสังคมและพัฒนาสภาพแวดล้อม

- 1.โครงการอบรมคณะกรรมการหอพัก และนักศึกษาช่วยเพื่อน
- 2.โครงการปฐมนิเทศนักศึกษาหอพักใหม่
- 3.โครงการพบปะผู้ปกครองของนักศึกษาหอพักใหม่
- 4.โครงการวันชาวหอ
- 5.โครงการสานสัมพันธ์น้อง-พี่หอพัก
- 6.โครงการประกวดห้องพัก
- 7.โครงการปลูกต้นไม้บริเวณหอพัก

4.9.4 ด้านวิชาการ

- 1.โครงการห้องอ่านหนังสือประจำหอพัก
- 2.โครงการห้อง วีดีโอ เพื่อทบทวนรายวิชา
- 3.โครงการทบทวนรายวิชา
- 4.โครงการอบรมคอมพิวเตอร์
- 5.โครงการเพิ่มพูนประสิทธิภาพทางการเรียน
- 6.โครงการสาส์นชาวหอ
- 7.โครงการอบรมเทคนิคการเรียนภาษาอังกฤษ
- 8.โครงการเสียงตามสาย

4.10. หลักเกณฑ์ในการสมัครเข้าพักอาศัยในหอพัก

4.10.1. นักศึกษาต้องไม่เคยหรืออยู่ระหว่างพิจารณาโทษฐานผิดวินัยตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ว่าด้วยวินัยนักศึกษา.ศ.2536 หมวดที่4 ข้อ23 และไม่ฝ่าฝืนระเบียบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ว่าด้วยหอพักนักศึกษาพ.ศ. 2536 หมวดที่7 ข้อที่ 45

4.10.2. นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ขึ้นไป เลือกเพื่อนร่วมห้องจำนวน 2 คน โดยงานบริการหอพักจะจัดนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เข้าพักร่วมห้องครบจำนวน 3 คนต่อห้อง (หากไม่เลือกเพื่อนร่วมห้องและสมัครตนเอง 1 คนงานบริการหอพักจะจัดเพื่อนร่วมห้องให้)

4.10.3. หอพักสุรนีเวศ 1-6 และ 15 จัดให้เป็นหอพักนักศึกษาหญิง ส่วนหอพักสุรนีเวศ 7-13 จัดให้เป็นหอพักนักศึกษาชาย

4.11. การจัดนักศึกษาเข้าพักอาศัยในหอพัก

4.11.1. หน่วยจัดการหอพักจะรับสมัครนักศึกษาเข้าพักอาศัยในหอพักทุกปีการศึกษา โดยจะประกาศรับสมัครก่อนสอบปลายภาคการศึกษาที่ 3 อย่างน้อย 1 เดือน และงานบริการหอพักจะพิจารณาคัดเลือกนักศึกษาเข้าพักอาศัยในหอพัก และจะประกาศให้ทราบก่อนปิดภาคการศึกษา

4.11.2. นักศึกษาที่ได้รับการพิจารณาให้เข้าพักอาศัยในหอพัก ให้ถือเป็นสิทธิเฉพาะตัวจะโอนให้ผู้อื่นมิได้ และต้องเข้าพักอาศัยในหอพักภายในเวลากำหนดตามประกาศ เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็นมิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ์เข้าพักอาศัยในหอพัก

4.11.3. นักศึกษาจะได้รับสิทธิเข้าพักอาศัยในหอพักคราวละ 1 ปีการศึกษา เว้นแต่จะสิ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ซึ่งจะหมดสิทธิ์ในการเข้าพักอาศัยในหอพักทันที

4.11.4. ผู้อาศัยจะเข้าพักอาศัยในห้องพักงานบริการหอพักจัดไว้ให้ จะย้ายห้องโดยมิได้รับอนุญาตจากงานบริหารหอพักมิได้

4.11.5. นักศึกษาจะต้องคืนห้องพักให้กับมหาวิทยาลัยหลังจากกำหนดปิดภาคการศึกษา 1 วัน ถ้านักศึกษาผู้ใดมีความจำเป็นต้องพักอาศัยในหอพักต่อไป ให้ยื่นความจำนงต่องานบริการหอพักล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจะต้องชำระค่าธรรมเนียมหอพักและเข้าพักอาศัยในห้องพักงานบริการหอพักจัดไว้ให้

4.11.6. ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตจากงานบริการหอพัก จะเข้าพักอาศัยในหอพักไม่ได้โดยเด็ดขาด

4.12 ขั้นตอนการเข้าพักอาศัยในหอพัก

4.12.1. ตรวจสอบรายชื่อตามประกาศผลการจัดนักศึกษาเข้าพักอาศัยในหอพัก

4.12.2. ชำระค่าธรรมเนียมหอพักเป็นรายภาคการศึกษา ภาคการศึกษาละ 2,400 บาท ต่อคน สำหรับหอพักสุรนิวาส 1-12 และภาคการศึกษาละ 2,700 บาท สำหรับหอพักสุรนิวาส 13 และ 15 (ห้องน้ำในตัว)

4.12.3. กรอกใบประวัตินักศึกษาโดยละเอียดด้วยตนเอง

4.12.4. ขอรับกุญแจห้องพัก , กุญแจตู้-โต๊ะ , บัตรนักศึกษาหอพัก (ชั่วคราว) โทรศัพท์ และเครื่องนอน (ผ้าปูที่นอน-ปลอกหมอน)

4.12.5. ตรวจสอบวัสดุ-ครุภัณฑ์ ที่นักศึกษาใช้แล้วกรอกใบยืมวัสดุ-ครุภัณฑ์ ส่งคืนหัวหน้าหน่วยหอพักภายใน 7 วัน นับจากวันที่รับกุญแจ

4.13 การเข้าพักในระหว่างปิดภาคการศึกษา

นักศึกษาที่มีความประสงค์จะเข้าพักอาศัยระหว่างปิดภาคการศึกษา จะต้องยื่นความจำนงโดยทำเป็นหนังสือผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา (อาจารย์ที่ปรึกษาสังกัดสำนักวิชา, อาจารย์ที่ปรึกษาชมรม) เสนอต่อหัวหน้างานบริการหอพักล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว จะต้องชำระค่าธรรมเนียมหอพักเป็นรายวัน 30 บาท และเข้าอาศัยในห้องพักที่หัวหน้างานบริการหอพักจัดให้

4.14 การปฏิบัติตัวของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพัก

4.14.1. นักศึกษาและผู้อาศัยมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งประกาศโดยเคร่งครัด และเชื่อฟังคำแนะนำตักเตือนของที่ปรึกษาหอพักและบุคลากรของงานบริการหอพัก

4.14.2. นักศึกษาต้องชำระค่าธรรมเนียมหอพักตามอัตราและเวลาที่กำหนดไว้ในประกาศของมหาวิทยาลัย

4.14.3. นักศึกษามีหน้าที่ดูแลรักษาอาคารสถานที่ ทรัพย์สินสมบัติของหอพักและของมหาวิทยาลัย มิให้เสียหายและใช้สอยอย่างประหยัด

4.14.4. นักศึกษาและผู้อาศัยจะต้องรับผิดชอบในการชดใช้ค่าเสียหายของทรัพย์สินภายในห้องพักของตนเอง และทรัพย์สินที่ตนก่อให้เกิดความเสียหาย

4.14.5. ทุกครั้งที่ออกจากห้องพัก จะต้องปิดไฟฟ้าให้เรียบร้อย การใช้น้ำเมื่อเสร็จแล้วต้องปิดให้เรียบร้อย

4.14.6. นักศึกษาและผู้อาศัยต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่หอพักทราบทุกครั้ง เมื่อมีของชำรุดเสียหายเกิดขึ้นในห้องพัก ถ้าไม่แจ้งทรัพย์สินชำรุดหากเจ้าหน้าที่ตรวจพบต้องชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้น

4.14.7. นักศึกษามีหน้าที่เข้าร่วมประชุมตามที่หัวหน้างานบริการหอพัก หรือที่ปรึกษาหอพัก หรือคณะกรรมการหอพักเรียกประชุม และมีหน้าที่เข้าอบรมในโครงการซึ่งมหาวิทยาลัยจัดขึ้นเพื่อพัฒนา นักศึกษา

4.14.8. นักศึกษาและผู้อาศัยต้องแต่งกายสุภาพ และรักษามารยาทไม่ให้เป็นที่น่ารำคาญหรือรบกวนผู้อื่น

4.15 ระเบียบวินัยทั่วไป

4.15.1. ห้ามเล่นการพนันในบริเวณหอพักอย่างเด็ดขาด

4.15.2. ห้ามดื่มสุราหรือของมีเมาและยาเสพติดให้โทษทุกชนิด ในบริเวณหอพักโดยเด็ดขาด

4.15.3. ห้ามนำอาวุธปืนวัตถุระเบิดหรือเชื้อเพลิงอันก่อให้เกิดอัคคีภัยเข้ามาในบริเวณหอพักโดยเด็ดขาด

4.15.4. ห้ามนำสัตว์เข้ามาในบริเวณหอพัก

4.15.5. ห้ามนำเครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับไฟฟ้าทุกชนิดมาใช้ในห้องพักก่อนได้รับอนุญาตจากหัวหน้างานบริการหอพัก

4.15.6. ห้ามนำเครื่องเรือน เครื่องใช้ที่งานหอพักจัดไว้เป็นส่วนรวมนำไปใช้เป็นการส่วนตัว

4.15.7. ห้ามติดประกาศและโปสเตอร์ใดๆในบริเวณหอพักก่อนได้รับอนุญาตจากหัวหน้างานบริการหอพัก

4.15.8. ห้ามนำผู้อื่นเข้ามานอนพักในห้องพักของตนเองโดยไม่ได้รับอนุญาตจากหัวหน้างานบริการหอพัก

4.15.9. ห้ามส่งเสียงดังหรือกระทำการใดๆ ให้เกิดเสียงดังเป็นการรบกวนผู้อื่น

4.15.10. ห้ามประกอบอาหารในบริเวณหอพัก

4.15.11. ห้ามถอดถอน ดัดแปลง โยกย้าย หรือต่อเติมอุปกรณ์ในห้องพักทุกชนิด

4.15.12. ห้ามกระทำใดๆอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่อาคารและทรัพย์สินของหอพัก

4.15.13. เฉพาะนักศึกษาหญิง ห้ามไปค้างคืนนอกหอพักโดยไม่ได้รับอนุญาตจากอาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก และจะต้องกลับเข้าหอพักทันเวลาที่กำหนด

4.15.14. ห้ามจัดงานรื่นเริงใดๆ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากหัวหน้างานบริการหอพัก

4.15.15. ห้ามสูบบุหรี่ในห้องพักโดยเด็ดขาด

4.16 การลงโทษ

หากนักศึกษาหรือผู้อาศัยไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนระเบียบนี้ จะต้องได้รับการลงโทษซึ่งจะแบ่งเป็น 4 สถานคือ

4.16.1. ตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษร

4.16.2. ภาคทัณฑ์

4.16.3. ให้ออกจากหอพัก

4.16.4. โทษอื่นๆ ตามที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควร

4.17 ค่าธรรมเนียมหอพักนักศึกษา

มหาวิทยาลัยมีนโยบายจัดหอพักนักศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของนักศึกษาและเพื่อให้หอพักนักศึกษามีลักษณะเหมาะสมสะดวกสบาย เป็นแหล่งที่ใช้ในการศึกษาและประสบการณ์ที่มีคุณค่าแก่การพัฒนา นักศึกษาที่เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์

เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าวนี้ มหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่งในการดำเนินการงานหอพักนักศึกษา อาศัยอำนาจมาตรา 16(10) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พ.ศ. 2536 สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในการประชุมครั้งที่ 1/2536 เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2536 จึงมีมติให้วางระเบียบว่าด้วยค่าธรรมเนียมหอพักนักศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

1. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ว่าด้วยธรรมเนียมหอพักนักศึกษา พ.ศ. 2536”

2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

3. ในระเบียบนี้

“มหาวิทยาลัย”	หมายถึง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
“อธิการบดี”	หมายถึง อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
“นักศึกษา”	หมายถึง นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
“หอพัก”	หมายถึง หอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

4. ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้และให้มีอำนาจออกประกาศ ข้อกำหนด หรือข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

5. การคิดค่าธรรมเนียมหอพักนักศึกษานั้น ให้คิดจากประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเป็นหลัก ไม่รวมถึงงบประมาณ ลงทุนในการก่อสร้างหอพักและไม่แสวงหากำไรในเชิงธุรกิจ

6. ให้มหาวิทยาลัยจัดเก็บค่าธรรมเนียมหอพัก จากนักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกให้อยู่หอพักเป็นรายภาคการศึกษา ภาคการศึกษาละ 2,400 บาท และ 2,700 บาท ในกรณีที่มีมหาวิทยาลัยอนุญาตให้นักศึกษาอาศัยอยู่ในหอพักระหว่างปิดภาคการศึกษา ให้จัดเก็บค่าธรรมเนียมหอพักเป็นรายวัน วันละ 30 บาท

7. มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาเปลี่ยนแปลงค่าธรรมเนียมหอพักได้เมื่อมีเหตุผลอันสมควร

จากเอกสารที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าหอพักนักศึกษาเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญ ในอันที่จะช่วยส่งเสริมการศึกษา และการพัฒนานักศึกษาในหลายๆด้าน ซึ่งนอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน เช่น ทักษะการอยู่ร่วมกัน การเคารพสิทธิของบุคคลอื่น เป็นต้น ดังนั้นผู้บริหารสถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญและควรจัดสร้างหอพักที่เอื้อประโยชน์ต่อการศึกษาและอาศัยของนักศึกษา

1.1.9.3 ด้านบริการการศึกษาและสวัสดิการของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้จัดให้มีบริการการศึกษาและสวัสดิการของมหาวิทยาลัย ในหลายรูปแบบ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถขอรับบริการต่างๆได้อย่างถูกต้องและสะดวก ซึ่งจะช่วยส่งเสริมสนับสนุนต่อการเรียนของนักศึกษา เช่น ศูนย์ สถาบัน และหน่วยงาน ต่างๆ ที่จัดไว้บริการ ตลอดจนสวัสดิการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย มีดังต่อไปนี้

1. เทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยได้พัฒนาเทคโนโลยีเป็น "อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี" เพื่อมุ่งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างเทคโนโลยีและสิ่งประดิษฐ์เพื่อรับภาระด้านการปรับเปลี่ยน ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี โดยใช้พื้นที่ 700 ไร่ เทคโนโลยีนี้เป็นนวัตกรรมสำคัญของวงการอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นผู้ริเริ่ม โดยกำหนดการดำเนินงานเป็น 3 แนวทางคือ

แนวทางที่ 1 การจัดเตรียมความพร้อมเพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมเข้ามาใช้บริการสำหรับการวิจัยและพัฒนา ความต้องการของแต่ละแห่งหรือร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในการดำเนินการดังกล่าว

แนวทางที่ 2 การส่งเสริมให้นักประดิษฐ์ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และต้องการการสนับสนุนจากนักวิชาการของมหาวิทยาลัยให้สามารถดำเนินการได้บรรลุผลสำเร็จ

แนวทางที่ 3 การเปิดโอกาสให้ภาครัฐและเอกชนได้เข้ามาใช้บริการ เพื่อส่งเสริมบทบาทของมหาวิทยาลัยในการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนที่ใกล้ชิดและเกิดประโยชน์ร่วมกันยิ่งขึ้น

เทคโนโลยีเป็นสถานที่ที่รัฐบาลได้ก่อสร้างขึ้นเพื่อจัดงานแสดงเกษตรและอุตสาหกรรมโลก 2538 (WORLDTECH '95 Thailand) ระหว่างวันที่ 4 พฤศจิกายน - 16 ธันวาคม 2538 ภายหลังจากจัดงานแสดงเกษตรและอุตสาหกรรมโลก 2538 รัฐบาลได้มอบที่ดินและสิ่งก่อสร้างต่างๆ ในบริเวณงานให้มหาวิทยาลัย ใช้เป็นสำนักงานบริหารของเทคโนโลยีและสถานพุ่มพักเทคโนโลยี ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยเครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอนแห่งชาติ สถานที่จัดแสดงงานต่างๆ สถานที่จัดแสดงและอุทยาน สถานที่จัดแสดงศิลปวัฒนธรรม อาคารกาญจนาภิเษกใช้สำหรับการจัดแสดงนิทรรศการโครงการหลวง หอสุรนารีใช้เป็นหอสัญลักษณ์ของเทคโนโลยีและใช้เป็นหอขึ้นชมภูมิทัศน์ของมหาวิทยาลัย และอาคารเครื่องมือใช้เป็นที่ติดตั้งเครื่องมือทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยได้รับมอบอาคารซึ่งหน่วยงานผู้จัดรวมแสดงได้มอบให้มหาวิทยาลัยได้ใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนและการวิจัย ได้แก่ อาคารนิทรรศการใช้สำหรับแสดงนิทรรศการต่างๆ

เทคโนโลยีมีฐานะเป็นศูนย์ส่งเสริมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางดำเนินการกิจด้านการปรับเปลี่ยนถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม รวมทั้งการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมควบคู่กันไป โดยจะมีการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่บริเวณเทคโนโลยีและบริเวณมหาวิทยาลัยเพื่อเป็น

1.สถานพุ่มพักเทคโนโลยี เป็นสถานที่ดำเนินการกิจเกี่ยวพันทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา โดยจะใช้อาคารสุพรรณิ เป็นสถานพุ่มพักเทคโนโลยี และเป็นสำนักงานบริหารของเทคโนโลยี

2.สถานนวัตกรรม เป็นสถานที่ดำเนินโครงการต้นแบบที่ริเริ่มขึ้นอยู่ระหว่างการทดสอบหรือเป็นโครงการใหม่ที่ต้องการการการสาธิต เพื่อที่จะขยายผลไปสู่เชิงพาณิชย์ได้ในอนาคต โดยจะกระจายกันอยู่ภายในบริเวณเทคโนโลยี เช่น บ้านไทยไอเทค และอุทยานผีเสื้อ เป็นต้น

3.สถานที่ส่งเสริมเทคโนโลยี เป็นสถานส่งเสริมการถ่ายทอด และการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในเชิงการผลิต โดยจะใช้อาคารเครื่องมือเป็นสถานที่ส่งเสริมเทคโนโลยี รวมทั้งจัดให้มีห้องปฏิบัติการ เพื่อตอบสนองในเชิงวิชาการ

4.ฝ่ายจัดแสดงนิทรรศการ เป็นสถานที่ส่งเสริมการจัดแสดง โดยจะสงวนบริเวณส่วนหนึ่งของเทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งของการจัดแสดงต่อไป

2. บ้านไทยไฮเทค

บ้านไทยไฮเทคหรือบ้านพลังงานแสงอาทิตย์ เป็นโครงการต้นแบบที่สถานนวัตกรรมได้รับมอบจาก บริษัทไทยผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม จำกัด ซึ่งสร้างและจัดแสดงในงานแสดงเกษตรและอุตสาหกรรมโลก 2538 การออกแบบคำนึงถึงสภาพแวดล้อม ก่อสร้างด้วยวัสดุอุปกรณ์คุณภาพสูง ช่วยประหยัดพลังงานและกันความร้อน อีกทั้งนำระบบพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้ในบ้าน นอกจากนี้ยังมีระบบบำบัดน้ำเสียด้วยวิธีธรรมชาติ และการเลี้ยงปลาอย่างหนาแน่น

เพื่อบรรลุเป้าหมายของการปรับปรุงถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีโครงการร่วมมือในการวิจัยกับภาคเอกชน เพื่อพัฒนาบ้านไทยไฮเทคให้เป็นต้นแบบ โดยนำระบบต่าง ๆ มาใช้ เช่น ระบบการเกษตร ระบบบำบัดน้ำเสีย และการประหยัดพลังงาน เพื่อทำการทดสอบและขยายผลเป็น “โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจ” (Eco-Village) ในอนาคตเมื่อโครงการนี้สำเร็จ จะเป็นต้นแบบของการรักษาสภาพแวดล้อม ใช้ทรัพยากรอย่างถูกต้องเหมาะสม และการพัฒนาความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

3. อุทยานผีเสื้อ

อุทยานผีเสื้อเป็นโครงการหนึ่งที่จะปลูกฝังค่านิยมของการอนุรักษ์ธรรมชาติและสามัญสำนึกในการรักษาธรรมชาติของประชาชน ตามแนวพระราชดำริในการอนุรักษ์พรรณไม้ และสัตว์ป่า ของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ อุทยานผีเสื้อให้ความรู้เรื่องวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับแมลง ชีววิทยา นิเวศวิทยา อุปนิสัย ความเป็นประโยชน์และโทษต่อเกษตรกรและสิ่งแวดล้อม โดยการจัดนิทรรศการ การสร้างความประทับใจในความสวยงามของธรรมชาติ อีกทั้งยังเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจด้วย

อุทยานผีเสื้อ เป็นอุทยานตาข่ายขนาดใหญ่ ภายในอุทยานมีการจัดน้ำตก ธารน้ำ ไม้ดอกไม้ประดับ พรรณไม้และพืชอาหารของแมลงผสมผสานเข้าด้วยกันท่ามกลางผีเสื้อที่มีชีวิตหลากสีหลายชนิด

4. ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยเครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอนแห่งชาติ

เครื่องกำเนิดซินโครตรอนเป็นเครื่องมือทางเทคโนโลยีระดับสูง ที่มีประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์กายภาพ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ แพทย์ศาสตร์ และอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมด้านการผลิตชิ้นส่วนขนาดจิ๋ว และชิ้นส่วนของอุปกรณ์สารสนเทศ ประเทศที่มีความก้าวหน้าทางอุตสาหกรรม เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และจีน ต่างก็ใช้เครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอนเป็นเครื่องมือสำคัญชนิดหนึ่งรองรับการวิจัยที่มีผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างกว้างขวาง

เนื่องจากเครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอน เป็นเครื่องมือปฏิบัติการวิจัยที่มีขีดความสามารถสูงในระดับแรกของการพัฒนาการใช้อาจเกินขีดความสามารถของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งที่จะใช้ได้เต็มที่ ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2539 จึงมีมติให้จัดตั้งเป็น “ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยเครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอนแห่งชาติ” อยู่ในกำกับของกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีระบบการบริหารที่เป็นอิสระจากระบบราชการและมีคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ดูแลรับผิดชอบการดำเนินงานและกำหนดสถานที่ตั้งที่อาคารสุรพัฒน์ 2 เทคโนโลยีธานีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยทางด้านเทคโนโลยี มีโครงสร้างพื้นฐานพร้อมในการให้การสนับสนุนการติดตั้งเครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอน และการดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการวิจัยเครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอนแห่งชาติ ติดตั้งแล้วเสร็จและเปิดดำเนินการได้ในปี

เครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอน จะเป็นเครื่องมือวิจัยกลางของชาติ ซึ่งใช้ปฏิบัติการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสาขาต่างๆ รองรับการวิจัยของคณาจารย์ นักวิจัย และนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจากมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาชั้นสูง และรองรับการวิจัยและพัฒนาทางอุตสาหกรรมจากหน่วยงานวิจัยทั้งภาครัฐและเอกชนได้อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวิจัยทางอุตสาหกรรมชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และวัสดุอุตสาหกรรม ซึ่งนับว่าเป็นการเพิ่มศักยภาพเพื่อให้ประเทศไทยเป็นผู้นำและเป็นศูนย์กลางการใช้เทคโนโลยีและการค้นคว้าวิจัยระดับสูงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

5. สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ

มหาวิทยาลัยได้กำหนดให้สหกิจศึกษา (Cooperative Education) เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นนวัตกรรมสำคัญของวงการอุดมศึกษาของไทยที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเป็นผู้ริเริ่ม สหกิจศึกษาเป็นระบบการศึกษาที่จัดให้มีการผสมผสานการเรียนของนักศึกษาในสถานศึกษา เข้ากับประสบการณ์จริงของการทำงานในสถานประกอบการอย่างมีหลักการและเป็นระบบ โดยกำหนดให้นักศึกษาออกไปปฏิบัติงานเป็นพนักงานเต็มเวลาในสถานประกอบการหลังจากเริ่มเรียนวิชาเอก ระหว่างการปฏิบัติงานมีอาจารย์ไปนิเทศและประเมินผลการปฏิบัติงานร่วมกับสถานประกอบการ ผลการปฏิบัติงานต้องอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ สหกิจศึกษาจึงเสริมสร้างให้นักศึกษามีความพร้อมทางด้านงานอาชีพเพิ่มจากงานวิชาการและการปฏิบัติงานพื้นฐาน ทำให้มั่นใจว่าบัณฑิตจะมีความสามารถสูงและตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานยิ่งขึ้น

ในส่วนของมหาวิทยาลัยสหกิจจะเป็นจุดเริ่มต้น กลไกความร่วมมือกับภาคเอกชน เช่น ความร่วมมือด้านการวิจัย การทดลอง การให้คำปรึกษา การปรับปรุงการผลิต ฯลฯ และที่สำคัญคือเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพสังคมยุคโลกาภิวัตน์ นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อสถาบันการศึกษาและองค์กรภาคเอกชนร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางความร่วมมือในการผลิตและพัฒนานักเทคโนโลยีทั้งด้านวิศวกรรมและเกษตรกรรม ให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการและสอดคล้องกับปัญหาการขาดแคลนนักเทคโนโลยีของประเทศ

นอกเหนือจากความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีกับองค์กรเอกชนในประเทศแล้ว โครงการสหกิจศึกษาก้าวสู่ความเป็นสากล โดยการคัดเลือกนักศึกษาไปปฏิบัติงานในต่างประเทศ ภายใต้โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาสหกิจศึกษานานาชาติ และโครงการ IAESTE ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือและแลกเปลี่ยนนักศึกษาไปปฏิบัติงานในต่างประเทศ มีสมาชิกทั่วโลกทั้งหมด 65 ประเทศ นักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีหลายคนได้รับคัดเลือกเข้าร่วมโครงการดังกล่าว โดยไปปฏิบัติงานเป็นผู้ช่วยในห้องปฏิบัติการของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ ในขณะที่เดียวกันมหาวิทยาลัยได้รับนักศึกษาตามโครงการ IAESTE มาปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยด้วย

6. ศูนย์กิจการนานาชาติ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมุ่งที่จะเป็นมหาวิทยาลัยนานาชาติ จึงจัดตั้งศูนย์กิจการนานาชาติขึ้น เพื่อทำหน้าที่ประสานงานการดำเนินงานตามโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศในด้านวิชาการ ด้านบริหารและอื่นๆ ปัจจุบันมหาวิทยาลัยได้มีโครงการร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศทั่วโลก

นอกจากนี้ศูนย์กิจการนานาชาติ ยังทำหน้าที่ประสานความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับองค์กรทางด้านวิชาชีพนานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรที่มหาวิทยาลัยเป็นสมาชิกอยู่ รวมทั้งการจัดประชุม

สัมมนานานาชาติในรูปแบบต่างๆ และเพื่อให้ท้องถิ่นได้มีความสัมพันธ์กับต่างประเทศมากขึ้น ศูนย์ได้จัดตั้งหน่วยงานเฉพาะกิจในสาขาและกิจกรรมระหว่างประเทศที่มีความสนใจและผลประโยชน์ร่วมกัน ตัวอย่างเช่น การตั้งความสัมพันธ์กับสถาบันต่างๆ ทางด้านอุตสาหกรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและต่างประเทศ

7. ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา

ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา เป็นหน่วยงานที่ให้บริการวิชาการด้านห้องสมุดและสื่อการศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การวิจัย ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัย เพื่อให้บรรลุภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย ได้จัดหา รวบรวม วิเคราะห์ จัดเก็บ และให้บริการทรัพยากรสารสนเทศ อย่างเป็นระบบ เพื่อสะดวกในการค้นหา โดยมีบทบาทเพื่อการศึกษา บริการวิชาการด้านการเรียนการสอนเพื่อการค้นคว้าวิจัย และฝึกอบรม เพื่อการให้เกิดความรู้และข่าวสาร เพื่อบริการวิชาการให้แก่สังคมและชุมชนเพื่อความจรรโลงใจ เพื่อนันทนาการ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ในปัจจุบันห้องสมุดได้นำระบบห้องสมุดอัตโนมัติมาช่วยในการปฏิบัติงานและการให้บริการของห้องสมุด ซึ่งทำให้การให้บริการมีประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น

7.1 เวลาให้บริการ

1. ระหว่างเปิดภาคการศึกษา

-วันจันทร์ - ศุกร์	เปิดบริการ	08.30 - 20.00 น.
-วันเสาร์	เปิดบริการ	09.00 - 18.00 น.
-วันอาทิตย์	เปิดบริการ	09.00 - 16.00 น.

2. ระหว่างปิดภาคการศึกษา

-วันจันทร์ - ศุกร์	เปิดบริการ	08.30 - 16.30 น.
-วันเสาร์ - อาทิตย์ และวันหยุดของมหาวิทยาลัย	ปิดบริการ	งดบริการยืม - คืน

ก่อนห้องสมุดปิด 15 นาที

7.2 การทำบัตรห้องสมุด

นักศึกษาต้องติดต่อกับทำบัตรห้องสมุดด้วยตนเองที่ห้องสมุด อาคารบรรณสาร โดยนำใบเสร็จรับเงินแสดงการลงทะเบียนหรือใบสำคัญแสดงการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้น พร้อมทั้งแสดงบัตรประจำตัวนักศึกษาบัตรห้องสมุดจะมีระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา และจะต่ออายุสมาชิกห้องสมุดเมื่อเปิดภาคการศึกษา

7.3 ทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการ

1. สิ่งตีพิมพ์ ได้แก่ หนังสือทั่วไป หนังสืออ้างอิง หนังสือสารรอง รายงานการวิจัย รายงานการประชุม สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ได้แก่ วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ เป็นต้น

2. สิ่งไม่ตีพิมพ์ ได้แก่ เทปวีดิทัศน์ เทปเสียง สไลด์ แผ่นบันทึกข้อมูล (Diskette) แผ่นซีดีรอม (CD-ROM)

7.4 บริการของห้องสมุด

1. บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด และนำชมห้องสมุด
2. บริการให้อ่าน
3. บริการยืม - คืน หนังสือและวัสดุการศึกษา
4. บริการรายการสำรอง

- 5.บริการวารสารและสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง
- 6.บริการยืมระหว่างห้องสมุด โดยการขอยืมหรือทำสำเนาเอกสารจากห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานที่ให้บริการทางวิชาการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
- 7.บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า
- 8.บริการสืบค้นข้อมูล ทั้งภายในห้องสมุดและผ่านเครือข่าย Internet
- 9.บริการฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
- 10.บริการข้อมูลทันสมัย
- 11.บริการกฤตภาคและดรรชนีวารสาร
- 12.บริการห้องค้นคว้าทำงานกลุ่ม
- 13.บริการห้องชมวีดิทัศน์
- 14.บริการถ่ายสำเนาเอกสาร

7.4.1 การยืม - คืน วัสดุการศึกษา

ผู้ยืม	ประเภท	ยืมได้	ระยะเวลาที่ยืม
นักศึกษาปริญญาตรีและ พนักงานมหาวิทยาลัย	หนังสือทั่วไป	3 เล่ม	7 วัน
	รายการสำรอง	2 รายการ	1 คืน
	นิตยสาร(ฉบับย้อนหลัง)	1 ฉบับ	2 วัน
	กฤตภาค	5 รายการ	3 ชั่วโมง
	เทปเสียงหรือเทปวีดิทัศน์	2 รายการ	3 วัน
ผู้ยืม	ประเภท	ยืมได้	ระยะเวลาที่ยืม
อาจารย์ นักวิจัย และนัก ศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	หนังสือทั่วไป	5 เล่ม	15 วัน
	รายการสำรอง	2 รายการ	1 คืน
	นิตยสาร(ฉบับย้อนหลัง)	1 ฉบับ	2 วัน
	กฤตภาค	5 รายการ	3 ชั่วโมง
	เทปเสียงหรือเทปวีดิทัศน์	2 รายการ	3 วัน
อาจารย์	ยืมกรณีพิเศษ(เฉพาะหนังสือ)	10 เล่ม	

7.4.2 บริการสื่อการศึกษา

มีหน้าที่รับผิดชอบในการให้บริการโสตทัศนอุปกรณ์ ผลิตสื่อการศึกษาประเภทต่างๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ได้แก่ บริการโสตทัศนอุปกรณ์ บริการระบบสื่อสารทางไกลสองทางผ่านดาวเทียม บริการผลิต และสำเนาเทปเสียง และเทปวีดิทัศน์ บริการผลิตสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน บริการผลิตสื่อกราฟิกและศิลปะกรรม และบริการผลิตสำเนาเอกสาร

8. ส่วนกิจการนักศึกษา

ภาระงานของส่วนกิจการนักศึกษาจะมุ่งพัฒนาบุคลิกภาพและค่านิยมของนักศึกษาตลอดจนเพิ่มพูนประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์อื่นๆ ครอบคลุมข่ายงานกว้างขวางที่เกี่ยวข้องกับงานวินัยนักศึกษา งานการ

ทหาร งานกิจกรรมนักศึกษา งานกีฬา งานแนะแนว งานทุนการศึกษา งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และงานบริการหอพัก

8.1.งานกิจกรรมนักศึกษา

มหาวิทยาลัยมีนโยบายมุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาให้มีการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาอย่างเพียงพอและหลากหลาย และเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์ในการบริหารงาน การรับผิดชอบตนเองและการทำงานร่วมกันแบบประชาธิปไตย มหาวิทยาลัยจึงสนับสนุนให้การส่งเสริมในรูปของชมรม ซึ่งมีอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมด้านวิชาการ ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านการพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ ด้านนักศึกษาสัมพันธ์ และด้านกีฬา

8.2.งานแนะแนวให้คำปรึกษาและจัดหางาน

เป็นหน่วยงานที่ให้บริการด้านต่าง ๆ แก่นักศึกษา มุ่งพัฒนาและส่งเสริมคุณลักษณะด้านร่างกาย อารมณ์และสังคมที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้น รวมทั้งป้องกันช่วยเหลือนักศึกษาในการแก้ไขปัญหาในทุกด้านที่อาจเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นทางตรงและทางอ้อม โดยการให้บริการให้คำปรึกษาเป็นหลัก ตลอดจนเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การศึกษาและอาชีพ เปิดบริการให้กับนักศึกษา และบุคลากรทุกวันทำการของมหาวิทยาลัย การดำเนินงานของงานแนะแนวให้คำปรึกษาและจัดหางานประกอบด้วย

1.บริการแนะแนว เป็นบริการให้ข่าวสาร ข้อมูล ข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ในด้านการพัฒนาป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง จึงได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล เพื่อเผยแพร่แก่นักศึกษาในด้านต่างๆ เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียน การปรับตัว การพัฒนาบุคลิกภาพ การส่งเสริมสุขภาพกาย สุขภาพจิต

2.บริการให้คำปรึกษา เมื่อใดที่นักศึกษาเกิดความกังวลใจ ไม่ว่าจะเรื่องใด งานแนะแนวพร้อมที่จะเป็นเพื่อนและให้กำลังใจ ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม โดยมีห้องให้คำปรึกษาโดยเฉพาะ และกระบวนการทุกอย่างจะเก็บเป็นความลับ ซึ่งบางโอกาสจะได้ขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องและชำนาญการเป็นพิเศษ โดยบุคลากรงานแนะแนวทุกคนยึดหลักจรรยาบรรณในการให้คำปรึกษา

3.บริการแนะแนวการศึกษา นอกจากจะบริการข้อมูล ข่าวสารแล้ว ยังมีบริการแนะแนวการศึกษา โดยเฉพาะอีก โดยการแนะแนวในรูปของการบรรยาย อภิปราย นิทรรศการ และเอกสาร ปีละ 2 ครั้ง คือแนะแนวการเลือกสาขาวิชาสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และแนะแนวการศึกษาต่อสำหรับนักศึกษาที่จะจบการศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้ข้อมูลที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

4.บริการจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนานักศึกษา เป็นการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่างๆทั้งบรรยาย อบรม อภิปราย ศึกษาดูงาน จัดนิทรรศการ แจกเอกสาร โดยจะร่วมมือกับองค์กรทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพและเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ ทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ สติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ คุณธรรมจริยธรรม และมีเอกลักษณ์

5.บริการทุนจ้างงานนักศึกษา งานแนะแนว เป็นหน่วยงานประสานงานการจ้างงานนักศึกษา เพื่อช่วยเหลือนักศึกษาที่ต้องการรายได้และสร้างเสริมประสบการณ์การทำงาน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามเกณฑ์การจ้างงานนักศึกษาและงบประมาณที่ได้รับ โดยจัดบริการเป็นประจำทุกภาคการศึกษา

8.3.งานบริการอนามัย

มหาวิทยาลัยได้จัดตั้งสถานพยาบาลขึ้นภายในมหาวิทยาลัย ณ อาคารเรียนรวม เพื่อให้บริการด้านตรวจรักษาและส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย สถาน

พยาบาลจะมีพยาบาลทำการประจำ โดยจะมีแพทย์จากโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา เป็นผู้มาทำการตรวจรักษาในทุกวันทำการของมหาวิทยาลัย

8.3.1 การให้บริการต่างๆของงานอนามัย

1. ให้บริการพยาบาลและตรวจรักษานักศึกษาที่เจ็บป่วย ที่สถานพยาบาลทุกวันทำการ เวลา 09.00-16.00 น.
2. ให้บริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสุขภาพทั่วไป ทุกวันจันทร์ วันอังคาร และวันพฤหัสบดี เวลา 10.00-12.00 น.
3. ให้บริการด้านการตรวจรักษาโรคทั่วไปโดยแพทย์ เวลา 11.30-13.30 น.
4. ดูแลนักศึกษา และบุคลากรที่เจ็บป่วยที่จำเป็นต้องสังเกตอาการอย่างใกล้ชิด
5. จัดส่งนักศึกษาและบุคลากรที่เจ็บป่วยต้องรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมา ทุกวันทำการเวลา 08.30-16.30 น.
6. ให้ความร่วมมือเกี่ยวกับการควบคุมระบาดของโรค และการณรงค์ต่างๆ เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของนักศึกษาและบุคลากร
7. ควบคุมดูแลรถพยาบาลฉุกเฉินให้พร้อมจะใช้งานได้มีประสิทธิภาพ
8. ให้ความรู้แก่นักศึกษาและบุคลากรเกี่ยวกับโรคต่างๆ เช่น จั๊กบอร์ดี ทำแผ่นพับ ฉายวีดีโอ และอื่นๆอย่างสม่ำเสมอ

8.3.2 การให้บริการรถพยาบาลฉุกเฉิน ตลอด 24 ชั่วโมง

รถพยาบาล ฉุกเฉินให้บริการนักศึกษาและบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย ในกรณีเจ็บป่วยหนักที่ต้องนำส่งโรงพยาบาลทันที ตลอด 24 ชั่วโมง

- ในเวลาทำการ - ให้บริการนักศึกษาและบุคลากรโดยอยู่ภายใต้การดูแลของสถานพยาบาล
- นอกเวลาทำการ - ให้บริการนักศึกษาและบุคลากรที่พักอาศัยภายในมหาวิทยาลัยหรือเรือนพักของมหาวิทยาลัย โดยภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก

8.3.3 การประกันภัยเหตุหุ้

การประกันภัยที่ให้ความคุ้มครองกับนักศึกษาทุกคน เมื่อรับการรักษาพยาบาลในกรณีที่เกิดขึ้น อันเนื่องมาจากการเจ็บป่วย หรือประสบอุบัติเหตุได้รับบาดเจ็บจนต้องเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลหรือคลินิก หรือประสบอุบัติเหตุถึงแก่กรรม หรือสูญเสียอวัยวะบางส่วนที่สำคัญของร่างกาย รวมทั้งการทุพพลภาพทั้งหมดอย่างถาวร โดยให้ความคุ้มครองตลอด 24 ชั่วโมง

8.4.งานวินัยนักศึกษา

งานวินัยมีหน้าที่ดูแลนักศึกษาให้ประพฤติตนอยู่ในกรอบของระเบียบวินัย และประเพณีอันดีงามของสังคมไทย ซึ่งได้กำหนดไว้เป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2536 โดยมีรายละเอียดที่นักศึกษาต้องศึกษาข้อบังคับให้เข้าใจชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามระเบียบวินัยของนักศึกษา ในการศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ต่อไป

มหาวิทยาลัยถือว่าความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ปกครองกับมหาวิทยาลัยเป็นเรื่องสำคัญมาก ดังนั้นเมื่อมีการพิจารณาลงโทษทางวินัยแก่นักศึกษาแล้ว มหาวิทยาลัยจะแจ้งทางอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ปกครองของนักศึกษาทราบทุกครั้ง

8.5.งานทหาร

มีหน้าที่ให้บริการแก่นักศึกษาในด้านที่เกี่ยวกับงานวิชาทหาร การเรียนวิชาทหาร และการขอผ่อนผันทางทหาร งานทหารมีภาระหน้าที่ ดังนี้

1. ให้บริการด้านการเรียนวิชาทหาร จัดการเรียนการสอนวิชาทหาร ทั้งภาคที่ตั้งและภาคสนามร่วมกับศูนย์ฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 21 โดยรับนักศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 1-5 และทำการขอยกเว้นการคัดเลือกทหารกองเกินเข้าเป็นทหารกองประจำการ สำหรับนักศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 1-3

2. ให้บริการเรื่องการขอผ่อนผันการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้าเป็นทหารกองประจำการ (การเกณฑ์ทหาร) รับเรื่องการขอผ่อนผันการตรวจเลือกฯ สำหรับนักศึกษาชายที่มีอายุย่าง 21 ปีบริบูรณ์

3. ให้บริการเรื่องการขอผ่อนผันการเรียกพลเพื่อฝึกวิชาทหาร รับเรื่องการขอผ่อนผันการเรียกพลเพื่อฝึกวิชาทหาร สำหรับนักศึกษาที่สำเร็จวิชาทหารชั้นปีที่ 3-5

4. การยกเลิกบัญชีผู้มีสิทธิ์ขอผ่อนผันการตรวจเลือกฯ และยกเลิกบัญชีผู้มีสิทธิ์ขอผ่อนผันการเรียกพลเพื่อฝึกวิชาทหาร ดำเนินการยกเลิกบัญชีผู้มีสิทธิ์ขอผ่อนผันการตรวจเลือกฯ แก่นักศึกษาที่ยื่นเรื่องขอผ่อนผันการตรวจเลือกฯ ไว้กับภูมิลำเนาทหารของนักศึกษาและยกเลิกบัญชีผู้มีสิทธิ์ขอผ่อนผันการเรียกพลเพื่อฝึกวิชาทหารไว้กับกระทรวงกลาโหม แก่นักศึกษาที่ขอผ่อนผันการเรียกพลเพื่อฝึกวิชาทหาร

8.6.หอพักนักศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้พยายามจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมให้นักศึกษาทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดให้นักศึกษาทุกคนที่ต้องการพักอาศัยในหอพักของมหาวิทยาลัย ได้รับบริการและโปรแกรมการฝึกอบรมในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียน การสอน และการพัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของบริการหอพักไว้ดังนี้

1. เพื่อให้บริการด้านที่พักมีความสะอาด สะดวกสบายและปลอดภัยแก่นักศึกษา

2. เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษาให้นักศึกษา

3. เพื่อเสริมสร้างทักษะทางด้านสังคมให้กับนักศึกษา โดยฝึกให้นักศึกษารู้จักการอยู่ร่วมกัน การเคารพสิทธิของผู้อื่น มีน้ำใจ มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม และสามารถใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยได้อย่างถูกต้อง

4. เพื่อเสริมสร้างทักษะในการทำงานร่วมกันในวิถีทางประชาธิปไตย โดยการส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมนักศึกษาประเภทต่างๆ

5. เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการนักศึกษาทางด้านอารมณ์ ร่างกายและจิตใจ โดยการจัดสภาพแวดล้อมและการฝึกอบรมในรูปแบบต่างๆ

8.6.1 หอพักนักศึกษา ประกอบด้วย

1. อาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก ประจำหอพักละ 1-2 คน มีบทบาทหน้าที่ดูแล ช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักนักศึกษา

2. งานบริการหอพัก มหาวิทยาลัยได้กำหนดนโยบายเรื่องหอพักนักศึกษา จะต้องเป็นศูนย์ศึกษาและอาศัย (Living and Learning Center) ดังนั้นการจัดให้มีหอพักนักศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ตอบสนองดังกล่าว โดยบุคลากรดำเนินงานบริการหอพักดูแลรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

1. ให้บริการด้านที่พักอาศัยที่มีความสะอาด สะดวกสบาย และปลอดภัยแก่นักศึกษา

2. เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษาให้นักศึกษา

มหาวิทยาลัยมีหอพักนักศึกษาจัดเตรียมไว้สำหรับนักศึกษาอย่างเพียงพอ โดยในปีการศึกษา 2543 จำนวน 14 หอพัก ดังนี้หอพักนักศึกษาหญิง จำนวน 7 หอพัก คือ หอพักสุรนินเวศ 1-6 และ 15 และหอพักนักศึกษาชายจำนวน 7หอพัก คือหอพักสุรนินเวศ 7-13 ภายในห้องพักประกอบด้วย วัสดุ - ครุภัณฑ์ในการดำรงชีวิตครบครัน พร้อมทั้งโทรศัพท์ประจำห้องพัก 1 เครื่อง นอกจากนี้ยังให้บริการ

- 1.ซักผ้าปู - ปลอกหมอน ทุก 2 สัปดาห์
- 2.ทำความสะอาดภายในห้องพักสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
- 3.เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำหอพัก จำนวนหอพักละ 2 คน ตลอด 24 ชั่วโมง
- 4.ร้านอาหาร มินิมาร์ท ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องเขียนแบบ ร้านตัดผม ร้านซักรีด ร้านจำหน่ายหนังสือประจำบริเวณหอพัก

8.7.งานกีฬา

มหาวิทยาลัยจัดบริการด้าน กีฬาให้แก่ นักศึกษาเป็น 2 ลักษณะ คือ กีฬาเพื่อการแข่งขันและกีฬาเพื่อสุขภาพ

1.กีฬาเพื่อการแข่งขัน

งานกีฬาส่วนกีฬานักศึกษาเป็นงานด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมนักศึกษาที่มีความสนใจความสามารถ และทักษะทางการกีฬา ให้ได้รับการสนับสนุนในด้านผู้ฝึกสอนกีฬา วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ฝึกซ้อม เครื่องอำนวยความสะดวก และงบประมาณอย่างเพียงพอเพื่อเข้าแข่งขันกีฬา โดยเฉพาะการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ซึ่งจะจัดให้มีการแข่งขันประมาณเดือนพฤศจิกายนของทุกปี โดยสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ จะผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพการแข่งขัน

2.กีฬาเพื่อสุขภาพ

กีฬาเพื่อสุขภาพ มีสถานที่ตั้งอยู่บริเวณศูนย์กีฬา (Sport Complex) โดยใช้ชื่อว่า "สถานกีฬาและสุขภาพ" ให้บริการในลักษณะส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ทั้งในรูปแบบการเล่นกีฬาและไม่ใช้กีฬา โดยนำวิชาการทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬามาประยุกต์ใช้ รูปแบบการจัดบริการเพื่อสุขภาพในสถานกีฬาจะมีบุคลากรผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาประจำเพื่อให้คำแนะนำแก่ผู้มาใช้บริการ

8.8.งานทุนการศึกษา

เนื่องจากนักศึกษาของมหาวิทยาลัย เมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งอื่นๆ ส่วนมากจะขัดสนเรื่องค่าเล่าเรียน มหาวิทยาลัยจึงกำหนดมาตรการช่วยเหลือด้านการเงินแก่นักศึกษา 6 มาตรการ ได้แก่ การยกเว้นค่าธรรมเนียมการศึกษา การให้ยืมเงินเพื่อการศึกษา การจัดหางานให้นักศึกษาทำโดยมีค่าตอบแทน การช่วยเหลือค่าอาหารและค่าครองชีพ การให้ยืมเงินฉุกเฉิน และการให้ทุนการศึกษาทั่วไป ซึ่งเป็นทุนให้เปล่าตามเจตนาผู้บริจาค

ทุนการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ที่จะช่วยให้นักศึกษาที่มีความขัดสนทางการเงิน ได้รับความช่วยเหลือให้สามารถบรรเทาปัญหาหรือความเดือดร้อนทางการเงิน เพื่อจะได้ใช้เวลาและความตั้งใจเพื่อการศึกษา และแสวงหาประสบการณ์ทางการศึกษาที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอย่างเต็มที่ ลักษณะของทุนการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี แบ่งออกได้ดังนี้

8.8.1.กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (ของรัฐบาล)

รัฐบาลต้องการส่งเสริมให้เยาวชนของชาติที่ยากจนได้มีโอกาสในการเรียนต่อโดยเท่าเทียมกัน เพื่อเปิดโอกาสทางการศึกษาให้กว้างขึ้นโดยจัดตั้งโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาโดยกระทรวงการคลัง

เพื่อช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงระดับปริญญาตรีทุกสาขาทุกสถาบันทั่วประเทศ ที่มีความรู้ความสามารถแต่มีปัญหาด้านการเงิน โดยจะพิจารณาให้กู้ในวงเงินที่กำหนด เพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับหลักสูตรและค่าครองชีพ การชำระหนี้คิดดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อปี ระยะเวลาผ่อนชำระ 15 ปี ปลอดดอกเบี้ยปลอดต้นหลังเรียนจบแล้ว 2 ปี

8.8.2.ทุนเงินยืมฉุกเฉิน

กรณีที่นักศึกษา มีความขาดแคลนเงินค่าใช้จ่ายอย่างกระทันหันเป็นครั้งคราว นักศึกษาอาจขอรับการพิจารณาจัดสรรทุนเงินกู้ยืมฉุกเฉินได้ครั้งละครั้ง และไม่เกินครั้งละ 5,000 บาท ใน 1 ภาคการศึกษา โดยจะต้องส่งคืนเงินยืมฉุกเฉินให้แล้วเสร็จก่อนวันเริ่มการสอบไล่ประจำภาคการศึกษานั้นๆ

8.8.3.ทุนอาหารกลางวันและค่าครองชีพสำหรับนักศึกษา

มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการจัดสรรทุนสำหรับเป็นค่าอาหารและค่าครองชีพ เพื่อเป็นการผ่อนคลายความเดือดร้อนสำหรับนักศึกษา โดยพิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาคนละไม่เกิน 1,000 บาท ต่อ 1 ภาคการศึกษา

8.8.4.ทุนการศึกษาทั่วไป

เป็นทุนการศึกษาที่มีผู้มีจิตเป็นกุศล องค์กรเอกชน หรือหน่วยงานต่างๆ พิจารณามอบให้ มหาวิทยาลัยนำมาจัดสรรให้แก่ศึกษาภายใต้เงื่อนไขที่เจ้าของทุนนั้นๆ กำหนด ซึ่งจะประกาศให้นักศึกษาทราบเป็นคราวๆไป

4.1. กองทุนการศึกษาหลวงพ่อคุณ ประสพโชค (พระญาณวิเทศมเถร) เจ้าอาวาสวัดบ้านไร่ อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

4.2. กองทุนเงินยืมเพื่อการศึกษา เป็นกองทุนที่เกิดจากบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ที่ได้รับบริจาคเพื่อเป็นทุนการศึกษาให้กับนักศึกษา

4.3. กองทุนการศึกษา ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอาน เป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อบริจาคเงินทุนเพื่อการศึกษาแก่นักศึกษา

4.4. กองทุนการศึกษามูลนิธิเลนาติน เป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นโดยหน่วยงานเอกชน ได้บริจาคเงินทุนเพื่อการศึกษาแก่นักศึกษา

4.5. กองทุนการศึกษามูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (วสมหาเถร)

4.6. กองทุนการศึกษานางหรั่ง อินทราพิเชฐ

8.9.งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ถึงแม้จะเป็นมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แต่ไม่ได้ละเลยการปลูกฝังคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมให้แก่ศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาที่จบออกไปนั้นเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ ทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยจึงมีภารกิจหลักประการหนึ่งคือ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติใน 3 แนวทางคือ การอนุรักษ์ การสืบสานและพัฒนา โดยเฉพาะศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านคอยให้บริการการสอน การฝึกซ้อม และการบริการข้อมูลทางวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรมในรูปของหนังสือ เอกสาร อุปกรณ์ โสตทัศนศึกษาต่างๆ เช่น แถบบันทึกเสียง แถบวีดิทัศน์ เป็นต้น โดยจัดไว้บริการแก่อาจารย์ บุคลากร ของมหาวิทยาลัยและผู้สนใจทั่วไป

งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ได้แบ่งภารกิจสำคัญที่ต้องรับผิดชอบออกเป็น 4 ด้าน คือ

8.9.1.ภารกิจด้านดนตรีไทย

เป็นภารกิจสำคัญด้านหนึ่งในงานศิลปวัฒนธรรมซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ทำให้งานศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีสมบูรณ์ขึ้น หน้าที่และภาระที่งานดนตรีไทยจะต้องรับผิดชอบคือ คอยให้บริการการสอน การฝึกซ้อม การจัดตั้งวงดนตรีไทยประจำมหาวิทยาลัย และในปัจจุบันวงดนตรีไทยของมหาวิทยาลัยสามารถจัดตั้งวงดนตรี และกลุ่มนักศึกษาที่สามารถร่วมบรรเลงดนตรีไทยได้หลายลักษณะด้วยกัน คือ วงปี่พาทย์ วงมโหรี และวงดนตรีพื้นบ้านภาคเหนือ งานด้านดนตรีไทยยังคอยให้บริการการสอนและการฝึกซ้อมด้านการขับร้องให้บุคลากร นักศึกษาและผู้ที่สนใจทั่วไป เพื่อร่วมกิจกรรมกับวงดนตรีเมื่อมีการจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัยขึ้นทั้งภายในและภายนอก

8.9.2.ภารกิจด้านนาฏศิลป์

เป็นองค์ประกอบอีกด้านหนึ่งของงานศิลปวัฒนธรรมซึ่งปฏิบัติควบคู่ไปกับงานดนตรีไทย โดยภาระหน้าที่นั้นคอยให้บริการการสอน การฝึกซ้อมนาฏศิลป์ให้กับบุคลากรและนักศึกษาที่สนใจทางด้านนาฏศิลป์ไทย และนาฏศิลป์พื้นเมืองทุกภาค โดยเฉพาะนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน และเป็นสิ่งเน้นหนักเนื่องจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ภาคอีสาน จำเป็นอย่างยิ่งที่นักศึกษาและบุคลากรจะต้องเข้าใจในวัฒนธรรมอันเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น

ปัจจุบันนาฏศิลป์สามารถจัดตั้งกลุ่มนักศึกษาและบุคลากรที่สามารถแสดงนาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์พื้นเมือง เพื่อร่วมแสดงในกิจกรรมที่จัดขึ้นที่มหาวิทยาลัยทั้งภายในและภายนอก อันเป็นสิ่งที่ทำให้บุคลากรที่ได้สัมผัสทางด้านนาฏศิลป์ สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงตัวเองทางด้านบุคลิกภาพทางกายและทางจิตใจได้เป็นอย่างดี

8.9.3.ภารกิจด้านวงดนตรีพื้นบ้าน

เป็นภารกิจที่สำคัญคือให้ความรู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมของท้องถิ่น และบริการการสอน การฝึกซ้อม และการจัดตั้งวงดนตรีในภูมิภาคโดยเฉพาะภาคอีสาน รวมทั้งการละเล่นและขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ เพื่อเตรียมสำหรับกิจกรรมทางการศึกษาและบันเทิงของมหาวิทยาลัยทั้งภายในและภายนอก

8.9.4.ภารกิจด้านดนตรีสากล

มหาวิทยาลัยจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมด้านดนตรีสากลไว้ 2 ลักษณะ คือ งานดนตรีสากลประจำมหาวิทยาลัยและกิจกรรมชมรมดนตรีสากล

9.ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มีหน้าที่รับผิดชอบสนับสนุนการสอนและการวิจัย โดยการให้บริการวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือ และสร้างอุปกรณ์ต่างๆที่จำเป็น บำรุงรักษาเครื่องมือ รวมถึงการบริการวิชาการแก่หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย และหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนร่วมมือกับสาขาวิชาต่างๆ

10.ศูนย์คอมพิวเตอร์

มีหน้าที่ให้บริการคอมพิวเตอร์แก่ส่วนงานต่างๆ ในมหาวิทยาลัยประสานงาน และดำเนินการประมวลข้อมูลและจัดทำรายงาน จัดบริการและให้การฝึกอบรมทางคอมพิวเตอร์ ประสานงานด้านคอมพิวเตอร์ ตรวจสอบและบำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย ให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

11. การบริการด้านไปรษณีย์ภัณฑ์

งานไปรษณีย์อนุญาตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีให้บริการในด้านการรับ - ส่ง จดหมายทุกชนิด พัสดุ ไปรษณีย์ ตัวแลกเงิน และบริการจำหน่ายซองจดหมายและแสตมป์ ก่อส่งพัสดุ ณ อาคารสุรพัฒน์ 1 บริเวณเทคโนโลยีธานี ทุกวันเวลาราชการ

12. การบริการธนาคาร

ธนาคารที่เปิดบริการในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัดมหาชน โดยบริการทุกอย่างเกี่ยวกับด้านธนาคาร ตั้งอยู่ที่อาคารสุรพัฒน์ 1 บริเวณเทคโนโลยีธานี เปิดบริการทุกวันจันทร์ ถึงวันศุกร์ ตลอดจนมีบริการตู้ ATM ของธนาคารไทยพาณิชย์ที่บริเวณด้านหน้าอาคารบริหาร และบริการตู้ ATM ของธนาคารกรุงไทย ที่บริเวณด้านหน้าอาคารบริการ 7-9

13. บริการด้านโภชนาการ

1. มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีโรงอาหารสำหรับนักศึกษาภายในบริเวณหอพักนักศึกษา จำนวน 4 โรง คือที่บริเวณอาคารเอนกประสงค์หอพักนักศึกษา 7,11,13,15 และบริเวณอาคารเอนกประสงค์ 2 ทั้งภายในอาคารเอนกประสงค์ 2 และอาคารเอนกประสงค์หอพักนักศึกษา 11 มีบริการมินิมาร์ท นอกจากนี้ฟาร์มมหาวิทยาลัยยังจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของมหาวิทยาลัยที่ร้านค้าฟาร์มมหาวิทยาลัย ซึ่งจำหน่ายสินค้าหลายชนิด เช่น ผักปลอดสารพิษ สินค้าที่ผลิตโดยฟาร์มของมหาวิทยาลัยประเภทเนื้อหมู มะม่วงหิมพานต์ ไข่ไก่ เห็ดสดชนิดต่างๆ เมล็ดพันธุ์ถั่วฝักยาวไร่ค้าง นมสดพลาสเจอร์ไรส์ น้ำดื่มสะอาด เบเกอรี่ชนิดต่างๆ เป็นต้น

2. โรงอาหารบริเวณอาคารเรียนรวม

3. โรงอาหารใหญ่ ซึ่งเป็นโรงอาหารกลางของมหาวิทยาลัย

4. ห้องอาหารภายในสุรสัมนาการ

5. โรงอาหารภายในอาคารกิจกรรมนักศึกษา

6. ร้านขายเครื่องดื่ม และของว่างภายในอาคารวิชาการ และชั้นล่างของศูนย์บรรณสารฯ

14. การบริการด้านรถโดยสารประจำทาง

1. มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีบริการรถโดยสารประจำทาง ให้บริการรับ-ส่งฟรีภายในมหาวิทยาลัยแก่นักศึกษา คณาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยทุกคน

2. มหาวิทยาลัยประสานงานโดยให้รถโดยสารประจำทางภายนอกมหาวิทยาลัยเข้ามาวิ่งให้บริการแก่นักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัยเพื่อความสะดวกในการเดินทางเข้าสู่ตัวเมืองนครราชสีมาเป็นรถโดยสารปรับอากาศ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าบริการการศึกษาและสวัสดิการของมหาวิทยาลัย มีความสำคัญและจำเป็นที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการศึกษานักศึกษาอย่างมาก หากนักศึกษารู้จักวิธีการติดต่อขอรับบริการจากแหล่งบริการต่างๆ ตลอดจนสวัสดิการที่ทางมหาวิทยาลัยจัดให้ ขณะเดียวกันสถาบันการศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีบริการการศึกษาต่างๆ และสวัสดิการให้เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา เพื่อจะช่วยให้ นักศึกษาสามารถได้พัฒนาการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค

1.2.1.งานวิจัยด้านการจัดการศึกษา

ดวงฤดี ชั่วขำ (2540 : 96-97) ได้ศึกษาทัศนคติต่อการจัดการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2540 พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีทัศนคติต่อการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง และนักศึกษาชายและหญิงมีทัศนคติต่อการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักศึกษาชั้นปีที่1-4 มีทัศนคติต่อการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักศึกษาที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีความมุ่งหวังแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักศึกษาที่มีสาขาวิชา และภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.2.2.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัย

1.2.2.1.งานวิจัยในต่างประเทศ

ลีย์ดอน (Leydon, 1960) ได้กล่าวถึงการวิจัยของวิทยาลัยสตรีเฟิน เกี่ยวกับแผนการทดลองประสิทธิภาพของการอยู่หอพัก กับการเรียนของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี หอพักที่ได้ใช้การทดลองเป็นหอพักใหม่ ซึ่งมีที่ทำการของอาจารย์ ห้องเอนกประสงค์สำหรับการเรียนและการพักผ่อน โดยมีการวางแผนการใช้หอพักเป็นที่รวมกลุ่มของนิสิตนักศึกษาและคณาจารย์ สำหรับโครงการเรียนในหอพักจะจัดขึ้นเป็นพิเศษแตกต่างจากโครงการเรียนปกติ โดยจะเปิดสาขาที่เป็นพื้นฐานในการเรียนของนิสิตนักศึกษาแต่ละคน และคณาจารย์ผู้สอนจะประสานกันอย่างใกล้ชิดสำหรับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ นั้นจะเป็นแนวทางในการอธิบายถึงกิจกรรมในการวางแผนการศึกษาในหอพัก โดยคาดหวังไว้ว่าจะประสบความสำเร็จ วัตถุประสงค์ที่ ลีย์ดอนกล่าวไว้มี 11 ประการดังนี้

- 1.สร้างบรรยากาศเพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามทางสติปัญญา โดยคาดหวังว่านิสิตนักศึกษาจะเห็นคุณค่าของการเรียนด้วยตนเอง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อไปในอนาคต และมีความคิดว่ามหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยเป็นสถานที่ที่จะช่วยพัฒนาสติปัญญา โดยมีคณาจารย์เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ
- 2.เพื่อเร้าและอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ และมีความคิดสร้างสรรค์ในตัวนิสิตนักศึกษาแต่ละคน โดยจัดอาจารย์ให้ความช่วยเหลือตามที่ต้องการ และเปิดโอกาสให้ทำงานด้วยตนเองอย่างอิสระ
- 3.เพื่อผสมผสานการอยู่อาศัยในหอพักกับโครงการเรียนของนิสิตนักศึกษา โดยให้นิสิตนักศึกษาได้มีความรู้ว่าหอพักกับการเรียนเป็นสิ่งที่ดำเนินไปด้วยกัน
- 4.เพื่อค้นหารูปแบบใหม่ๆมาใช้ในการสอน โดยอาจารย์ผู้สอนได้นำรูปแบบการสอนต่างๆ เข้ามาใช้ซึ่งประสบความสำเร็จและเป็นที่น่าพอใจเป็นอย่างมาก
- 5.เพื่อพัฒนาและทดลองวิธีการสอน โดยใช้โทรทัศน์วงจรปิด และโสตทัศนูปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ
- 6.เพื่อศึกษาถึงการใช้กลุ่มสัมพันธ์กับการสอน ซึ่งจะช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ เช่น ความเต็มใจต่อการแก้ปัญหาของกลุ่ม
- 7.การจัดความซับซ้อนในหลักสูตรและวิชาการต่างๆ โดยในแต่ละสัปดาห์จะมีการประชุม รายงานและหาทางหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนต่างๆ
- 8.เพื่อทดลองการใช้เวลาสำหรับการสอน การให้คำปรึกษา และกิจกรรมนอกห้องเรียน

9. เพื่อให้คณาจารย์มีความคล่องตัว สามารถยืดหยุ่นเวลาการสอน และเพิ่มเวลาในการฝึกตนเองในด้านการสอนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

10. เพื่อผสมผสานการให้คำปรึกษากับงานการสอนของคณาจารย์

11. เพื่อทดลองการจัดโครงการห้องเรียนพิเศษ โดยเพิ่มความรับผิดชอบต่อนิสิตนักศึกษาให้มากขึ้น และใช้ห้องประชุมของหอพักให้สัมพันธ์กับโครงการเรียน

ผลการทดลองของโครงการนี้ ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีและเป็นกิจกรรมที่น่าสนใจมาก

เมอร์ฟี (Murphy. 1971) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของหัวหน้านักศึกษาในหอพักเกี่ยวกับความสะดวกสบาย โปรแกรมผู้ดำเนินงาน ข้อบังคับและสถานศึกษาของหอพักวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย โดยมุ่งสำรวจทัศนคติที่เหมือนกันและแตกต่างกันของหัวหน้านักศึกษาของหอพักต่างๆ จำนวน 657 คน จาก 82 สถาบัน แบ่งวิเคราะห์เป็น 2 พวก คือพวกที่แบ่งตามเขตภูมิศาสตร์ กับอีกพวกหนึ่งวิเคราะห์รวมทั้งหมด โดยการใช้แบบสอบถาม ผลปรากฏว่านักศึกษาโดยส่วนรวมมีความพอใจในความสะดวกสบายที่ได้รับจากหอพัก แต่นักศึกษาที่อยู่บริเวณทะเลสาบทั้ง 5 ชอบความสะดวกสบายของหอพักมากกว่าพวกที่อยู่ริมมหาสมุทร แอตแลนติกตอนใต้ นักศึกษาทุกๆภาคมีความเห็นตรงกันว่า โปรแกรมต่างๆและสภาพแวดล้อมของหอพักจัดได้ดี นักศึกษามีความเห็นในทางลบในเรื่องของกฎข้อบังคับมากที่สุด และนักศึกษายังพอใจหอพักในทุกๆด้านมากกว่านักศึกษาชาย

ลอคคา (Lojka. 1977) ได้ทำการศึกษาถึงความแตกต่างของผลการเรียนของนิสิตที่เข้าร่วมกิจกรรมในวันว่างกับนิสิตที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรม โดยเก็บข้อมูลจากนิสิตในหอพักของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐ Kansas พบว่าที่พักอาศัยกับวิชาเอกไม่มีความสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ย แต่สำหรับการเข้าร่วมกิจกรรมและไม่เข้าร่วมกิจกรรมนั้น การเข้าร่วมกิจกรรมในหอพักเป็นปัจจัยสำคัญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการเรียน โดยนิสิตที่เข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มชายหญิงจะมีผลการเรียนสูงกว่านิสิตอื่นๆ นอกจากนี้ยังพบว่าจำนวนกิจกรรมที่เข้าร่วมกับผลการเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ

ฮาร์ท และเคลเลอร์ (Hart and Keller. 1980) ได้ศึกษาวิจัยสาเหตุของการเรียนตกต่ำของนิสิตชั้นปีที่ 1 ตามการรับรู้ของตนเองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 373 คน ที่พักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยไมอามี ซึ่งมีผลการเรียนในระดับ C ตลอดภาคเรียนแรก ผลการวิจัยพบว่า นิสิตหอพักบางส่วนรับรู้ว่ามีปัจจัยของคุณภาพของการให้คำแนะนำทางวิชาการ การทับทวนบทเรียน และบรรยากาศหอพัก เป็นสาเหตุของการเรียนไม่ดีของเขาด้วย

รอดเจอร์ส (Rodgers. 1990) ได้ทำการวิจัยพบว่า หอพักที่มีขนาดใหญ่และสูงเกินกว่า 4 ชั้น โดยทั่วไปสภาพแวดล้อมทำให้นักศึกษาต่างคนต่างอยู่ มีปฏิสัมพันธ์กันน้อย มีผลการเรียนไม่ดี และมีการทำลายทรัพย์สินของหอพักมาก

อดอเรียน (Adorian. 1037-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อหอพักมหาวิทยาลัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาแคนนิซิด คอลเลจ เมืองบัฟฟาโล รัฐนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อหอพักกับผลการเรียนของนักศึกษาแตกต่างกันไปตามเพศ ชั้นเรียน และวิชาเอกของนักศึกษา สภาพแวดล้อมของนักศึกษาในหอพักขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของบุคคล มนุษย์สัมพันธ์ ขนาดของหอพัก ระเบียบของหอพัก และการบริการอาหาร ส่วนสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ขึ้นอยู่กับโอกาสเลือกหอพัก และขนาดของหอพัก

1.2.2.2. งานวิจัยในประเทศ .

ประเทือง เกาจี่ (2517 : 95) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการทางงานวิจัยใหม่ๆ ของนิสิตที่อยู่ประจำหอพักของมหาวิทยาลัยวิชาการในส่วนภูมิภาค ปีการศึกษา 2516 พบว่า นิสิตมีปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับสถานที่พักผ่อนภายในหอพัก บริการข่าวสาร โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ การเอาใจใส่ความเป็นอยู่ของนิสิตจากอาจารย์ผู้ปกครองหอพัก และเพื่อนร่วมห้องพักส่งเสียงดังรบกวนในระดับสูง เมื่อพิจารณาตามตัวแปร เพศ และระดับชั้นปี พบว่า นิสิตประสบปัญหาและความต้องการไม่แตกต่างกัน

พัทธรพีร้ง เพ็ญรัตน์ (2518 : 53) ได้สำรวจทัศนคติของนิสิตที่มีต่อบริการหอพักหญิง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า การจัดบริการหอพักสนองความต้องการของนิสิตส่วนใหญ่ แต่มีข้อควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขคือ ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้ห้องน้ำ ห้องสุขา ไม่มีการซ่อมแซมทันทีเมื่อมีการชำรุดเกี่ยวกับอุปกรณ์ในห้องน้ำ ไม่เห็นด้วยกับการจับฉลากเพื่อคัดเลือกนิสิตอยู่ต่อไป การบริการอาหารยังไม่ดีพอและไม่ควรจัดบริการ การใช้โทรศัพท์ติดต่อกับภายนอกหอพักยังไม่สะดวกไม่ได้จัดหาอุปกรณ์กีฬาให้นิสิตอย่างเพียงพอ ไม่มีมาตรการที่ดีสำหรับหนีและป้องกันอัคคีภัย และอาจารย์ที่หอพักยังไม่กระตุ้นให้นิสิตรู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ได้ดีพอ

ถนอมวงศ์ ทวีบูรณ์ และคนอื่นๆ (2523) ทำการวิจัย เรื่องการใช้เวลานอกเวลาเรียนของนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีของทุกคณะ พบว่า เมื่อมีเวลานอกเวลาเรียน สถานที่ภายนอกมหาวิทยาลัยที่นิสิตชอบไป ได้แก่ บ้านหรือหอพัก โรงภาพยนตร์หรือศูนย์การค้า เป็นต้น จึงนับได้ว่าเวลาว่างส่วนใหญ่ของนิสิตจะอยู่ที่หอพักมากกว่าที่อื่นใด ทั้งการกิน การนอนและการใช้เวลาว่าง การจัดสภาพหอพักให้เหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อการพัฒนานิสิต จึงนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์

วุฒิพล สกลเกียรติ (2524) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 2 ที่พักอาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพักของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า บริเวณที่ตั้งของที่พักอาศัยมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ทั้งที่อยู่ใน และนอกหอพักของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดังนั้นอาคารสถานที่ของหอพักนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่สถานศึกษาไม่ควรละเลย และควรสร้างให้เหมาะสม ถูกต้องตามหลักวิชา เพื่อสร้างสุขภาพที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจให้กับผู้พักอาศัย

นิภา พุทธสุวรรณ (2530 : 130) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมหอพัก ของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพฯ ในทัศนะของผู้บริหารและนิสิตนักศึกษาหอพัก พบว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน เห็นว่าความเป็นอยู่ระหว่างผู้บริหารหอพักและนิสิตนักศึกษาหอพัก มหาวิทยาลัยของตนและนิสิตนักศึกษาเข้าศึกษาเพื่อร่วมหอพักได้ มีอยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนนิสิตนักศึกษาเห็นว่า นิสิตนักศึกษาขอคำปรึกษาจากผู้บริหารหอพัก และบุคลากรประจำหอพักให้คำแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาในเกณฑ์ที่น้อย และนิสิตนักศึกษาเมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม ทัศนะต่อสภาพแวดล้อมหอพักมหาวิทยาลัยของนิสิตนักศึกษาที่มีชั้นปีแตกต่างกัน มีทัศนะแตกต่างกัน ส่วนนิสิตนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีทัศนะไม่แตกต่างกัน

นิภา วงศ์พิพัฒน์พงษ์ (2531) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนำเสนอแนวทางในการพัฒนาหอพัก นักศึกษา ในสหวิทยาลัยศรีอยุธยา พบว่า นโยบายการจัดหอพักนักศึกษา จัดเพื่อสวัสดิการนักศึกษาในต่างจังหวัด และเพื่อให้หอพักเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการศึกษาในด้านต่างๆ ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหอพักในด้านดังกล่าว พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเปรียบเทียบกับความคิดเห็นของอาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดหอพัก พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สองด้าน และไม่แตกต่างกัน 2 ด้าน ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหอพักนั้น ไม่พบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมหญิง สารโกศล (2535 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานหอพักนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยใช้กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารระดับสูง หัวหน้ากองกิจการนักศึกษา บุคลากร ประจำสำนักงานหอพัก ซึ่งเรียกว่า กลุ่มผู้ให้บริการ และนักศึกษาหอพักของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ทุกคณะ ทุกชั้นปี ของปีการศึกษา 2533-34 จำนวน 22 หอพัก ซึ่งเรียกว่ากลุ่มผู้รับบริการ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ด้านบุคลากรของกลุ่มผู้ให้บริการ เห็นว่าระบบการบริหารงานหอพักไม่สามารถให้ความสะดวกและรวดเร็วในการให้บริการแก่นักศึกษาได้นั้นเป็นจริงมาก รวมทั้งการดำเนินงานของหอพักขาดการประสานงานและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก กับเจ้าหน้าที่สำนักงานหอพัก บุคลากรรับผิดชอบหอพักจำนวนมากเกินไป และปริมาณงานซ่อมแซมต่างๆ มีมากเมื่อเทียบกับจำนวนช่างที่รับผิดชอบ สำหรับด้านการให้บริการของผู้รับบริการนั้น ผู้รับบริการมีความเห็นว่าการให้บริการในเรื่องของจำนวนนักศึกษากับจำนวนหอพักมีความสอดคล้องกันน้อย เช่นเดียวกับการจัดจำนวนนักศึกษาเข้าพักอาศัยภายในหอพักแต่ละห้องมีความเหมาะสมน้อย มีมาตรการลงโทษนักศึกษาเพื่อป้องกันมิให้มีการดื่มสุรา หรือเล่นไฟ เตียงนอน สถานที่พักผ่อนหย่อนใจภายในหอพัก มีห้อง Study ของหอพัก นักศึกษาทั้งชายและหญิง และมีการดูแลรักษาความปลอดภัยของทรัพย์สินภายในหอพักน้อยเช่นกัน

จากงานวิจัยในข้างต้น สรุปได้ว่าหอพักนักศึกษานั้นเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่สถาบันการศึกษาต่างๆ ควรให้ความสำคัญและพยายามจัดให้มีอย่างเพียงพอ ให้เป็นหอพักที่มีความสะดวกสบายและปลอดภัย และส่งเสริมการศึกษาตลอดจนการพัฒนาการศึกษา เพื่อให้นักศึกษาสามารถจบเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์และมีคุณภาพ

1.2.3.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบริการการศึกษาและสวัสดิการของมหาวิทยาลัย

การบริการทางการศึกษา เป็นบริการที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางวิชาการแก่นิสิตนักศึกษา เพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้รับความสะดวกสบาย และเสริมสร้างประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา การบริการการศึกษาที่มหาวิทยาลัยจัดให้กับนิสิต นักศึกษานั้น

นางลักษณ์ คัดโนภาส (2524 : 43-44) ได้สรุปประเภทของการบริการนิสิตไว้ 8 ด้านดังนี้คือ

1.บริการทางด้านทะเบียนประวัติและการเก็บข้อมูลต่างๆ ได้แก่ การให้บริการการเก็บเพิ่มทะเบียนประวัติและรายละเอียดต่างๆเกี่ยวกับตัวนิสิตนักศึกษาแต่ละคน ทั้งภูมิลำเนาและขณะศึกษาอยู่ในสถานศึกษา เพื่อใช้ในการแนะนำการเรียน การเลือกอาชีพ และปัญหาส่วนตัว รวมทั้งมาตรการที่เหมาะสมในการเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติส่วนตัวเหล่านี้มีการจัดพิมพ์คู่มือให้นักศึกษาใหม่ แจกให้ผู้เข้ารับการศึกษาใหม่ทุกคน นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการลงทะเบียนวิชาเรียน การจัดตารางสอน ตารางสอน และประกาศผลสอบ

2.บริการปรึกษาแนะแนว ได้แก่ การจัดให้มีหน่วยบริการการปรึกษาแนะแนวนิสิตนักศึกษา การมีห้องบริการปรึกษาแนะแนว การจัดให้นิสิตนักศึกษาทุกคนมีอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งทางวิชาการ การเลือกอาชีพ และปัญหาส่วนตัวต่างๆ

3.บริการอาหารและที่พักอาศัย ได้แก่ การจัดให้มีร้านขายอาหารอย่างเพียงพอแก่นิสิตนักศึกษา มีอาหารที่สะอาดถูกหลักโภชนาการและราคาพอสมควร มีการบริการด้านหอพักและการอำนวยความสะดวกต่างๆภายในหอพัก ตลอดจนการจัดหาหอพักเอกชนให้ในกรณีที่หอพักของมหาวิทยาลัยไม่เพียงพอ

4.บริการด้านสุขภาพ การจัดให้มีหน่วยพยาบาลในมหาวิทยาลัย การติดต่อประสานงานกับโรงพยาบาล เพื่อให้ความสะดวกแก่นิสิตนักศึกษาที่จำเป็นต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล การให้ความรู้แก่นิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ

5. กิจกรรมนิสิตนักศึกษา เป็นเรื่องที่มีมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญมากด้านหนึ่ง การให้บริการในด้านนี้จะออกมาในรูปของการสนับสนุนการจัดกิจกรรม เช่น การจัดให้มีสถานที่ทำงานของสโมสรนิสิตนักศึกษา การให้เครื่องอุปโภคบริโภคต่างๆ การให้อิสระในการดำเนินกิจกรรม ตลอดจนให้ความร่วมมือในการประชาสัมพันธ์ต่างๆ

6. บริการทุนการศึกษาและการจัดหางาน ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือในด้านการเงินแก่นิสิตนักศึกษาในลักษณะต่างๆ เช่น การให้ยืมเงิน การให้ทุนการศึกษา การจัดหางานให้ทำ ฯลฯ ซึ่งรวมถึงการจัดหางานให้นิสิตที่จะจบการศึกษาด้วย

7. บริการเสริมสร้างวินัยนิสิตนักศึกษา เป็นการฝึกให้นิสิตนักศึกษาสามารถปรับตัวเองในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นๆ ทั้งในขณะที่กำลังศึกษาและเมื่อไปประกอบอาชีพแล้ว และเป็นงานที่ยากมากในการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนี้

8. บริการอื่นๆ เป็นการบริการโดยทั่วไป เช่น การปฐมนิเทศ การปัจฉิมนิเทศ การจัดบริการด้านไปรษณีย์โทรเลข ร้านขายหนังสือ สหกรณ์ เป็นต้น

ทองเรือน อมรัชกุล (2525 : 3) กล่าวว่า ขอบข่ายของงานกิจการนิสิตนั้นครอบคลุมในด้านการรับนิสิต ระเบียบการลงทะเบียน การให้ความช่วยเหลือทางการเงิน การจัดปฐมนิเทศ การให้คำปรึกษางานที่เกี่ยวกับอาหาร พยาบาล รักษาดินแดน หอพัก องค์การนิสิต การปกครองการพิจารณาเกี่ยวกับตุลาการนิสิต การแปลความหมายและการให้นิสิตตามกฎหมายระเบียบการประสานงานทางด้านโปรแกรมทางด้านวัฒนธรรมและสันนาธิการของนิสิต ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เป็นงานที่เสริมงานหลักของมหาวิทยาลัย เป็นงานที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางไปสู่เป้าประสงค์ต่อไป กล่าวโดยสรุปภารกิจงานหรือการบริหารกิจการนิสิต จะเกี่ยวข้องกับการจัดการบริหาร การจัดสวัสดิการ และการพัฒนานิสิตในด้านต่างๆ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ

1. งานบริการด้านต่างๆ เช่น ที่พักอาศัย บริการห้องสมุด บริการไปรษณีย์ บริการร้านค้า บริการสอนซ่อมเสริมทางวิชาการ

2. งานสวัสดิการให้ด้านต่างๆ เช่น การให้บริการด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต การเงิน โภชนาการ การกีฬา

3. งานควบคุม เช่น การรับนิสิต ระเบียบวินัย การเก็บระเบียบ

4. งานกิจกรรมนิสิต เช่น การจัดให้มีองค์การนิสิต การส่งเสริม เสนอแนะและดูแลการจัดกิจกรรมต่างๆของนิสิต เป็นต้น การบริการสถาบันอุดมศึกษาจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหาร

เอกชัย สุขกีพันธ์ (2527 : 106-107) ให้ความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ 5 ประการคือ

1. งานบริหารบุคคลากร ได้แก่ การบริหารบุคคลทุกประเภทที่อยู่ในสถานศึกษา คือ นิสิตนักศึกษา อาจารย์ นักการภารโรง และเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

2. งานบริหารวิชาการ ได้แก่ งานบริหารที่เกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา กิจกรรมเสริมวิชาการต่างๆ ตลอดจนการบริหารสื่อการเรียนการสอนในสถานศึกษา

3. งานบริหารธุรการ การเงิน อาคารสถานที่ และการบริการต่างๆ ได้แก่ งานสารบรรณงานส่งหนังสืองบประมาณบัญชี การซื้อครุภัณฑ์ การดูแลรักษาอาคารสถานที่ ตลอดจนการอำนวยความสะดวกหรือการที่สถานศึกษาจัดให้บุคลากรในสถานศึกษา

4. งานบริหารกิจการนักศึกษา ได้แก่ งานที่เกี่ยวกับนักศึกษาทั้งหมด กิจกรรมนักศึกษาทุกประเภท และสวัสดิการที่จัดให้นักศึกษา

5.งานสัมพันธ์กับชุมชน ได้แก่ งานที่เกี่ยวข้องกับชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่ การประชาสัมพันธ์ สถานศึกษา การติดต่อกับผู้ปกครองและสังคมภายนอก เป็นต้น

สุวรรณ สุขสมภักดิ์ (2530 : 174) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ในทัศนะของนักศึกษา อาจารย์และผู้บริหาร พบว่านักศึกษา อาจารย์และผู้บริหาร เห็นด้วยในระดับปานกลาง กับสภาพแวดล้อมวิทยาลัย ด้านการบริหาร โดยส่วนรวมและเห็นด้วยมากสอดคล้องกันว่า นักศึกษามีใจที่ได้เป็นนักศึกษาของวิทยาลัย และผู้บริหารยังเห็นด้วยมากกว่านักศึกษาส่วนใหญ่ ประพฤติตามระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

โนลล์ (นิพนธ์ วรรณเวช. 2538 : 26 ; อ้างอิงจาก Knowles. 1970 : 4-7) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ กิจกรรมนิสิตและงานที่ทำเกี่ยวกับสวัสดิการของนักศึกษา โดยแยกออกเป็น 4 ประเภทคือ

1.การให้สวัสดิการ ได้แก่ การให้คำปรึกษา ทางด้านสุขภาพ การช่วยเหลือทางการเงิน การทดสอบ การวางตัวบุคคล การบริการทั่วไปแก่ศิษย์เก่า

2.การควบคุม ได้แก่ การรับนิสิต การเก็บระเบียบ ระเบียบวินัย ความเป็นอยู่ของนิสิตและกิจการหอพัก

3.กิจกรรมร่วมหลักสูตรหรือกิจกรรมนอกหลักสูตร ได้แก่ การจัดให้มีองค์การนิสิต รวมทั้งการ ดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเมือง สังคม วัฒนธรรมและให้บริการแก่ชุมชน

4.การสอน ได้แก่ การปฐมนิเทศ บริการสอนซ่อมเสริมทางวิชาการ

จากงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า บริการการศึกษาและสวัสดิการที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นให้ เพื่ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมการจัดการศึกษาให้กับนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้รับความสะดวกสบาย สามารถศึกษาค้นคว้าได้เต็มที่ ตลอดจนช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานักศึกษา

2.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในปีการศึกษา 2543 เปิดสอนนักศึกษาระดับปริญญาตรี 20 สาขาวิชา ดังนี้

1.เทคโนโลยีสารสนเทศ

ศึกษาเน้นภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีการจัดการ การบริหาร การออกแบบและวิเคราะห์ระบบ การสร้างสื่อและการประยุกต์ใช้

2.เทคโนโลยีการผลิตพืช

ศึกษาเกี่ยวกับพืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจและเป็นประโยชน์ต่อมนุษย์ โดยศึกษาทั้ง ด้านเทคนิคในการผลิตเพื่อให้ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพ และด้านวิทยาศาสตร์ของพืชเพื่อการปรับปรุง ลักษณะต่างๆ ของพืชให้ดีขึ้น

3.เทคโนโลยีการผลิตสัตว์

ศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ เช่น การผสมเทียม การปรับปรุงพันธุ์สัตว์ รวมทั้ง การจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและปริมาณสูง

4.เทคโนโลยีอาหาร

ศึกษาเกี่ยวกับเคมีและจุลชีววิทยาของอาหาร กระบวนการแปรรูปอาหารในระบบอุตสาหกรรม การจัดการคุณภาพ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการจัดการโรงงานอุตสาหกรรม

5.วิศวกรรมเกษตร

ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนา คิดค้น เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องทุ่นแรงที่ใช้ในด้านการเกษตร ด้านชลประทาน ระบบการให้น้ำสนามกอล์ฟ พืชสวน ไร่นาในฟาร์มปศุสัตว์ และโรงงานอุตสาหกรรม

6.วิศวกรรมเครื่องกล

ศึกษาเกี่ยวกับหลักการต่างๆ ที่จำเป็นในการวิเคราะห์ ออกแบบ และสร้างอุปกรณ์ทางกล เช่น กลศาสตร์ของแข็งและของไหล การเขียนแบบวิศวกรรมและอุณหพลศาสตร์ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

7.วิศวกรรมไฟฟ้า

ศึกษาเกี่ยวกับหลักการต่างๆ ที่จำเป็นต่อการวิเคราะห์ ออกแบบ และสร้างเครื่องจักรกลไฟฟ้า ระบบการผลิต ส่งจ่าย การควบคุมป้องกันภัยทางไฟฟ้า รวมถึงการศึกษาระบบไฟฟ้าศักดาสูง

8.วิศวกรรมโทรคมนาคม

ศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติ และการใช้ประโยชน์คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า คลื่นแสง คลื่นเสียง เพื่อการติดต่อสื่อสาร ศึกษาถึงการวิเคราะห์และออกแบบชิ้นส่วนทางการสื่อสารระยะไกลต่างๆ

9.วิศวกรรมขนส่ง

ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของการขนส่ง การวางแผนออกแบบ และการดำเนินการระบบทางบกและทางน้ำ

10.วิศวกรรมโยธา

ศึกษาเกี่ยวกับวัสดุวิศวกรรม ปรุพีทกลศาสตร์ และชลศาสตร์ ตลอดจนศึกษาการออกแบบประมาณราคา ควบคุมและบริหารงานก่อสร้างต่างๆ

11.วิศวกรรมอุตสาหกรรม

ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ระบบการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม และการบริการทางธุรกิจ เช่น การวางแผนโรงงาน การออกแบบกระบวนการผลิตและผลิตภัณฑ์ การวางแผนและการควบคุมการผลิต เป็นต้น

12.เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

ศึกษาเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์ ระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ การออกแบบ และการพัฒนางานคอมพิวเตอร์ ฐานข้อมูลและเครือข่ายคอมพิวเตอร์

13.วิศวกรรมเคมี

ศึกษาเกี่ยวกับการออกแบบ วางแผนและควบคุมการดำเนินการในกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม เพื่อให้วัตถุดิบหรือทรัพยากรเกิดการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบ ทำให้มีคุณค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น

14. วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม

ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การพัฒนาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรในแนวทางที่คงไว้ซึ่งคุณภาพของสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการป้องกันและปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อม

15. เทคโนโลยีธรณี

ศึกษาเกี่ยวกับพื้นฐานทางธรณีวิทยา การสำรวจ การวิเคราะห์เพื่อนำข้อมูล เทคนิคและหลักการทางธรณีวิทยา มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

16. วิศวกรรมโลหการ

ศึกษาเกี่ยวกับโลหะที่ใช้ในอุตสาหกรรม และงานวิศวกรรมทุกประเภท ในด้านกระบวนการผลิตโลหะ การออกแบบและควบคุม การเลือกสรรโลหะ การทดสอบคุณสมบัติเชิงกลของโลหะ

17. วิศวกรรมเซรามิก

ศึกษาเกี่ยวกับอุตสาหกรรมเซรามิกที่มีอยู่แล้ว อุตสาหกรรมเซรามิกใหม่ที่ต้องการเทคโนโลยีระดับสูง การนำวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเซรามิกมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ กระบวนการผลิต การตรวจสอบและทดสอบวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ การออกแบบเตาเผาและการออกแบบโรงงานเซรามิก

18. วิศวกรรมพอลิเมอร์

ศึกษาเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์พื้นฐาน วิศวกรรมศาสตร์พื้นฐาน การสังเคราะห์พอลิเมอร์ คุณสมบัติของพอลิเมอร์ การบวนการผลิตพอลิเมอร์ ตลอดจนการควบคุมเครื่องจักรในกระบวนการผลิต และตรวจสอบผลิตภัณฑ์

19. อาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ศึกษาสาธารณสุขทั่วไป และวิชาหลักอื่นๆ ได้แก่ หลักอนามัยอุตสาหกรรม หลักความปลอดภัยในการทำงาน การป้องกันอันตรายและอุบัติเหตุในอุตสาหกรรม การระบายอากาศในโรงงานอุตสาหกรรม กายศาสตร์และจิตวิทยาในการทำงาน วิศวกรรมความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรม พิษวิทยาอาชีวอนามัย และการบริการสุขภาพในสถานประกอบการ

20. อนามัยสิ่งแวดล้อม

ศึกษาสาธารณสุขทั่วไป และวิชาหลักอื่นๆ ได้แก่ มลพิษทางอากาศ ทางเสียง และการควบคุมพิษวิทยาสิ่งแวดล้อม วิศวกรรมสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น การสุขาภิบาลอาหาร วิศวกรรมการจัดมูลฝอยและกากของเสีย การวิเคราะห์น้ำและน้ำเสีย การกำจัดน้ำโสโครกและสิ่งปฏิกูลจากมนุษย์ และการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและอัตราการเสี่ยงต่อสุขภาพ

2.1.2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยในการเรียน

คำว่า "นิสัยในการเรียน" คือแนวโน้มของบุคคลในการแสดงพฤติกรรมจนเป็นนิสัย และเป็นไปโดยอัตโนมัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้รับการฝึกฝนหรือประสบการณ์ (Hysenck, Arnold and Mell. 1972 : 40)

แมดดอกซ์ (Maddox. 1963 : 2) กล่าวว่า นิสัยขึ้นอยู่กับโอกาสที่บุคคลจะประสบความสำเร็จหรือบังเกิดความพึงพอใจ กล่าวคือ พฤติกรรมใดที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจพฤติกรรมนั้นๆ ก็จะถูกระงับแล้วซ้ำอีก จนกระทั่งกลายเป็นนิสัยติดตัวบุคคลไป

เรนน (Wrenn. 1968 : 1-4) กล่าวว่า นิสัยในการเรียนเป็นพฤติกรรมทางด้านการเรียนที่บุคคลมีความพึงพอใจ และปฏิบัติเป็นประจำ โดยพฤติกรรมนั้นอาจมาจากทักษะทางการเรียน

คำว่า “นิสัยในการเรียน” และ “ทักษะในการเรียน” และ “เทคนิคในการเรียน” มีความหมายคล้ายคลึงกันจนอาจทำให้เกิดความสับสน ซึ่งเทคนิคในการเรียนนั้น หมายถึงกระบวนการต่างๆที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน ซึ่งได้แก่ วิธีการศึกษาค้นคว้า กระบวนการแก้ปัญหา ส่วนทักษะในการเรียนนั้น หมายถึง การนำความสามารถพิเศษหรือวิธีการมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับการเรียน ซึ่งได้แก่ วิธีการอ่าน การจด การทำบันทึกย่อ การสรุป และการศึกษาค้นคว้าถึงวัตถุดิบต่างๆในการเรียน

ลูวิมล ว่องวาณิช (2525 : 19-20) และโฮล์ทแมน (Holtzman. 1965 : 17) กล่าวว่า นิสัยในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมการเรียนที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับ 1) การใช้เวลาเรียน ซึ่งได้แก่ การรู้จักใช้เวลาว่างได้อย่างเหมาะสมในการเรียนและการทำงาน รู้จักแบ่งเวลาว่าควรทำอะไรก่อนหลัง ไม่ผลัดผ่อน หลีกเสี่ยง รอเวลา ทำในเวลากระชั้นชิด ไม่เสียเวลากับเรื่องที่ไม่เป็นสาระจนเกินควร ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายทันต่อเวลา 2) วิธีการเรียน ได้แก่ การรู้จักใช้วิธีการเรียนที่ถูกต้อง มีการวางแผนเตรียมงานก่อนลงมือทำ รู้จักแหล่งข้อมูลที่ต้องการทราบ ทำงานด้วยความมีระเบียบรอบคอบ ทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

จาค็อบวิทส์ (Jakobovits. 1971 : 105) กล่าวว่า นิสัยในการเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งของยุทธวิธีการเรียนซึ่งเป็นองค์ประกอบในตัวผู้เรียน

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2528 : 1) กล่าวว่า นิสัยในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความพึงพอใจ และมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวประกอบด้วย ความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน การวางแผนการเรียน และจัดระบบการเรียน ความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อยๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่ม ขยัน อดทน รับผิดชอบ ฟังตนเอง และมีความภูมิใจในผลการเรียนของตน

นิสัยในการเรียน สามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ นิสัยในการเรียนที่ดี และนิสัยในการเรียนที่ไม่ดี โดยทั่วไปเชื่อว่านักศึกษามีนิสัยทางการเรียนที่ดี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและช่วยประหยัดเวลาในการเรียน

2.2.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.2.1.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา

ภาวนา ใจประสาธ (2534 : 171) พบว่า นักศึกษาที่มีสาขาวิชาแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แตกต่างกัน โดยพบว่านักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัยทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่านักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการดำรงชีวิตด้านการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดวงฤดี ช่วยขำ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ทักษะคิดต่อการจัดการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2540 พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์

และนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีการเกษตร มีทัศนคติต่อการจัดการศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ณัฐพล แนวจำปา (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การปรับตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยมหิดล ณ ศูนย์ศาลายา ปีการศึกษา 2537 จำนวน 337 คน โดยศึกษา 6 ด้านคือ ด้านการเรียน ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านสังคม ด้านอารมณ์ ด้านสุขภาพและการเงิน พบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการปรับตัวในแต่ละด้านและรวม 6 ด้านไม่แตกต่างกัน

2.2.2.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยในการเรียน

2.2.2.1.งานวิจัยในต่างประเทศ

โพแพม และมัวร์ (Popham and Moore. 1960 : 552-554) ศึกษา พบว่า นิสัยในการเรียน ทัศนคติในการเรียน และการปรับตัวทางด้าน การเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยศึกษานิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 287 คน ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสำรวจนิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียน มีความสอดคล้องกับ มอร์ริส (Morris. 1961 : 23) ซึ่งพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีคะแนนในการเรียน และทัศนคติในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

สมิธ (Smith. 1970 : 2-35) ได้ศึกษาพบว่านักเรียนสามารถประหยัดเวลาได้ 1 ใน 3 ถึง 1 ใน 4 ของเวลาที่เคยใช้ ถ้ารู้จักสร้างลักษณะนิสัยในการเรียนที่ดีดังนี้ คือ วางแผนในการเรียน และการทำงานให้มีประสิทธิภาพโดยการกำหนดตารางในการเรียน ตั้งสมาธิอย่างแน่วแน่ในงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จในแต่ละวัน

คอยโว (Koivo. 1983 : 2524-A) ศึกษาความสัมพันธ์ด้านการรับรู้ของนักเรียนในเรื่องนิสัยและทัศนคติในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีนิสัยและทัศนคติในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

แอนนิส และเคนท์ (Annis and Kent. 1978/1979 : 92-95) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิคทางการเรียนวิธีการเรียนที่ชอบ ความคุ้นเคยในการอ่านเรื่องที่กำหนดให้ โดยศึกษากับนักศึกษามหาวิทยาลัยจำนวน 262 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการทบทวนก่อนการสอบได้คะแนนดีกว่ากลุ่มที่ไม่มีเวลาทบทวน

แมดดอกซ์ (Maddox. 1963 : 9) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่านิสัยทางการเรียนและวิธีการเรียนส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละคนแตกต่างกัน

บริกส์ โทซี และมอร์เลย์ (กุลวดี ตรียานนท์. 2536 : 20 ; อ้างอิงจาก Briggs, Tosi and Morley. 1971 : 347-350) ได้ศึกษาและทดลองให้เห็นว่านิสัยทางการเรียนเป็นสิ่งที่สามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ ตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 20 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งกลุ่มทดลองจะได้รับการสอนด้วยกระบวนการบางอย่าง เพื่อให้ให้นักศึกษาเกิดความพอใจเกี่ยวกับสภาพการเรียน และสอนวิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพด้วยเทคนิคของโรบินสัน (The Robinson SQ 3R) เป็นเวลา 5 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่า นิสัยทางการเรียนถ้าได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นด้วย

2.2.2.2.งานวิจัยในประเทศ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2524 : 137-150) ศึกษาหาสาเหตุที่นิสิตนักศึกษา ต้องออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลและมหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2513 และ 2514 จำนวน 161 คน

โดยวิธีสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเป็นรายกรณี ผลจากการศึกษาพบว่าสาเหตุที่นิสิตนักศึกษา ต้องออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน เพราะวิธีการเรียนของนิสิตนักศึกษาเอง คือ แบ่งเวลาไม่เหมาะสมและไม่มีความตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน

ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523 : 171-184) ศึกษาทัศนคติของบัณฑิตศึกษาที่มีต่อความสำเร็จในการเรียนรายวิชาบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าองค์ประกอบที่ทำให้ทัศนคติประสบความสำเร็จในการเรียนต่อทัศนคติของนิสิตเองคือ ตัวผู้เรียน โดยผู้เรียนต้องมีความตั้งใจในการเรียน รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

ดวงกมล มาลารัตน์ (2534 : บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางด้านที่ไม่ใช่ทางสติปัญญา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนายเรืออากาศ พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนายเรืออากาศ คือ การเตรียมตัวก่อนสอบและการวางแผนในการเรียน

ศรัระพร จันทโนทก (2538 : 86) ได้ศึกษา ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ โดยศึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 2,3 และ 4 ซึ่งสอดคล้องกับ พูนทรัพย์ วงษ์พานิช (2523 : 52) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาตรี (ค.บ.) ของบุคลากรทางการศึกษาและครูประจำการในวิทยาลัยครู กรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรทางการศึกษาและครูประจำการที่เรียนในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2522 จำนวน 509 คน พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดี คือ วิธีการเรียนของนักศึกษาเหล่านั้น

อุจจรา วงศ์โสธร และคนอื่นๆ (2525 : 95-98) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเรียนรู้และความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เริ่มเรียน โดยศึกษาองค์ประกอบต่างๆ ได้แก่ ความถนัดทางการเรียน ทัศนคติ แรงจูงใจและนิสัยในการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษ จากโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 97 คน พบว่าทัศนคติ แรงจูงใจ นิสัยในการเรียน มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษ ตามความสามารถของแต่ละคน

จากงานวิจัยในข้างต้น สรุปได้ว่า นิสัยในการเรียน ทัศนคติในการเรียน และการปรับตัวด้านการเรียน มีความสำคัญต่อการเรียนของนักศึกษา นักศึกษาที่มีนิสัยในการเรียนที่ดี มีทัศนคติต่อการเรียนในทางที่ดี จะช่วยให้ นักศึกษาสามารถปรับตัวด้านด้านเรียนได้ดี และส่งผลทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และประสบผลสำเร็จในด้านการเรียนด้วย

2.2.3.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศ

2.2.3.1.งานวิจัยในต่างประเทศ

คาเพลน (Kaplan, 1959 : 293) ได้กล่าวว่า เด็กหญิงมีปัญหาความคับข้องใจและการปรับตัวมากกว่าเด็กชาย เนื่องจากเด็กหญิงได้รับการปกป้องมากมีอิสระน้อยกว่า ต้องการทำตามความต้องการของพ่อแม่อย่างใกล้ชิด และนอกจากนี้ยังมีความขัดแย้งอยู่ภายในมาก ซ้ำอายุ จะเก็บตกความวิตกกังวลและความก้าวร้าวไว้ จึงทำให้เกิดความคับข้องใจได้ ส่วนเด็กชายนั้นมีอิสระในการแสดงออกทางอารมณ์และพฤติกรรมต่างๆ มากกว่า และแสดงความก้าวร้าวออกมาได้มาก ได้รับคำสอน คำแนะนำ และการจู้จี้จากผู้ใหญ่น้อยกว่า ดังนั้นเพราะเหตุต่าง ๆ ของผู้หญิงที่ถูกเก็บกดไว้จะเพิ่มความกังวลขึ้น จนแสดงออกมาในด้านการปรับตัวไม่ได้

ฟาร์แรก (นิภา พงศ์วิรัตน์, 2520 : 11 ; อ้างอิงจาก Farrag, 1960 : 1137) ได้ทำการเปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวของนักเรียนอเมริกันกับนักเรียนอียิปต์ที่ศึกษาในระดับเกรด 10,11 และ 12 โดยการใช้แบบ

สอบถามเป็นภาษาอังกฤษ และได้แปลแบบสอบถามชุดเดียวกันนี้เป็นภาษาไทยสำหรับนักเรียนอียิปต์ ผลคือ นักเรียนอเมริกันมีปัญหาน้อยกว่านักเรียนอียิปต์และนักเรียนหญิงอียิปต์มีปัญหามากกว่านักเรียนชายอียิปต์ในปีเดียวกัน

โรบินเฟลด์ (Robinfeld. 1960 : 1104) ได้ประเมินการให้คำปรึกษาปัญหาส่วนตัว ปัญหาสังคม และปัญหาการเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในเมืองเนวาด มลรัฐนิวเจอร์ซีย์ โดยออกแบบสอบถามนักเรียนที่ออกกลางคันจำนวน 115 คน ผลปรากฏว่านักเรียนกลุ่มที่ต้องออกจากโรงเรียนกลางคันและยังไม่มีการทำเป็นกลุ่มที่มีปัญหามากที่สุด และนักเรียนชายต้องการความช่วยเหลือจากงานแนะแนวมากกว่านักเรียนหญิง

เวิร์ทริงตัน และแกรนต์ (Worthington and Grant. 1971 : 7-10) ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยยูทาห์ พบว่าตัวแปรที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดีคือเพศ

โรเจอร์ส (วรรณภา ทองนุ้ย. 2523 : 11 ; อ้างอิงจาก Roger. 1960 : 3161-A) ได้ศึกษาปัญหาของนักเรียนชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยครู โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล พบว่านักเรียนชายมีปัญหามากกว่านักเรียนหญิง ประเภทของปัญหาได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ความสัมพันธ์กับอาจารย์ การเงิน อารมณ์ และปัญหาอื่นๆ

นัท (Nutt. 1972 : 650) ศึกษาปัญหาของนักเรียนรัฐโคโรลาโด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น 7-12 จำนวน 607 คน ครู 33 คน พบว่านักเรียนประสบปัญหาจากมากไปหาน้อยคือ ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร การปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน ความสัมพันธ์ทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคม และสันตนาการ นอกจากนี้ยังพบว่า เพศ ระดับชั้น มีอิทธิพลต่อลำดับความสำคัญของปัญหานักเรียนอีกด้วย แต่เพศมีอิทธิพลมากกว่าระดับชั้น

2.2.3.2.งานวิจัยในประเทศ

ไพบูลย์ อินทรวินชา (2522 : 181-183) ศึกษาปัญหาความต้องการและปัญหาการปรับตัวของนักเรียนโรงเรียนมัธยมสาธิต วิทยาลัยการศึกษาประสานมิตร จำนวน 490 คน ชาย 250 คน และหญิง 240 คน พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงประสบปัญหาด้านการปรับตัวพอกๆกัน แต่นักเรียนชายมีปัญหาการปรับตัวมากกว่านักเรียนหญิง

กรรณิการ์ พินศิริกุล (2524 : 57-58) สสำรวจปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียนโรงเรียนสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนชายมีปัญหาการเรียนมากกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อวยชัย วยสุวรรณ (2521 : 49-54) ศึกษาการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้องค์ประกอบที่อยู่นอกเหนือความสามารถทางด้านสติปัญญา เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา พบว่าเพศเป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งสอดคล้องกับพรทิพย์ ถาวรจักร์ (2525 : 26-27) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าเพศเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3

พวงสร้อย วรกุล (2522 : 81) ได้เปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีสภาพปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน และด้านการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติ ส่วนในด้านการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน และในด้านการปรับตัวกับครูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ (2526 : 57-58) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพ ในครอบครัวกับการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 5 สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่าวัยรุ่นหญิงมีสัมพันธภาพในครอบครัวสูงกว่าวัยรุ่นชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่วัยรุ่นหญิงมีการปรับตัวไม่แตกต่างกัน

ภูซงค์ เลหาศิริวงศ์ (2535 : 93) ได้เปรียบเทียบสภาพปัญหาด้านการปรับตัว และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ศึกษาในระบบโรงเรียนและกึ่งระบบโรงเรียนเขตการศึกษา 11 ผลการศึกษาพบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีสภาพปัญหาในการปรับตัวด้านการเรียนการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านการปรับตัวกับครูและเพื่อน ทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิงไม่แตกต่างกัน

พาศนา ฝโลศิลป์ (2535 : 102) ได้สำรวจปัญหาการปรับตัวในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร พบว่าวัยรุ่นตอนต้นเพศชาย มีปัญหาการปรับตัวมากที่สุด 4 อันดับแรก และเกินร้อยละ 70 ของกลุ่มตัวอย่าง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการเงิน การงาน และอนาคต และอันดับที่ 4 ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง ส่วนด้านที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด คือ ด้านบ้านและครอบครัว ส่วนวัยรุ่นตอนต้นเพศหญิง พบว่ามีปัญหาการปรับตัวมากที่สุด 4 อันดับแรก และเกินกว่าร้อยละ 70 ของกลุ่มตัวอย่าง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือด้านโรงเรียน ด้านการเงิน การงาน และอนาคต ด้านความวิตกกังวลเกี่ยวกับตนเอง และอันดับที่ 4 ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป ส่วนด้านที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย

งานวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่า เพศเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของนักเรียน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงคาดว่า เพศน่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา

2.2.4.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชั้นปีที่กำลังศึกษา

2.2.4.1.งานวิจัยในต่างประเทศ

คอฟแมน (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2527 : 60 ; อ้างอิงจาก Kauffmam. 1968 : 19-21) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษานักศึกษาในสหรัฐอเมริกา พบว่า

ปีที่1 นักศึกษารู้สึกตื่นเต้น และสนใจทุกๆสิ่งรอบด้าน ไม่ว่าจะ เป็นกิจกรรมหรือการเรียนการสอน หรือกิจกรรมสังคมในมหาวิทยาลัย และเชื่อฟังคำสอนของอาจารย์

ปีที่2 นักศึกษาไม่ค่อยพอใจอาจารย์ เริ่มมีความคิดเห็น ขัดแย้ง และเป็นปฏิปักษ์ต่อมหาวิทยาลัย มีความรู้สึกที่ตนเองเป็นผู้ใหญ่ขึ้น

ปีที่3 นักศึกษามักจะสงบเงียบชอบอยู่กับกลุ่มเพื่อนๆ มีความเฉยเมยต่อสังคมในมหาวิทยาลัยและการเรียน มีความคิดที่จะเริ่มมีเพื่อนต่างเพศที่สนิท

ปีที่4 นักศึกษาไม่ค่อยยุ่งเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่มักจะเริ่มสนใจเกี่ยวกับงานการศึกษาต่อและความก้าวหน้าในอนาคต

คอลลินซ์ (Colin. 1976 : 4859) ได้ศึกษาปัญหาที่ประสบด้วยตนเองของนักศึกษาต่างประเทศที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด(Havard University) โดยใช้แบบสอบถามของมูเนย์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา 112 คน

จาก 28 ประเทศใน 4 ภูมิภาคของโลก คือเอเชีย อัฟริกา คาริบเบียน และภาคตะวันออกเฉียง ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1,2,3 และ 4 มีปัญหาแตกต่างกันมากแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คูแอนด์คู (Kuehn and Kuehn. 1978 : 1207-1209) ได้รวบรวมข้อมูลของนักศึกษามหาวิทยาลัยเปิดแห่งหนึ่ง ที่มีปัญหาปัญหาเกี่ยวกับศูนย์แนะแนวและบริการด้านสุขภาพจิตของมหาวิทยาลัย พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึงร้อยละ 30 โดยร้อยละ 90 มาปรึกษาปัญหาส่วนตัว หรือปัญหาด้านจิตใจ มีเพียงร้อยละ 9 เท่านั้นที่มาด้วยปัญหาการเรียน นักศึกษาเหล่านี้มาด้วยอารมณ์เศร้า ซึ่งมักเป็นปฏิกิริยาการปรับตัว หรือจากการมีปัญหาด้านชีวิตเกิดขึ้น เช่น มีความสิ้นหวัง หรือสูญเสีย อย่างรุนแรง มีข้อคับข้องใจในชีวิต

ฮาบเนอร์, ร็อบเจอร์ส และมัวร์ (Huebner, Rogers and Moor. 1981 : 547-558) ทำการศึกษาปัญหาที่ก่อให้เกิดความเครียด ในสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนแพทย์ มหาวิทยาลัยมิสซูรี วิทยาเขตโคลัมเบีย (University of Missouri Columbia Campus) โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสำรวจปัญหาความเครียด ในสภาพแวดล้อมของโรงเรียนแพทย์ โดยวิธีรวบรวมปัญหาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และใช้การระดมสมอง จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับนักศึกษา เช่น ศูนย์ให้คำปรึกษา อาจารย์ และนักศึกษา หลังจากนั้นได้นำแบบสำรวจปัญหาไปทดสอบกับนักศึกษาแพทย์ทุกชั้นปี จำนวน 220 คน ผลการวิจัยพบว่าปัญหาความเครียดเพิ่มขึ้นตามลำดับชั้นปี จากชั้นปีที่ 1-4 โดยเฉพาะความเครียดของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 3 ชั้นปี 4 มีมากกว่าชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาชั้นปีที่ยังไม่ขึ้นปฏิบัติบนหอผู้ป่วย (Preclinic) มีปัญหาน้อยกว่านักศึกษาชั้นปีที่ฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยแล้ว (Clinic) อย่างมีนัยสำคัญ

ลอยด์และกาเรล (Lloyd and Gstrell. 1983 : 964-966) ทำการศึกษาเพื่อประเมินปัญหาความเครียดและการปรับตัว ของนักศึกษาแพทย์ในมหาวิทยาลัยแห่งเทกซัส จำนวน 285 คน ประเมินปัญหาโดยใช้แบบสำรวจปัญหาที่สร้างขึ้น โดยบรรจุรายการปัญหาด้านต่างๆ แล้วให้นักศึกษาเลือกตอบตามระดับความมากน้อยของปัญหา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาหญิงมีคะแนนรวมของปัญหาความเครียดสูงกว่านักศึกษาชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นปีกับคะแนนรวมของปัญหาเป็นไปในทางบวก คือนักศึกษาในชั้นที่เรียนสูงขึ้นจะมีปัญหามากขึ้น โดยเฉพาะปี 1-3 ยกเว้นในชั้นปีสุดท้าย คะแนนของความเครียดจะลดลงโดยที่ปัญหาของชั้นปีที่ 3 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของการเรียนวิชาพื้นฐานทั่วไป และกำลังจะขึ้นเรียนในชั้นคลินิก จึงมีปัญหามากในเรื่องความกังวลในการที่จะเป็นแพทย์ มีบทบาทในการศึกษาขาดบทบาทตัวอย่างของการเป็นแพทย์ มีความสงสัย ไม่มั่นใจในอาชีพ

2.2.4.2.งานวิจัยภายในประเทศ

ปัญญาภรณ์ ชูตังกร และศุภลักษณ์ จารุรัตน์จามร (2519 : 53) ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2518-2519 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียน โดยเรียนไม่เข้าใจมากที่สุด ร้อยละ 54.30 มีปัญหาเนื่องจากพื้นฐานการเรียนเดิมไม่ดี ร้อยละ 20.53 ไม่มีสมาธิ ร้อยละ 36.42 ไม่รู้จักวิธีเรียน ร้อยละ 52.39 ในด้านสุขภาพจิตนักศึกษารับรู้สภาพอารมณ์ และจิตใจของนักศึกษาในขณะนั้นมีลักษณะคิดมากสูงถึงร้อยละ 46.80 ท้อแท้ใจ ร้อยละ 23.40 วิตกกังวล ร้อยละ 21.19 ว้าวุ่นเดียวดาย ร้อยละ 71.52

สมศรี เชื้อหิรัญ, วิทยา นาควัชร และวาสนา แฉล้มเนตร (2522) ได้สำรวจปัญหาสุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 541 คน พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีสุขภาพจิตไม่ดี 270 คน คิดเป็นร้อยละ 49.90 สำหรับนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (พยาบาล) นั้น พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีสุขภาพจิตไม่ดีที่สุด คือ ร้อยละ 59.09 รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 2 คือร้อยละ 44.00

วัฒนา ศิริพานิช (2530 : 60) ศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพจิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2530 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีปัญหาในด้านการปรับตัวด้านการเรียนการสอนมากที่สุด คือมีความรู้สึกว่ามีภาระแข่งขันในทางการเรียน วิตกกังวลเกี่ยวกับการสอบ การแบ่งเวลาไม่ถูก และรู้สึกว่าตนเองไม่อบอุ่นมั่นคง รองลงมาคือปัญหาการปรับตัวด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาด้วยกันเพื่อน คือรู้สึกว่าตนเองว่าเหงาขาดเพื่อน รู้สึกเกรงใจเพื่อนเมื่อไปขอความช่วยเหลือ รู้สึกว่าเพื่อนไม่จริงใจต่อกัน ส่วนปัญหาการปรับตัวด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์มีน้อยที่สุด ข้อที่นักศึกษารู้สึกมีปัญหาการปรับตัวมาก คือ รู้สึกว่าตนเองขาดความเป็นกันเองกับอาจารย์ รู้สึกว่ามีความลำบากใจในการเข้าพบอาจารย์ รู้สึกว่าสถานที่พักอาจารย์ไม่เป็นสัดส่วน ทำให้ไม่กล้าเข้าไปปรึกษาเพราะอาจารย์หลายคนนั่งอยู่

เพ็ญทิวา นรินทรางกูร ณ อยุธยา (2533 : 60) ศึกษาปัญหาการปรับตัวและสุขภาพจิตของนิสิต โควตา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางเขน กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตโควตาทั้งหมดที่กำลังศึกษาอยู่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางเขน ปีการศึกษา 2531 จำนวน 204 คน ใช้แบบสำรวจปัญหาของมนุษยนิยมในการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่านิสิตโควตาชั้นปีที่ 1 ประสบปัญหามากที่สุด คือปรับตัวด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา รองลงมาได้แก่ ด้านการเรียน ด้านกิจกรรมทางสังคม และนันทนาการ ประสบปัญหาน้อยที่สุด ด้านศีลธรรมจรรยา และศาสนา นิสิตโควตาชั้นปีที่ 2 ประสบปัญหามากที่สุดด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา รองลงมาได้แก่ ด้านการเรียน ด้านกิจกรรมทางสังคม และนันทนาการ ประสบปัญหาน้อยที่สุดได้แก่ ด้านทางเพศ นิสิตโควตาชั้นปีที่ 3 ประสบปัญหามากที่สุดคือปรับตัวด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา รองลงมาได้แก่ ด้านการเรียน ด้านกิจกรรมทางสังคม และนันทนาการ ประสบปัญหาน้อยที่สุดได้แก่ ด้านบ้านและครอบครัว นิสิตโควตาชั้นปีที่ 4 ประสบปัญหามากที่สุดด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา รองลงมาได้แก่ ด้านกิจกรรมทางสังคม และนันทนาการ ด้านการเรียน ประสบปัญหาน้อยที่สุดได้แก่ ด้านทางเพศ

สำหรับนักศึกษายหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีนั้น ในชั้นปีที่ 1 นักศึกษาจะต้องเรียนวิชาพื้นฐานและในภาคการศึกษาที่ 3 นักศึกษาจะต้องเลือกสาขาวิชาที่ศึกษา ทำให้นักศึกษาหลายคนประสบปัญหาในเรื่องการปรับตัวด้านการเรียนมากกว่านักศึกษาในชั้นปีที่สูงขึ้น ซึ่งจากรายงานของศูนย์บริการการศึกษา และงานที่ปรึกษาหอพัก มีนักศึกษามีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 ประจำภาคการศึกษาที่ 3/2541 จำนวน 642 คน แยกเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 342 คน และชั้นปีที่ 2-4 จำนวน 300 คน

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ชั้นปีที่กำลังศึกษาเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อการปรับตัวของนักศึกษาในหลายๆด้าน โดยเฉพาะการปรับตัวด้านการเรียน และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จะประสบปัญหาในการปรับตัวมากที่สุด และนักศึกษาที่อยู่ในชั้นปีที่สูงขึ้นจะประสบปัญหาในด้านต่างๆลดลงตามลำดับ

2.2.5.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.5.1.งานวิจัยในต่างประเทศ

กรอนลินด์ (Gronlund, 1959 : 176) ศึกษาพบว่าเด็กคนใดก็ตามถ้าประสบปัญหาด้านการปรับตัวแล้ว มักจะประสบปัญหาการเรียนด้วย การขัดแย้งกันภายในกลุ่มทำให้การเรียนไม่มีประสิทธิภาพ เกิดความตึงเครียดทางอารมณ์ไม่มีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กิลล์ (Gill, 1962 : 144-149) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อสภาพปัญหาของเด็ก พบว่าเด็กที่เรียนดีจะมีปัญหาการปรับตัวน้อยกว่ากลุ่มนักเรียนที่เรียนอ่อน และมีความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดีกว่ากลุ่มที่เรียนอ่อนด้วย

ริงเนสส์ (Ringess, 1968 : 141) ศึกษาเกี่ยวกับเด็กระดับเก่า พบว่าพวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีปัญหาทางด้านครอบครัวและโรงเรียน คือ ขัดขืน มีความพลุ่งพล่านทางอารมณ์ และมีอาการทางประสาทมากกว่าพวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เพราะพวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ ควบคุมตนเองได้ เข้าสังคมได้ดี และมีความอดทนทางด้านอารมณ์และจิตใจ

ชาร์ (วรรณหา ท่องนุ้ย, 2523 : 13 ; อ้างอิงจาก Sarr, 1970 : 23) ศึกษาปัญหาของนักเรียน โดยจำแนกกลุ่มตามเพศ อายุ และระดับสติปัญญา พบว่านักเรียนชั้น 10 ที่มีเกณฑ์ภาคเซาร์ต่ำ มีปัญหาด้านต่างๆทั้งปัญหาเกี่ยวกับตนเอง สุขภาพ ความสัมพันธ์กับเพื่อน ครูอาจารย์ ชีวิตในบ้านและโรงเรียน ปัญหาการเรียน การเงิน การปรับตัวและศาสนา มากกว่านักเรียนชั้นเดียวกันที่มีเกณฑ์ภาคเซาร์สูงประมาณ 10 เท่า และนักเรียนชั้น 11 ที่มีเกณฑ์ภาคเซาร์ค่อนข้างต่ำ มีปัญหา มากกว่านักเรียนที่มีเกณฑ์ภาคเซาร์ค่อนข้างสูงประมาณ 2 เท่าครึ่ง

โอโนดา (พวงสร้อย วรกุล, 2522 : 19 ; อ้างอิงจาก Onoda, 1975 : 7726-A) ศึกษาพบว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบควบคุมตนเองได้ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู ส่วนคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เป็นคนขี้เกียจ มีความสัมพันธ์กับคนอื่นไม่ดี มีความสับสนวุ่นวายใจ

2.5.2.งานวิจัยภายในประเทศ

สมศักดิ์ ลิภาสุรพิสุทธ์ (2518 : 65-66) ศึกษาปัญหาด้านการเรียน สังคม และส่วนตัว ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 2 พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีปัญหาทั้ง 3 ด้าน มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กุศยา แสงเดช. (2518 : 52) ที่พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีปัญหาทางสังคม และส่วนตัวมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

สุภาพรณ โดตรจรัส (2524 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และหาตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากปัญหาการปรับตัวทั้ง 11 ด้านของนิสิต จำนวน 2,009 คน ผลการวิจัยในส่วนปัญหาการปรับตัวทั้ง 11 ด้าน พบว่านิสิตประสบปัญหา มากที่สุดในด้านการปรับตัวทางการเรียน และปัญหาการปรับตัวน้อยที่สุดคือการปรับตัวทางเพศ ปัญหาที่นิสิตประสบค่อนข้างมากได้แก่ ด้านกิจกรรมทางสังคมและสันตนาการ ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว ด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา และด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ส่วนปัญหาที่นิสิตประสบค่อนข้างน้อยได้แก่ ด้านศีลธรรมและศาสนา ด้านสุขภาพ และพัฒนาการทางร่างกาย ด้านการเงิน และที่อยู่อาศัย ด้านบ้านและครอบครัว

จุไร ชุมรัมย์ (2526 : 176) ศึกษาสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนของนิสิตนักศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รัตนา ดวงแก้ว (2527 : 155) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเซาร์ปัญญา สภาพแวดล้อมทางปัญญาและฐานะทางสังคม มิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นิสิตกำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 314 คน ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เสาวรัตน์ จุลรัตน์ (2535 : 106) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับปัญหาการเรียน พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีปัญหาการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ มีปัญหาทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับกลางและสูง

ศรีระพร จันทโนทก (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 ปีการศึกษา 2537 จำนวน 1,774 คน พบว่าตัวแปรด้านส่วนตัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นชี้ให้เห็นว่า ตัวแปรที่ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันนั้นมีหลายอย่าง และการปรับตัวด้านการเรียนน่าจะเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย

2.2.6.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภูมิลาเนา

2.2.6.1.งานวิจัยในต่างประเทศ

พเตเค็ก (Ptacek. 1964 : 200) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนในชนบทกับนักเรียนในเมือง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 8 ที่อยู่ในชนบท 190 คน และอยู่ในเมือง 600 คน พบว่า ถิ่นที่ตั้งของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

เฟลมส์ (Phelps. 1973 : 3303-A) ได้ศึกษาปัญหาการรับรู้ของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาของวัยรุ่น โดยศึกษาจากนักเรียน 303 คน ครู 26 คน ในโรงเรียนประจำอำเภอ เมืองแคนซัสซิตี พบว่าเด็กวัยรุ่นในชนบทมีความวิตกกังวลใจเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ มากกว่าเด็กในเมือง

2.2.6.2.งานวิจัยในประเทศ

ปราชญาลปณ์ กัณเฑเณตร (2515 : 186-187) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ความเกรงใจ และการปรับตัวของนักเรียนชั้น ม.ศ.3 กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด จำนวน 200 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร มีการปรับตัวมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด

พวงสร้อย วรกุล (2522 : 54) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดสงขลา พบว่านักเรียนในกรุงเทพมหานครและนักเรียนในจังหวัดสงขลา มีปัญหาการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีรายละเอียดดังนี้ ในด้านการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอนกับครู และสภาพภายในครอบครัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ แต่สำหรับปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อัมพร โอตระกุล (2525 : 144-145) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการปรับตัวของนักเรียนไทยในชนบทและในเมือง พบว่า นักเรียนในเมืองที่มีอายุระหว่าง 14-17 ปี มีปัญหาทางจิตใจที่พบมากที่สุด คือ ไม่มีความมั่นใจในตนเองว่าเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ร้อยละ 29.00 ชัดแย้งกับบิดาร้อยละ 27.50 มีความยุ่งยากเกี่ยวกับการเรียนร้อยละ 8.70 มีปัญหาทางจิตใจร้อยละ 7.31 ส่วนนักเรียนชนบทอายุระหว่าง 12-18 ปี มีปัญหาทางจิตใจที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาในโรงเรียนร้อยละ 43.20 ปัญหาทางอารมณ์ร้อยละ 22.50 ปัญหาทางพฤติกรรมร้อยละ 17.37 และปัญหาเสพติดร้อยละ 2.50

สมศรี บุญอรุณรักษา (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนในเครือคาทอลิก พบว่าสถานที่ตั้งของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับการปรับตัว โดยนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครและโรงเรียนที่ตั้งอยู่ต่างจังหวัด มีการปรับตัวแตกต่างกัน

จากงานวิจัยในข้างต้นชี้ให้เห็นว่า ภูมิลาเนา หรือสถานที่ตั้งของโรงเรียนมีผลต่อการปรับตัวของนักเรียน ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่า ภูมิลาเนาน่าจะเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาที่เรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีซึ่งมาจากภูมิลาเนาต่างกัน มีการปรับตัวด้านการศึกษาแตกต่างกัน

2.2.7.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง

2.2.7.1.งานวิจัยในต่างประเทศ

สโมก (วรรณา ทองนุ้ย. 2523 : 15 ; อ้างอิงจาก Smoke. 1957 : 51) ศึกษาเปรียบเทียบนักศึกษาที่เรียนสำเร็จและไม่สำเร็จจากมหาวิทยาลัยอินเดียนา ในปีการศึกษา 1951 โดยเลือกจากนักศึกษาจำนวนหนึ่งในสามของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเข้าเรียนในปี 1947 พบว่าบุตรของผู้ทำงานอาชีพระดับสูง มีโอกาสที่จะเรียนได้สำเร็จได้สองในสามของจำนวนที่เข้าเรียน และบุตรของคนที่ได้รับการศึกษาสูงๆ มีโอกาสสำเร็จได้มากกว่าบุตรของคนที่ได้รับการศึกษาไม่สูงนัก

โวล์ฟอร์ด Wolford. 1965 : 256) แมคควอรี (Maquary. 1953 : 215-228) และแฮมิลตัน (Hamilton. 1964 : 4063) ทั้งสามท่านได้วิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน และต้องออกจากโรงเรียนกลางคันว่า เกิดจากผู้ปกครองได้รับการศึกษาต่ำ เช่น เป็นเสมียนหรือรับจ้างในคอกปศุสัตว์ ประกอบอาชีพที่ใช้วิชาชีพน้อย และรายได้ของครอบครัวน้อย

เอลเดอร์ (Elder. 1965 : 81-91) ได้ศึกษากับนักศึกษาในกลุ่มประเทศแถบยุโรป พบว่าอาชีพของบิดามารดา เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้เป็นอย่างดี

คลาร์ก (Clark. 1967 : 120) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ของบิดามารดา และภาวะเศรษฐกิจกับความสำเร็จ หรือความล้มเหลวในการศึกษาของบุตรชาวอเมริกันผิวดำ จำนวน 1,519 คน พบว่าอาชีพของบิดามารดา มีผลกับการศึกษาของบุตรโดยตรง

โชปรา (Chopra. 1967 : 359-361) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของกลุ่มตัวอย่าง 1,359 คน เป็นนักเรียนอายุระหว่าง 14-17 ปี จากโรงเรียนในเมือง 22 แห่ง และชนบทอีก 6 แห่ง ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกี่ยวกับด้านวิชาการ จะมีคะแนนแบบทดสอบทางสติปัญญาและแบบทดสอบเกี่ยวกับวิชาการสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้ปกครองของนักเรียนที่ประกอบอาชีพนักบริหารหรือผู้ประกอบการ มีคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ สูงกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพอื่นๆ ยกเว้นอาชีพทางด้านวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสูงกว่าผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกรรมกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการวิจัยของโชปรา ชี้ให้เห็นว่าอาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการเรียนของนักเรียน

2.2.7.2.งานวิจัยในประเทศ

ประสิทธิ์ พุ่มเพชร (2515 : 68-70) ศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม การเรียน และความสนใจในอาชีพของนักเรียนช่วงกลางปีที่ 3 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาลกับโรงเรียนอาชีวศึกษา

ของเอกชน ในเขตนครหลวงกรุงเทพฯ-ธนบุรี จำนวน 480 คน โดยจำแนกตามอายุและอาชีพของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง พบว่านักเรียนที่บิดามารดาหรือผู้ปกครอง มีอาชีพค้าขาย ทำนา ทำสวน รับจ้าง และรับราชการ มีปัญหาแตกต่างกันทั้งด้านส่วนตัว การเรียน และความสนใจในอาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2519 : 105) ดำเนินโครงการวิจัยประสิทธิภาพโรงเรียน ประถมศึกษา ได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลขององค์ประกอบทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2516 พบว่าขนาดของโรงเรียน อาชีพของบิดามารดา การศึกษาก่อนภาคบังคับ และการเรียนซ้ำชั้นของนักเรียน เป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนักเรียนที่บิดามารดาประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีแนวโน้มจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2523 : 71-76) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน คือ อาชีพของบิดา

จากเอกสารและงานวิจัยในข้างต้นชี้ให้เห็นว่า อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง นั้นมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาดว่าอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง น่าจะเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่ทำให้เด็กศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคแตกต่างกัน

2.2.8.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง

2.2.8.1.งานวิจัยในต่างประเทศ

การ์ริสัน และคนอื่นๆ (Garrison and others. 1965 : 403-407) ได้ศึกษาถึง องค์ประกอบที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียน พบว่าฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนของนักเรียนมาก เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำย่อมขาดประสบการณ์ต่างๆ ในอันที่จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้เด็กเกิดปัญหาอันเป็นอุปสรรคต่อการเรียนได้

ยูเนสโก (Unesco. 1967 : 1-18) ได้จัดให้มีการสัมมนาเกี่ยวกับความสูญเปล่าทางการศึกษาขึ้นที่กรุงเทพฯ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากมีนักเรียนสอบตกซ้ำชั้นจำนวนมากในเอเชีย โดยเฉพาะระดับประถมศึกษา ในจำนวนนักเรียนประถมศึกษา 30 ล้านคนของประเทศในเอเชีย จะมีนักเรียนน้อยกว่าร้อยละ 50 ที่สอบผ่านไปได้ ที่เหลือจะสอบตกหรือไม่ก็ออกกลางคัน จากการสัมมนาและผลการวิจัยสาเหตุของแต่ละประเทศรวมทั้งประเทศไทย สรุปส่วนที่คล้ายคลึงกันได้ว่า การสอบตกซ้ำชั้นและกาออกกลางคันมีสาเหตุมาจากฐานะทางเศรษฐกิจ และสภาพทางการศึกษาของผู้ปกครองเป็นสาเหตุสำคัญ

จอห์นสัน (กุศยา แสงเดช. 2518 : 9; อ้างอิงจาก Johnson. 1967 : 27) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่ทำให้ นักเรียนเก่งในโรงเรียนมัธยมแคนซัสซิตี และนักเรียนมีสซูรี่ โดยศึกษาว่า ความแตกต่างทางฐานะทางเศรษฐกิจ จะมีผลต่อการเรียน บุคลิกภาพ และทัศนคติของนักเรียนที่เรียนเก่งหรือไม่ พบว่าพวกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง จะมีจุดเด่นเกี่ยวกับการใช้คำพูด มีค่านิยมสูง และพวกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีจุดเด่นที่เข้ากับเพื่อนได้ดีกว่า แต่นักเรียนทั้งสองประเภทไม่แตกต่างกันในนิสัยการทำงาน การควบคุมตนเอง และการรับผิดชอบ

วาเนอร์ (Ringness. 1968 : 270 ; citing Warner. 1948 : 113-119) ได้ใช้แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพ พบว่าพวกชนชั้นกลางจะเป็นคนที่มีความมั่นคงทางอารมณ์เป็นตัวของตัวเอง ขณะที่พวกฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีแนวโน้มขาดความอบอุ่น หงุดหงิดง่าย และมีอาการทางประสาท เช่น กัดเล็บ พวกนี้มีความยากลำบากในการควบคุมอารมณ์ มีความวิตกกังวล ปรับตัวเข้ากับสังคมลำบากมากกว่าชนชั้นกลางและชนชั้นสูง และจากรายงานผลการประชุมของ คณะกรรมการเกี่ยวกับสุขภาพจิต (The Joint Commission on Mental Health

of Children. 1973 : 25) ซึ่งศึกษาพวกอินเดียนแดงอเมริกัน พบว่าความยากจนและมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ จะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความผิดปกติทางจิตใจอย่างมาก เช่นเป็นพวกติดสุรา โรคประสาท ปรับตัวอยู่ในสังคมได้ไม่ดี เป็นคนเฉยเมยและแยกตัวเอง

ฟิลลิปส์ (Phillips. 1968 : 1405-A) ศึกษาองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา คือองค์ประกอบด้านจิตวิทยา สังคมวิทยา และด้านเศรษฐกิจของนักเรียนระดับปริญญาเอก ที่มีความสัมพันธ์กับการได้รับความสำเร็จ และไม่ได้ประสบความสำเร็จตามหลักสูตรปริญญาเอก ในวิทยาลัยวิชาการศึกษา พบว่าแรงจูงใจที่ทำให้ได้รับความสำเร็จที่สำคัญคือ การได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน เช่น ทุนการศึกษาต่างๆ เงินช่วยเหลือต่างๆ มีผู้สนับสนุนทางการเงินอย่างเพียงพอ มีการปรับตัวดีทั้งทางร่างกาย สังคมและจิตใจ มีความสัมพันธ์กับนักศึกษาด้วยกันเป็นอย่างดี และผู้ที่เรียนไม่สำเร็จเนื่องจากขาดแรงจูงใจที่สำคัญที่สุดคือ มีเงินใช้ไม่เพียงพอ ขาดความช่วยเหลือทางการเงิน มีการปรับตัวกับเพื่อนไม่ดี

มอทเลย์ (Motley. 1970 : 2501) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการทำนายค่าขององค์ประกอบที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาในวิทยาลัยชั้นปีที่ 2 จำนวน 1,185 คน ผลการศึกษาพบว่าสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นตัวหนึ่งที่ใช้ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้

เวริงตัน (สุ่มลลิกการ อุตากร. 2537 : 8 ; อ้างอิงจาก Worthington. 1971 : 7-10) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ของครอบครัว โดยแบ่งฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับกลาง และระดับต่ำ พบว่าผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับปานกลางและระดับสูง ให้การส่งเสริมการเรียนของเด็กในความปกครองสูงกว่าผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ

ไรท์และบี้น (Wright and Bean. 1974 : 277-283) ได้ศึกษาอิทธิพลของฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการเรียนของนักศึกษาจำนวน 1,631 คน พบว่ารายได้ของครอบครัวเป็นตัวทำนายคะแนนเฉลี่ยได้ดีที่สุด

2.2.8.2.งานวิจัยในประเทศ

วัฒนา พุ่มเล็ก (2513 : 68-71) ศึกษาเปรียบเทียบของค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ ระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 232 คน แบ่งเป็นนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูง จำนวน 116 คน และนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ จำนวน 116 คน พบว่า รายได้ของบิดามารดา เป็นสิ่งเสริมความสามารถในการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูง แต่ถ้านักเรียนที่มีปัญหาในสิ่งเหล่านี้จะกลายเป็นอุปสรรคต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ

ธีรศักดิ์ ศรีพรวิไลฐู (2515 : 80-81) ได้ศึกษาเปรียบเทียบของค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ การปรับตัว และกิจกรรมในวิทยาลัยของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาปีที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2514 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำในวิทยาลัยครุภาคได้ พบว่ากลุ่มนักศึกษาที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีรายได้ต่ำ จะมีปัญหาด้านการปรับปรุงตัวสูงที่สุด ฐานะที่แตกต่างกันทำให้นักศึกษาพบปัญหาแตกต่างกัน

พวงสร้อย วรกุล (2522 : 88) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการปรับตัวระหว่างนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน ปีการศึกษา 2521 จำนวน 678 คน ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสงขลา พบว่าโดยส่วนรวมแล้วนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ปานกลาง

และสูง มีสภาพปัญหาในการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวมากกว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางและสูง

เอกวิทย์ ฌ กลาง และคนอื่นๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2522 : 81) ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการเรียนรู้ของผู้จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 วิชา คือ การอ่าน การเขียน และเลข กลุ่มตัวอย่างใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 28 โรงเรียนในจังหวัดพระนคร สุรินทร์ ลำปาง และนครศรีธรรมราช พบว่ากลุ่มตัวอย่างจากจังหวัดสุรินทร์ทำคะแนนได้ต่ำกว่าจังหวัดอื่นมาก ซึ่งข้อมูลแสดงให้เห็นว่า จังหวัดนี้มีปัญหาทางเศรษฐกิจมากกว่าจังหวัดอื่น คือ ประชากรมีรายได้น้อย การคมนาคมไม่สะดวก จึงมีผลต่อสภาพการเรียนรู้ต่ำของนักเรียนด้วย

อำรุง จันทวานิช (2526 : 54-60) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลขององค์ประกอบทางด้านโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ได้แก่ คุณภาพของโรงเรียน ครู ลักษณะของนักเรียน และภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 23,555 คน และบิดามารดาหรือผู้ปกครองของนักเรียน จำนวน 1,753 คน ผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่อไปนี้ คือ ขนาดของโรงเรียน สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ประสบการณ์ในการเรียนก่อนเข้าโรงเรียน และประวัติในการเรียน กล่าวคือ นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี เคยเรียนชั้นอนุบาลมาก่อน และไม่เคยเรียนซ้ำชั้น

วัลลภา ตันติสุนทร (2532 : 164) ศึกษาพบว่ารายได้ของครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเครียดของนักศึกษาพยาบาล โดยพบว่ากลุ่มที่ครอบครัวมีรายได้ต่ำ มีความเครียดมากที่สุด

จิราภรณ์ ไชยรัตน์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวทางอารมณ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขตคลองเตย สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวทางอารมณ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขตคลองเตย สังกัดกรุงเทพมหานคร ตัวแปรที่ศึกษา 5 ตัวแปร คือ สภาพครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ขนาดของครอบครัว บรรยากาศในครอบครัว และบรรยากาศการเรียนการสอน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่มีสภาพครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ขนาดของครอบครัว บรรยากาศในครอบครัว และบรรยากาศการเรียนการสอนแตกต่างกัน มีการปรับตัวทางอารมณ์แตกต่างกัน

จากงานวิจัยในข้างต้นชี้ให้เห็นว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีอิทธิพล ทำให้การประสบปัญหาของนักเรียนแตกต่างกัน ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคาดว่าฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาหรือผู้ปกครองน่าจะเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษา

2.2.9.งานวิจัยที่เกี่ยวกับบรรยากาศการเรียนการสอน

2.2.9.1.งานวิจัยในต่างประเทศ

เลวิน และคนอื่นๆ (Lewin and others. 1939 : 271-279) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียน จากการวิจัยพบว่านักเรียนอยู่ในชั้นเรียนแบบอัตโนมัติโดย จะมีแนวโน้มให้เด็กเกิดนิสัยรุกรานหยาบกระด้างไม่มีความเห็นใจหรือรู้จักร่วมมือในทางที่ดีต่อกัน ส่วนชั้นเรียนที่มีบรรยากาศแบบประชาธิปไตยนั้น กลับจะส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักสามัคคีปรองดองเป็นมิตรต่อกัน การเรียนก็จะราบรื่นเพราะรู้จักหน้าที่ มีบรรยากาศที่สบายใจ นำเรียน เพราะครูรู้จักจัดความกดดันและเกรงกลัวต่างๆออกไป

สมิธ (Smith. 1961 : 611) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศในโรงเรียนและห้องเรียน ผลปรากฏว่าห้องเรียนที่มีผลต่อการพัฒนาการสร้างสรรค์ของนักเรียนมาก ห้องเรียนที่นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็น

ใหม่ๆ แปลกๆ ของตนเองโดยเฉพาะได้เต็มที่ ย่อมเป็นห้องเรียนที่สนับสนุนการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน

เนวาร์ (Nawarre. 1965 : 5) ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับอิทธิพลบรรยากาศในชั้นเรียนที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน เขาได้ทดลองความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนโรงเรียนคาทอลิก ซึ่งเป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบอิตาเลียนไทย กับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนแบบประชาธิปไตย ผลปรากฏว่านักเรียนในกลุ่มตัวอย่างมีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ I.Q. มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคิดสร้างสรรค์

รอเจอร์ส (Rogers. 1972 : 244-255) ได้ศึกษาพฤติกรรมกรรมการติ่มสุราของนักศึกษาพบว่าเกิดจากอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ แอสติน (Astin. 1984 : 1-10) ได้ศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาในสหรัฐอเมริกา พบว่าพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ติ่มเหล้า กินยานอนหลับ และสิ่งเสพติด จะพบในนักศึกษาที่เริ่มเข้าสู่มหาวิทยาลัย และจะเพิ่มขึ้นตามกาลเวลาที่อยู่ในมหาวิทยาลัย ดังนั้นในการใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรม หรือการแสดงออกถึงความต้องการของนักศึกษานั้น กลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อนักศึกษาที่จะนำไปทางที่ดี หรือทางที่เสียก็ได้

โฮริวิทซ์ และออโตโต (Horiwitz and Otto. 1973 : 242) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เรียนในห้องที่จัดแบบเดิม และกลุ่มที่เรียนในห้องที่จัดแบบใหม่ คือ มีสี่สรรหลากสี ฝาห้องเคลื่อนที่ได้ ระบบแสงไฟแบบใหม่ ที่นั่งนุ่มสบายเคลื่อนที่ได้ โดยได้ทำการประเมินผลจากรายงานประจำวิชา และผลการสอบปลายเทอม ผลจากการศึกษาพบว่า ไม่มีความแตกต่างในเรื่องการเรียน สำหรับห้องเรียนแบบใหม่นี้ นักศึกษามาเข้าชั้นเรียนกันมากกว่านักศึกษาในห้องเรียนแบบเก่า และนักศึกษาในห้องเรียนแบบใหม่มีการเข้าไปพบอาจารย์ผู้สอนเพื่อสอบถามปัญหาต่างๆ มาก และมีการรวมกลุ่มในหมู่นักศึกษามากกว่านักศึกษาในห้องเรียนแบบเก่าๆ

วอง (Wong. 1973 : 73) ได้ศึกษาถึงผลการจัดชั้นเรียนแบบต่างๆ ที่มีต่อความวิตกกังวล ความคุ้นเคย และการเข้าสังคมของนักศึกษา โดยศึกษาจากการจัดชั้นเรียน 3 รูปแบบ คือ แบบแถวตรง แบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า และแบบรูปเกือกม้า จากการศึกษามาจากแบบสอบถาม พบว่าความวิตกกังวล ความคุ้นเคย และการเข้าสังคมของนักศึกษาทั้ง 3 ชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน

โคแกน (Cogan. 1975 : 135-139) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิต พบว่าความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างอาจารย์กับจะทำให้การเรียนของนิสิตดีขึ้น ยิ่งอาจารย์และนิสิตมีความสัมพันธ์ต่อกันมากเท่าใด นิสิตจะพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้สูงถึงขีดสุดได้มากเพียงนั้น และลักษณะความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนิสิตจะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียนของนิสิต นิสิตมีความศรัทธาในตัวอาจารย์ จะช่วยให้ให้นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน มองเห็นการเรียนเป็นงานประจำ กิจกรรมเป็นงานอดิเรก การมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนจะทำให้ผลการเรียนของนิสิตดีขึ้น

2.2.9.2.งานวิจัยในประเทศ

อุทุมพร ทองอุไทย (2522 : 1-15) ได้ศึกษาลักษณะอาจารย์ในอุดมคติจากนิสิตระดับปริญญาตรี 137 คน และระดับบัณฑิตศึกษา 162 คน ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2521 พบว่าความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา ที่มีต่ออาจารย์ระดับอุดมศึกษามีความสัมพันธ์กัน ความคิดของนิสิตระดับปริญญาตรีต่อลักษณะอาจารย์ในอุดมคติของตน เรียงลำดับความพึงพอใจมากที่สุดลงไป คือ มีการเตรียมการสอนดี มีความปรารถนาดีต่อนิสิตทั้งในและ นอกห้องเรียน มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัยกว้างขวางและถูกต้อง ใช้ตัวอย่างข้อเปรียบเทียบและความเป็นจริงในการอธิบายได้อย่างเหมาะสม และสามารถสร้างบรรยายความรู้ที่อยู่นอกเหนือเนื้อหาวิชาที่เรียนได้อย่างดี ส่วนลักษณะการ

สอนของอาจารย์ในอุดมคติ ตามความเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา เรียงลำดับที่พึงพอใจมากที่สุดลงไป คือ ใช้อย่างเปรียบเทียบและความเป็นจริงในการอธิบายได้อย่างเหมาะสม มีการเตรียมการสอนที่มีความสนใจและสนุกในการสอน ให้ความคิดใหม่แก่นิสิต และสามารถจูงใจนิสิตทำงานได้อย่างดีที่สุด สมบัติ วิจารณ์สาริกกุล (2524 : 117) ได้ศึกษาทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมสถาบันการศึกษาเอกชน ทางด้านสภาพแวดล้อมกลุ่มเพื่อน พบว่านักศึกษาใช้เวลาว่างไม่ถูกต้อง อาจเป็นเพราะอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนชักจูงไปในทางที่ไม่ถูกต้องและไม่เกิดประโยชน์ต่อนักศึกษา

ประพัฒน์ จำปาไทย (2525 : 185-161) ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตต่อกระบวนการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่านิสิตพอใจและมีความต้องการสอดคล้องกัน เกี่ยวกับรูปแบบกระบวนการเรียนการสอนในด้านเนื้อหาวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลและด้านอาจารย์ผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2527 : 130-142) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับนิสิต นักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ 10 แห่ง พบว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเรียนการสอน คือความสนใจในวิชาที่เรียน ผู้สอนมีความเป็นกันเอง และวิธีสอนของอาจารย์ ส่วนปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาสนใจเรียนมากที่สุด 3 ปัจจัย คือ ผู้สอนเตรียมการสอนอย่างดี มีความเป็นกันเอง และกระตือรือร้นในการสอน ส่วนปัญหาด้านการเรียนการสอน พบว่าปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอนใช้วิธีการสอนไม่ดี บรรยายไม่ถูกวิธี ทำให้ชั้นเรียนน่าเบื่อหน่าย ปัญหาของนักศึกษาคือ เกียจคร้าน ง่วงนอน เบื่อ และขาดสมาธิ

เยาวนารถ อุทุมมกุล (2528 : 91) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในทัศนะของนักศึกษาและอาจารย์ พบว่าอาจารย์และนักศึกษามีทัศนะในด้านการเรียนการสอนระดับสูง เกี่ยวกับอาจารย์มีความรู้ความสามารถอย่างลึกซึ้งในวิชาที่สอน อาจารย์ให้ความสำคัญกับตนเองกับนักศึกษา นักศึกษาเอาใจใส่ในการฟังคำบรรยาย ไม่ส่งเสียงอะอะพุดคุย การยอมรับความคิดเห็นของนักศึกษา และให้นักศึกษาในชั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

จูไร ชุมรัมย์ (2526 : 102-106) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร พบว่าการปฏิสัมพันธ์ในสังคมกลุ่มเพื่อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ในด้านการคบเพื่อน การใช้เวลาว่างในกลุ่มเพื่อน กิจกรรมสังคมในกลุ่มเพื่อน และการปรับตัว เมื่อจำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้น ภูมิภาคของบิดามารดา และรายได้ของบิดามารดา นิสิตนักศึกษา

บุบผา การีเวท (2527 : 66-67) ได้ศึกษาทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีต่อสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อน พบว่านักศึกษาส่วนมากจะเลือกคบเพื่อนที่มีรสนิยม ความคิดเห็นและลักษณะนิสัยที่คล้ายคลึงกัน นักศึกษามีอิสระในการเลือกคบเพื่อนต่างเพศสูงและคบกันอย่างอิสระ ซึ่งนำไปสู่เพศสัมพันธ์ได้มาก มีนักศึกษาเพียงส่วนน้อยที่เลือกคบเพื่อนเพศเดียวกันในทางซู้สาว ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในสังคม เมื่อจำแนกตามตัวแปรเพศ นักศึกษามีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่สำหรับนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างกัน จะมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

สมใจ พิศณุวงษ์ (2532 : 111-115) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่านักศึกษามีปัญหาและความต้องการด้านการสอน และมีความสัมพันธ์กับอาจารย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากงานวิจัยในข้างต้นชี้ให้เห็นว่า บรรยากาศการเรียนการสอนนั้นมีความสำคัญและสามารถส่งผลกับการพัฒนาการเรียนและด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการสร้าง

บรรยากาศการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการศึกษาคือเป็นสิ่งจำเป็นที่สถานศึกษา อาจารย์ผู้สอน ตลอดจนผู้เรียน ควรจะให้ความสำคัญและร่วมมือกันสร้างบรรยากาศที่ดี เพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษามากที่สุด

2.2.10.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา

2.2.10.1.งานวิจัยในต่างประเทศ

ไมเออร์ (Myers, 1952 : 415-426) ได้ศึกษาพบว่า นิสิตที่ประสบผลสำเร็จในการเรียนรายงานงานว่า ตนได้เข้ากิจกรรมและมีความรับผิดชอบในงานของมหาวิทยาลัย ส่วนนิสิตที่มีผลการเรียนต่ำมักเข้าร่วม กิจกรรมและมีหน้าที่ในการช่วยงานของมหาวิทยาลัยน้อยกว่า หรือไม่ร่วมเลย

โดนัลด์ (Donald, 1969 : 182) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาของวิทยาลัยชุมชนใน รัฐเวอร์จิเนีย พบว่ากิจกรรมพิเศษตามความสนใจของนักศึกษามีการจัดกันอย่างแพร่หลาย และมีความแตกต่างกันอย่างมากในแต่ละวิทยาลัย ยังพบอีกด้วยว่า นักศึกษามีความคาดหวังในกิจกรรมด้านบริการสังคม ของนักศึกษาไว้สูงมาก แต่เมื่อปฏิบัติจริงแล้วมักไม่เป็นไปตามความคาดหวังที่กำหนดเอาไว้

แอสติน (Astin, 1964 : 437-450) ได้สำรวจพฤติกรรมของนิสิตจำนวน 60,505 คน เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมในสถาบันอุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกาที่รับรองวิทยฐานะแล้ว จำนวน 246 แห่ง พบว่าจำนวนนิสิตที่ เข้าร่วมกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของแต่ละสถาบัน มีความแตกต่างกันอย่างมาก กล่าวคือ ในกิจกรรม ประเภทเดียวกันในสถาบันหนึ่งเกือบไม่มีนิสิตเข้าร่วมกิจกรรมเลย แต่ในสถาบันอื่นนิสิตเกือบทุกคนเข้าร่วม กิจกรรมเดียวกันนี้ และการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายด้าน เช่น ทัศนคติต่อ กิจกรรมประเภทนั้น สภาพความต้องการและสภาพแวดล้อมต่างๆ

2.10.2.งานวิจัยในประเทศ

ธีระ นทีวุฒิกุล (2521 : 4-4) พบว่าความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สอดคล้องอันดับการจัดกิจกรรมนิสิต 9 ประเภท คือ กิจกรรมทางวิชาการ ศิลปการพูด และการพิมพ์ เสริมวิชาชีพและงานอดิเรก ศาสนาและวัฒนธรรม กีฬาและสุขภาพ สังคมสงเคราะห์และบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมที่นิสิตเข้าร่วมมากที่สุดได้แก่ สังคมสงเคราะห์และบำเพ็ญประโยชน์ กีฬาและสุขภาพ ตามลำดับ

เบญจวรรณ พาณิชวรพันธุ์ (2523 : 63-65) ได้สำรวจความคิดเห็นของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของคณะ พบว่ากิจกรรมที่นิสิตชอบ มากที่สุด ได้แก่ ทัศนศึกษา รองลงมาได้แก่ กิจกรรมพิเศษเพื่อช่วยเหลือชุมชน ดนตรี ภาพยนตร์และละคร ตามลำดับ

จารุบุตร ฟ้าร่มขาว (2525 : 102-105) ทำการศึกษาแล้วพบว่านิสิตชายและนิสิตหญิงของวิทยาลัยครู ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมต่างกัน ส่วนใหญ่นิสิตชายมีความต้องการเข้าร่วม กิจกรรมมากกว่านิสิตหญิง

สมใจ ศรีสินรุ่งเรือง (2529 : 186-189) พบว่าการเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา กิจกรรมด้านศิลป วัฒนธรรม และกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ คณะวิทยาการจัดการ (บริหารธุรกิจ) คณะวิทยาการจัดการ (รัฐศาสนศาสตร์) และมีความสัมพันธ์ด้านลบกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติและ คณะวิทยาศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ (วิทย์)

สายพิน สุตคนึง (2536 : 86-87) ได้ศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตของระดับ ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่าทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมนิสิต ประสบการณ์ที่

เกี่ยวกับกิจกรรมนิสิต และความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนของนิสิตที่มี เพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตไม่แตกต่างกัน

จากงานวิจัยข้างต้นที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษานั้น สามารถช่วยส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาในหลายๆด้าน ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น รู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รู้จักการทำงานเป็นทีม รู้จักการรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น และรู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลหรือสถานการณ์ต่างๆได้ และจากงานวิจัยข้างต้นชี้ให้เห็นว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆนั้น สามารถพัฒนาตนเองในด้านต่างๆและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างดี ซึ่งผู้วิจัยคาดว่า การเข้าร่วมกิจกรรมน่าจะเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1, 2,3 และ 4 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2543 3 สาขาวิชา ได้แก่สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 4,293 คน เป็นนักศึกษาชาย จำนวน 2,613 คน และนักศึกษาคหุญจจำนวน 1,680 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1,2,3 และ 4 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2543 3 สาขาวิชาได้แก่สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 356 คน มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane. 1967 : 6) เป็นนักศึกษาชาย จำนวน 219 คน และนักศึกษาคหุญจจำนวน 137 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรซึ่งใช้ สาขาวิชา ชั้นปี และเพศ เป็นชั้น (Strata) โดยมีการสุ่มตัวอย่างดังนี้

- 1.แบ่งนักศึกษาที่เป็นประชากรตามสาขาวิชาแบ่งออกเป็น 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2.ในแต่ละสาขาวิชาแบ่งนักศึกษาที่เป็นประชากรออกเป็น ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4
- 3.ในแต่ละชั้นปีแยกนักศึกษาเป็นเพศชาย และเพศหญิง แล้วสุ่มตัวอย่างซึ่งมีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ตามหลักของยามาเน ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยมีสาขาวิชา ชั้นปี และเพศ เป็นชั้น (Strata) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 356 คน แยกเป็นเพศชาย จำนวน 219 คน และเพศหญิงจำนวน 137 คน

ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชา ชั้นปี และเพศ

ชั้นปี	เพศ	สาขาวิชา						รวม	
		วิศวกรรมศาสตร์		เทคโนโลยีการเกษตร		เทคโนโลยีสารสนเทศ		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง		
		กร	อย่าง	กร	อย่าง	กร	อย่าง	กร	อย่าง
1	ชาย	473	39	48	4	15	2	536	45
	หญิง	184	15	107	8	72	6	363	29
	รวม	657	54	155	12	87	8	899	74
2	ชาย	538	44	30	2	15	2	583	48
	หญิง	205	17	101	8	45	3	351	28
	รวม	743	61	131	10	60	5	934	76
3	ชาย	498	41	14	2	21	2	533	45
	หญิง	321	26	72	6	56	4	449	36
	รวม	819	67	86	8	77	6	982	81
4	ชาย	914	76	45	3	2	2	961	81
	หญิง	383	31	131	10	3	3	517	44
	รวม	1,297	107	176	13	5	5	1,478	125
รวม ทั้ง	ชาย	2,423	200	137	11	53	8	2,613	219
	หญิง	1,093	89	411	32	176	16	1,680	137
หมด	รวม	3,516	289	548	43	229	24	4,293	356

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามด้านข้อมูลส่วนตัว
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามนิสัยในการเรียน
- ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามด้านการเข้าร่วมกิจกรรม
- ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน
- ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค

วิธีสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

ตอนที่ 1.แบบสอบถามด้านข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิลาเนา อาชีพของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง

ตัวอย่างแบบสอบถามด้านข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักศึกษา

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. ชั้นปีที่กำลังศึกษา

() ชั้นปีที่ 1

() ชั้นปีที่ 2

() ชั้นปีที่ 3

() ชั้นปีที่ 4

3. กำลังศึกษาในสาขาวิชา

() วิศวกรรมศาสตร์

() เทคโนโลยีการเกษตร

() เทคโนโลยีสารสนเทศ

4. ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ของภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543

() ระดับผลการเรียนต่ำกว่า 1.99 ลงมา

() ระดับผลการเรียนระหว่าง 2.00-2.99

() ระดับผลการเรียนระหว่าง 3.00-4.00

5. ภูมิลำเนาของนักศึกษาอยู่ที่จังหวัด (โปรดระบุ).....

6. อาชีพของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง

() ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์การของรัฐ

() ทำไร่ นา สวน เลี้ยงสัตว์

() ประกอบธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย

() รับจ้าง พนักงานบริษัท หรือห้างร้านเอกชน

7. ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง

() บิดามารดา หรือผู้ปกครอง มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน

() บิดามารดา หรือผู้ปกครอง มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาทต่อเดือน

() บิดามารดา หรือผู้ปกครอง มีรายได้ตั้งแต่ 20,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยในการเรียน

แบบสอบถามนิสัยในการเรียน เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับสิ่งที่นักศึกษากระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ การแบ่งเวลาเรียน การทำการบ้าน การทบทวนบทเรียน การตั้งใจเรียน และการวางแผนในการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1. ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยในการเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2.ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับนิสัยในการเรียน ของศรีระพร จันทโนทก (2538 : 107-108) พยอม ธีธรรส (2540 : 127) ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541 : 141-143) ราตรี พงษ์สุวรรณ (2541 : 145-151) และชาติชาญ หมั่นสมักร (2542 : 159-161) นำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัยอินทรประวัติ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

2.3.นำแบบสอบถามนิสัยในการเรียน จำนวน 38 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 40 คน เป็นชาย 20 คน และหญิง 20 คน สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร จำนวน 40 คน เป็นชาย 20 คน และหญิง 20 คน และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 20 คน เป็นชาย 7 คน และหญิง 13 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 100 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงสุดมายังต่ำสุด แล้วแยกเป็น 25% ที่ได้คะแนนสูง และ 25% ที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t-test ทุกตอนของแบบสอบถาม จำนวน 29 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.11-30.20

2.4.หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .627

ลักษณะของแบบสอบถามนิสัยในการเรียน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้วัดเกี่ยวกับสิ่งที่นักศึกษากำหนดเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งตรงกับการกระทำเป็นประจำของนักศึกษามากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 5 อันดับ ได้แก่

เป็นประจำ	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับการกระทำของนักศึกษาทุกครั้ง
บ่อย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับการกระทำของนักศึกษาเกือบทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับการกระทำของนักศึกษาทำเป็นบางครั้ง
น้อยครั้ง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับการกระทำของนักศึกษาทำนานๆครั้ง
นานๆ ครั้ง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับการกระทำของนักศึกษาทำนานครั้งมาก

ตัวอย่างแบบสอบถามนิสัยในการเรียน

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บางครั้ง	น้อยครั้ง	นานๆ ครั้ง
1.	การวางแผนในการเรียน นักศึกษากำหนดเป้าหมายการเรียนในแต่ละวัน และสามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายนั้น	-----	-----	-----	-----	-----
2.	นักศึกษาใช้เวลาอยู่กับเพื่อนในกิจกรรมต่างๆมาก ทำให้ไม่มีเวลาอ่านหนังสือก่อนสอบเพียงพอ					

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บางครั้ง	น้อยครั้ง	นานๆครั้ง
3.	<u>การแบ่งเวลาในการเรียน</u> นักศึกษากำหนดเวลาในการเรียนหนังสือทั้งเรียนด้วยตนเองและเรียนโดยมีอาจารย์สอน วันละ 6-8 ชั่วโมง	-----	-----	-----	-----	-----
4.	นักศึกษามีเวลานอนหลับพักผ่อนวันละ 6-8 ชั่วโมง	-----	-----	-----	-----	-----
5.	<u>การตั้งใจเรียน</u> นักศึกษาคิดถึงเรื่องอื่นขณะที่ฟังอาจารย์สอน	-----	-----	-----	-----	-----
6.	นักศึกษามีวิธีการสร้างสมาธิในการเรียน	-----	-----	-----	-----	-----
7.	<u>การทำการบ้าน</u> นักศึกษาทำการบ้านด้วยตนเอง	-----	-----	-----	-----	-----
8.	นักศึกษาทำการบ้านไม่ทันเลยต้องออกจากเพื่อน	-----	-----	-----	-----	-----
9.	<u>การทบทวนบทเรียน</u> นักศึกษารออ่านเนื้อหาที่เรียนมาทั้งหมดตามลำพัง	-----	-----	-----	-----	-----
10.	นักศึกษาจะทบทวนบทเรียนเฉพาะเพื่อเตรียมตัวสอบ	-----	-----	-----	-----	-----

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

เป็นประจำ	ให้	5	คะแนน
บ่อย	ให้	4	คะแนน
บางครั้ง	ให้	3	คะแนน
น้อยครั้ง	ให้	2	คะแนน
นานๆครั้ง	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนตรงกันข้ามกับข้อความที่มีความหมายทางบวก

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการเข้าร่วมกิจกรรม

เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือ เพื่อสนองความต้องการและความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมด้านวิชาการ การเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม การเข้าร่วมกิจกรรมด้านพัฒนาสังคม และบำเพ็ญประโยชน์ การเข้าร่วมกิจกรรมด้านนักศึกษาสัมพันธ์ และการเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2. ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาของประสิทธิ์ อรุณรัตนานนท์ (2535 : 88-98) ไชยรัตน์ รุจิพงษ์ (2536 : 109-110) สายพิณ สุตคณี (2536 : 102-105) สุมาลี สุวรรณภักดี (2541 : 144-145) และจุมจินต์ สลัดทุกข์ (25543 : 84) นำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย อินทรประวัติ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภิต ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

3.3. นำแบบสอบถามการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา จำนวน 12 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 40 คน เป็นชาย 20 คน และหญิง 20 คน สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร จำนวน 40 คน เป็นชาย 20 คน และหญิง 20 คน และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 20 คน เป็นชาย 7 คน และหญิง 13 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 100 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงสูดมายังต่ำสุด แล้วแยกเป็น 25% ที่ได้คะแนนสูง และ 25% ที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t-test จำนวน 10 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.12-46.40

3.4. หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .737

ลักษณะของแบบสอบถามการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้วัดเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยเช่น กิจกรรมการรับนักศึกษาใหม่ กิจกรรมพิธีพระราชทานปริญญาบัตร และกิจกรรมวันลอยกระทง	-----	-----	-----	-----	-----
2.	นักศึกษาไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเนื่องจากมีภาระทางการเรียนมาก					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศการเรียน การสอน ได้แก่ วิธีการสอนของอาจารย์ สถานที่เรียน สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้คือ

4.1.ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.2.ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอนของศรีระพร จันทโนทก (2538 : 110-111) พยอม ธีธูรส (2540 : 132-136) สิทธิพร ดาวัน (2540 : 56) สุมาลี สุวรรณภักดี (2541 : 140-142) ไชยภา แก้วจันทร์ (2542 : 157-159) บุญผา ประทีปทอง (2542 : 54) จุมจินต์ สลัดทุกซ์ (2543 : 85-87) และชาติชาย หมั่นสมักร (2542 : 165-167) นำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 คน คือ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย อินทรประวัติ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภิต ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

4.3. นำแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน จำนวน 28 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 40 คน เป็นชาย 20 คน และหญิง 20 คน สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร จำนวน 40 คน เป็นชาย 20 คน และหญิง 20 คน และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 20 คน เป็นชาย 7 คน และหญิง 13 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 100 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงสูดมายังต่ำสุด แล้วแยกเป็น 25% ที่ได้คะแนนสูง และ 25% ที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t-test จำนวน 21 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.41-22.70

4.4.หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .653

ลักษณะของแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้วัดเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษา เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความคิด	ความรู้สึก ของนักศึกษามากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับความคิด	ความรู้สึก ของนักศึกษามากพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับความคิด	ความรู้สึก ของนักศึกษาบางครั้ง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับความคิด	ความรู้สึก ของนักศึกษาน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความคิด	ความรู้สึก ของนักศึกษาน้อยมาก

ตัวอย่างแบบสอบถามด้านบรรยากาศการเรียนการสอน

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	<u>วิธีการสอนของอาจารย์</u> นักศึกษาสนใจวิธีการสอนของอาจารย์					
2.	นักศึกษาจดคำบรรยายไม่ได้					
3.	<u>สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา</u> นักศึกษารู้สึกเป็นกันเองกับอาจารย์					
4.	นักศึกษาได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ในเรื่อง ทั่วไป					
5.	<u>สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน</u> นักศึกษารวมกลุ่มกับเพื่อนทำงานตามอาจารย์ มอบหมาย					
6.	นักศึกษาแข่งกันเรียนกับเพื่อน					
7.	<u>สถานที่เรียน</u> นักศึกษารู้สึกอบอุ่นในสภาพห้องเรียนของ มหาวิทยาลัย					
8.	นักศึกษารู้สึกประหม่าที่จะแสดงความคิดเห็น หรือซักถามในห้องเรียนที่มีขนาดใหญ่					
9.	<u>สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน</u> นักศึกษาเกิดการเรียนรู้อย่างเหมาะสมเนื่อง จากห้องเรียนมีสื่อทัศนูปกรณ์ที่เหมาะสม					
10.	นักศึกษาขาดโอกาสที่จะฝึกทักษะเนื่องจาก อุปกรณ์ในภาคปฏิบัติมีจำนวนน้อย					

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนตรงกันข้ามกับข้อความที่มีความหมายทางบวก

เกณฑ์การแปลความหมาย บรรยายภาคการเรียนการสอน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33	หมายถึง	บรรยายภาคการเรียนการสอนไม่ดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66	หมายถึง	บรรยายภาคการเรียนการสอนปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00	หมายถึง	บรรยายภาคการเรียนการสอนดี

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค

เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษา กับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ได้แก่ ด้านการจัดการศึกษา ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก และด้านบริการการศึกษาและสวัสดิการของมหาวิทยาลัย มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

5.1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

5.2. ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนิภา พุทธสุวรรณ (2530 : 153-159) ไชยรัตน์ รุจิพงษ์ (2536 : 113-114) ศรีระพร จันทโนทก (2538 : 111) ดวงฤดี ชั่วช้า (2540 : 116-121) รัชนีบูลย์ ผิวสุวรรณ (2542 : 78-81) และไชนภา แก้วจันทร์ (2542 : 153-155) นำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 คน คือ ศาสตราจารย์ ดร.พงษ์พรรณ เกิดพิทักษ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย อินทรประวัติ และอาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

5.3. นำแบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค จำนวน 35 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 40 คน เป็นชาย 20 คน และหญิง 20 คน สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร จำนวน 40 คน เป็นชาย 20 คน และหญิง 20 คน และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 20 คน เป็นชาย 7 คน และหญิง 13 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 100 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงสุดมายังต่ำสุด แล้วแยกเป็น 25% ที่ได้คะแนนสูง และ 25% ที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t-test จำนวน 30 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.29-48.91

5.4. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .838

ลักษณะของแบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้วัดเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษา เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึก ของนักศึกษามากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึก ของนักศึกษามากพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึก ของนักศึกษาบางครั้ง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึก ของนักศึกษาน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึก ของนักศึกษาน้อยมาก

ตัวอย่างแบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	<u>ด้านการจัดการศึกษา</u> นักศึกษารู้สึกสบายใจที่มีการจัดการศึกษาแบบไตรภาค มีความเหมาะสมต่อการเรียนการสอน	-----	-----	-----	-----	-----
2.	นักศึกษารู้สึกไม่พึงพอใจกับผลการเรียนของตนเองในการจัดการศึกษาแบบไตรภาค	-----	-----	-----	-----	-----
3.	<u>ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก</u> นักศึกษามีความพอใจที่หอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมีความสะอาดสบายและปลอดภัย	-----	-----	-----	-----	-----
4.	นักศึกษารู้สึกหงุดหงิดที่หอพักนักศึกษาเสียงดังทำให้นักศึกษาไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือหรือทำการบ้าน	-----	-----	-----	-----	-----
5.	<u>ด้านบริการการศึกษาและสวัสดิการของมหาวิทยาลัย</u> นักศึกษามีความพอใจในเรื่องการลงทะเบียนเรียน	-----	-----	-----	-----	-----
6.	นักศึกษารู้สึกสบายใจเมื่อไปขอรับบริการจากสถานกีฬา	-----	-----	-----	-----	-----

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนตรงกันข้ามกับข้อความทางบวก

เกณฑ์การแปลความหมายการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค (วิเชียร เกตุสิงห์)

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33	หมายถึง	การปรับตัวไม่ดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66	หมายถึง	การปรับตัวพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00	หมายถึง	การปรับตัวดี

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากอธิการบดี ซึ่งใช้เป็นประชากรในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2544 ถึงวันที่ 23 มีนาคม 2544 ได้แบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 356 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์คือตอบครบทุกข้อ ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นผู้วิจัยนำมาตรวจให้คะแนนและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปคิดค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านต่างๆ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3. วิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผล โดยใช้ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูง-ต่ำ โดยใช้ t-test

2.2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3.สถิติที่ใช้วิเคราะห์สมมติฐาน

3.1.หาความสัมพันธ์ โดยใช้สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3.2.หาตัวแปรที่ส่งผล ซึ่งมีความสำคัญเป็นอันดับก่อนหลัง โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ((Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาค้นคว้า

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และการแปลผล

ในการวิเคราะห์และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
df	แทน Degree of Freedom
SS	แทน Sum of Squares
MS	แทน Mean Square
R	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
SE	แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SEb	แทน ความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าพารามิเตอร์
b	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
a	แทน ค่าคงที่ของสมการถดถอยพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Y	แทน การปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค
X_1	แทน เพศชาย
X_2	แทน เพศหญิง
X_3	แทน ชั้นปีที่ 1
X_4	แทน ชั้นปีที่ 2
X_5	แทน ชั้นปีที่ 3
X_6	แทน ชั้นปีที่ 4
X_7	แทน สาขาวิศวกรรมศาสตร์
X_8	แทน สาขาเทคโนโลยีการเกษตร
X_9	แทน สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ
X_{10}	แทน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
X_{11}	แทน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง
X_{12}	แทน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
X_{13}	แทน ภูมิภาคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

X ₁₄	แทน ภูมิสำเนาในเขตภาคกลาง
X ₁₅	แทน ภูมิสำเนาในเขตภาคเหนือ
X ₁₆	แทน ภูมิสำเนาในเขตภาคใต้
X ₁₇	แทน ภูมิสำเนาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
X ₁₈	แทน ภูมิสำเนาในเขตภาคตะวันออก
X ₁₉	แทน ภูมิสำเนาในเขตภาคตะวันตก
X ₂₀	แทน อาชีพข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์กรของรัฐ ของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง
X ₂₁	แทน อาชีพทำไร่ นา สวน เลี้ยงสัตว์ ของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง
X ₂₂	แทน อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย ของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง
X ₂₃	แทน อาชีพรับจ้าง พนักงานบริษัท หรือห้างร้านเอกชน ของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง
X ₂₄	แทน ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองต่ำ
X ₂₅	แทน ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองปานกลาง
X ₂₆	แทน ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองสูง
X ₂₇	แทน นิสัยในการเรียน
X ₂₈	แทน การเข้าร่วมกิจกรรม
X ₂₉	แทน บรรยากาศในการเรียนการสอน
Y	แทน สมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ
Z	แทน สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยแบ่ง 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

จังหวัดนครราชสีมา คือ

1.1 จำนวนร้อยละที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิสำเนา อาชีพของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง

1.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ด้านส่วนตัว ได้แก่ นิสัยในการเรียน ด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรม และบรรยากาศการเรียนการสอน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

จังหวัดนครราชสีมา คือ

1.1 จำนวนร้อยละที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิสำเนา อาชีพของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนร้อยละของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรเพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิลำเนา อาชีพของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	219	61.50
หญิง	137	38.50
รวม	356	100
2. ชั้นปีที่กำลังศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	74	20.79
ชั้นปีที่ 2	76	21.35
ชั้นปีที่ 3	81	22.75
ชั้นปีที่ 4	125	35.11
รวม	356	100
3. สาขาวิชา		
วิศวกรรมศาสตร์	289	81.18
เทคโนโลยีการเกษตร	43	12.08
เทคโนโลยีสารสนเทศ	24	6.74
รวม	356	100
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
ต่ำกว่า 1.99 (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ)	49	13.76
2.00 – 2.99 (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง)	283	79.50
ระหว่าง 3.00–4.00 (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง)	24	6.74
รวม	356	100
5. ภูมิลำเนา		
กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล	33	9.27
ภาคกลาง	15	4.21
ภาคเหนือ	16	4.50
ภาคใต้	13	3.65
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	227	63.76
ภาคตะวันออก	27	7.58
ภาคตะวันตก	18	5.06
ไม่ระบุ	7	1.97
รวม	356	100

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
6. อาชีพของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง		
ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์การของรัฐ	139	39.04
ทำไร่ นา สวน เลี้ยงสัตว์	109	30.61
ประกอบธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย	91	25.57
รับจ้าง พนักงานบริษัท หรือห้างร้านเอกชน	17	4.78
รวม	356	100
7. ฐานะทางเศรษฐกิจ		
ต่ำกว่า 10,000 บาท/เดือน (ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ)	120	33.71
10,001 – 20,000 บาท/เดือน (ฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง)	128	35.96
สูงกว่า 20,001 บาท/เดือน (ฐานะทางเศรษฐกิจสูง)	92	25.84
ไม่ระบุ	16	4.49
รวม	356	100

จากตาราง 2 แสดงว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 356 คน เมื่อจำแนกตามเพศเป็นนักศึกษาชาย 219 คน คิดเป็นร้อยละ 61.50 และนักศึกษาหญิง 137 คน คิดเป็นร้อยละ 38.50 เมื่อจำแนกตามระดับชั้นปี พบว่ามีนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.11 และมีนักศึกษาชั้นปีที่ 1 น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.79 นอกจากนี้ยังพบว่า เมื่อจำแนกตามสาขาวิชา มีนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.18 และมีนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.74 เมื่อจำแนกนักศึกษาตามระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม พบว่ามีนักศึกษาที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.50 และมีนักศึกษาที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คิดเป็นร้อยละ 6.74 เมื่อจำแนกตามภูมิลำเนา พบว่ามีนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.76 รองลงมาคือเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล คิดเป็นร้อยละ 9.27 น้อยที่สุดคือภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 3.65 เมื่อจำแนกตามอาชีพของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง พบว่านักศึกษาที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีอาชีพ ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์การของรัฐ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.04 รองลงมาคือบิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีอาชีพทำไร่ นา สวน เลี้ยงสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 30.61 และน้อยที่สุดคือบิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง พนักงานบริษัท หรือห้างร้านเอกชน คิดเป็นร้อยละ 4.78 นอกจากนี้ยังพบว่า มีนักศึกษาที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.96 และรองลงมาคือฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ คิดเป็นร้อยละ 33.71 และน้อยที่สุดคือฐานะทางเศรษฐกิจสูง คิดเป็นร้อยละ 25.84 ตามลำดับ

1.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ด้านส่วนตัว ได้แก่ นิสัยในการเรียน ด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรม และบรรยากาศการเรียนการสอน ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรนิสัยในการเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม
บรรยากาศการเรียนการสอน และการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค

ตัวแปร	นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี N = 356		
	\bar{X}	S.D.	ระดับคะแนนเฉลี่ย
ด้านส่วนตัว			
นิสัยในการเรียน	3.29	0.44	ปานกลาง
ด้านสิ่งแวดล้อม			
การเข้าร่วมกิจกรรม	3.05	0.72	ปานกลาง
บรรยากาศการเรียนการสอน	3.49	0.48	ปานกลาง
การปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค	3.27	0.52	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีค่าเฉลี่ยของตัวแปรนิสัยในการเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม บรรยากาศการเรียนการสอน และการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับดังนี้ 3.29, 3.05, 3.49 และ 3.27

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 "ตัวแปรด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี" ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวทางการเรียนในระบบไตรภาค

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	X ₁₅	X ₁₆	X ₁₇	X ₁₈	X ₁₉	X ₂₀	X ₂₁	X ₂₂	X ₂₃	X ₂₄	X ₂₅	X ₂₆	X ₂₇	X ₂₈	X ₂₉	Y							
X ₁	1.000																																				
X ₂		1.000																																			
X ₃			1.000																																		
X ₄				1.000																																	
X ₅					1.000																																
X ₆						1.000																															
X ₇							1.000																														
X ₈								1.000																													
X ₉									1.000																												
X ₁₀										1.000																											
X ₁₁											1.000																										
X ₁₂												1.000																									
X ₁₃													1.000																								
X ₁₄														1.000																							
X ₁₅															1.000																						
X ₁₆																1.000																					
X ₁₇																	1.000																				
X ₁₈																		1.000																			
X ₁₉																			1.000																		
X ₂₀																				1.000																	
X ₂₁																					1.000																
X ₂₂																						1.000															
X ₂₃																							1.000														
X ₂₄																								1.000													
X ₂₅																									1.000												
X ₂₆																										1.000											
X ₂₇																											1.000										
X ₂₈																												1.000									
X ₂₉																													1.000								
Y																																					

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีตัวพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ตัวแปร คือ ชั้นปีที่ 1 (X_3) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (X_{12}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .105 และ .108 ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ตัวแปร ได้แก่ นิสัยในการเรียน (X_{27}) การเข้าร่วมกิจกรรม (X_{28}) และบรรยากาศการเรียนการสอน (X_{29}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .277, .299 และ .390 ตามลำดับ

ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ได้แก่ เพศชาย (X_1) เพศหญิง (X_2) ชั้นปีที่ 2 (X_4) ชั้นปีที่ 3 (X_5) ชั้นปีที่ 4 (X_6) สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ (X_7) สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร (X_8) สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_9) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (X_{10}) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (X_{11}) ภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (X_{13}) ภูมิลำเนาในเขตภาคกลาง (X_{14}) ภูมิลำเนาในเขตภาคเหนือ (X_{15}) ภูมิลำเนาในเขตภาคใต้ (X_{16}) ภูมิลำเนาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (X_{17}) ภูมิลำเนาในเขตภาคตะวันออก (X_{18}) ภูมิลำเนาในเขตภาคตะวันตก (X_{19}) อาชีพรับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์การของรัฐ (X_{20}) อาชีพทำไร่ นา สวน เลี้ยงสัตว์ (X_{21}) อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย (X_{22}) อาชีพรับจ้าง พนักงานบริษัท หรือห้างร้านเอกชน (X_{23}) ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน (X_{24}) ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองระหว่าง 10,001-20,000 บาทต่อเดือน (X_{25}) และฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองสูงกว่า 20,001 บาทต่อเดือน (X_{26})

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า ข้อที่ 2 “ตัวแปรด้านส่วนตัว และด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี” ดังแสดงในตาราง 5-6

ตาราง 5 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	2	15125.544	7562.772	45.732**
Residual	353	58376.195	165.372	
Total	355	73501.739	7728.144	

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่าการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับบรรยากาศการเรียนการสอน (X_{29}) และการเข้าร่วมกิจกรรม (X_{28}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษา โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตัวแปร	b	SEb	β	R	R ²	F
X ₂₉	.698	.088	.390	.390	.152	63.562**
X ₂₉ X ₂₈	.630	.129	.235	.454	.206	45.732**
R = .454						
R ² = .206						
SE = 12.8597						
a = 38.688						

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่าตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การปรับตัวการเรียนในระบบไตรภาคมี 2 ตัวแปร โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือบรรยากาศการเรียนการสอน (X₂₉) และการเข้าร่วมกิจกรรม (X₂₈) ซึ่งตัวแปรทั้ง 2 ตัวแปรนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้ร้อยละ 20.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และได้ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ มาเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 38.688 + .698 (X_{29}) + .630(X_{28})$$

สมการพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z = .390 (X_{29}) + .235 (X_{28})$$

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว และด้านสิ่งแวดล้อม กับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
2. เพื่อศึกษาตัวแปรด้านส่วนตัว และด้านสิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ การปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว และด้านสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
2. ตัวแปรด้านส่วนตัว และด้านสิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2543 จำนวน 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 4,293 คน เป็นนักศึกษาชาย จำนวน 2,613 คน และนักศึกษาหญิง จำนวน 1,680 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2543 จำนวน 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 356 คน มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane, 1967 : 90) เป็นนักศึกษาชาย จำนวน 219 คน และนักศึกษาหญิง จำนวน 137 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีสาขาวิชา ชั้นปี และเพศ เป็นชั้น (Strata)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่1 แบบสอบถามด้านข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิสำเนา อาชีพของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่2 แบบสอบถามนิสัยในการเรียนเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 29 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .627

ตอนที่3 แบบสอบถามการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .737

ตอนที่4 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .653

ตอนที่5 แบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .838

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากอธิการบดี ซึ่งใช้เป็นประชากรในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2544 ถึงวันที่ 23 มีนาคม 2544 ได้แบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 356 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์คือตอบครบทุกข้อ ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นผู้วิจัยนำมาตรวจให้คะแนนและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS ดังนี้

- 1.ข้อมูลทั่วไปคิดค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 2.วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านต่างๆ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
- 3.วิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผล โดยใช้ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ดังนี้

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 2 ตัวแปร คือ ชั้นปีที่ 1 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คือระหว่าง 3.00-4.00 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คือ.105 และ .108 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ตัวแปร คือ นิสัยในการเรียน(X_{27}) การเข้าร่วมกิจกรรม (X_{28})

และบรรยากาศการเรียนการสอน (X29) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ คือ .277, .299 และ .390 ตามลำดับ

2. ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้แก่ เพศชาย (X₁) เพศหญิง (X₂) ชั้นปีที่ 2 (X₄) ชั้นปีที่ 3 (X₅) ชั้นปีที่ 4 (X₆) สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ (X₇) สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร (X₈) สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ (X₉) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ คือต่ำกว่า 1.99 (X₁₀) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางคือระหว่าง 2.00-2.99 (X₁₁) ภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (X₁₃) ภูมิลำเนาในเขตภาคกลาง (X₁₄) ภูมิลำเนาในเขตภาคเหนือ (X₁₅) ภูมิลำเนาในเขตภาคใต้ (X₁₆) ภูมิลำเนาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (X₁₇) ภูมิลำเนาในเขตภาคตะวันออก (X₁₈) ภูมิลำเนาในเขตภาคตะวันตก (X₁₉) อาชีพรับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์การของรัฐ (X₂₀) อาชีพทำไร่ นา สวน เลี้ยงสัตว์ (X₂₁) อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย (X₂₂) อาชีพรับจ้าง พนักงานบริษัท หรือห้างร้านเอกชน (X₂₃) ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ คือต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน (X₂₄) ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง คือระหว่าง 10,001-20,000 บาทต่อเดือน (X₂₅) และฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง คือ สูงกว่า 20,001 บาทต่อเดือน (X₂₆)

3. ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ตัวแปร โดยเรียงจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปยังที่ส่งผลน้อยที่สุด คือ บรรยากาศการเรียนการสอน (X₂₉) และการเข้าร่วมกิจกรรม (X₂₈) ซึ่งตัวแปรทั้ง 2 นี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้ร้อยละ 20.60

4. สมการที่สามารถพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ

4.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 38.688 + .698 (X_{29}) + .630(X_{28})$$

4.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .390 (X_{29}) + .235 (X_{28})$$

อภิปรายผล

ผลการศึกษา พบว่า

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ตัวแปร ได้แก่ ชั้นปีที่ 1 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ตัวแปร ได้แก่ นิสัยในการเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม และบรรยากาศการเรียนการสอน

1.1 ชั้นปีที่ 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ทั้งนี้เพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เป็นกลุ่มที่มีการปรับเปลี่ยนในหลาย ๆ ด้าน เช่น เปลี่ยนจากระดับมัธยมศึกษาเป็นระดับอุดมศึกษา และในระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

สุรนารี นั้นมีการจัดการศึกษาเป็นระบบไตรภาค ซึ่งมีความแตกต่างจากที่นักศึกษาเคยศึกษามาเป็นแบบทวิภาค จึงทำให้ระยะเวลาเรียนในแต่ละภาคจะสั้น นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จึงมีเวลาในการปรับตัวด้านการเรียนน้อย ซึ่งแตกต่างจากชั้นปีที่ 2-4 ซึ่งเริ่มเคยชินกับระบบการศึกษาแบบไตรภาคมากขึ้น ซึ่งจากรายงานของศูนย์บริการการศึกษา และงานที่ปรึกษาหอพัก พบว่ามีนักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 ประจำภาคการศึกษาที่ 3/2541 จำนวน 642 คน แยกเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 342 คน และชั้นปีที่ 2-4 จำนวน 300 คน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปัญญภรณ์ ชูตั้งกร และศุภลักษณ์ จารุรัตน์จามร (2517 : 53) ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2518 – 2519 พบว่านักศึกษามีปัญหาการเรียนหลายอย่าง เช่น ปัญหาการหาห้องเรียนไม่พบในระยะ 1 ถึง 2 สัปดาห์แรก ทำให้ขาดเรียนไป, วิชาส่วนใหญ่เป็นวิชาบังคับ เนื้อหาค่อนข้างยากไม่เข้าใจ, อาจารย์สอนเร็วไป วิชาที่สอนค่อนข้างใหม่สำหรับนักศึกษา, อาจารย์ผู้สอนไม่ค่อยเป็นกันเองต่อผู้เรียน, ใช้ห้องสมุดไม่เป็น, ไม่รู้ว่าการค้นคว้าหรือเขียนรายงานควรจะทำอย่างไร, ไม่มีความมั่นใจในตนเอง, ไม่คุ้นเคยกับระบบการเรียนในระดับอุดมศึกษา, ขาดเพื่อน ตลอดจนต้องการการเอาใจใส่ดูแลจากอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาค่อนข้างสูง (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2530 : 29-36)

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กล่าวคือ นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีย่อมมีการปรับตัวด้านการเรียนดีด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเมื่อนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีแล้ว จะทำให้เกิดแรงจูงใจหรือมีความมั่นใจและภาคภูมิใจในตนเอง กล่าวที่จะแสดงออก อีกทั้งยังเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน เป็นผลให้การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมมหาวิทยาลัยได้อย่างมีความสุข มีความเชื่อมั่นในตนเอง ช่วยเหลือผู้อื่นได้ ไม่มีปัญหาทางจิตใจ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตนเอง (อรพินทร์ ชูชม และอัจฉรา สุขารมย์ 2532 : 1) และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีการปรับตัวทางอารมณ์ให้เข้ากับสิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้รับรางวัลทางสังคม มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง และคนอื่นในมหาวิทยาลัย เทเลอร์ (Taylor. 1961 : 76)

1.3 นิสัยในการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กล่าวคือนักศึกษามีนิสัยการเรียนดี หมายถึงนักศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ ทำให้เกิดความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียนวางแผนการจัดระบบการเรียนของตนเอง รู้จักแบ่งเวลาไม่ผลัดผ่อน รู้จักแสวงหาข้อมูลอยู่เสมอ ทำให้นักศึกษารู้จักปรับเปลี่ยนตัวเองอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นระบบการศึกษาของมหาวิทยาลัยจะเป็นอย่างไร นักศึกษาที่มีการเรียนดีจะมีการปรับตัวด้านการเรียนไม่ดีดังที่เรนน (Wrenn. 1968 : 1-4) ได้กล่าวว่า นิสัยในการเรียนเป็นพฤติกรรมทางด้านการเรียนที่บุคคลมีความพึงพอใจและปฏิบัติเป็นประจำ โดยพฤติกรรมนี้อาจมาจากทักษะในการเรียนและเทคนิคในการเรียน

1.4 การเข้าร่วมกิจกรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กล่าวคือนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมย่อมมีการปรับตัวด้านการเรียนที่ดี เพราะการเข้าร่วมกิจกรรมจะทำให้เกิดความรู้สึกคุ้นเคยกัน พัฒนาทางด้านอารมณ์เป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งกิจกรรมนักศึกษามีหลากหลาย ทำให้นักศึกษาได้เลือกเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้เห็นความสำคัญดังกล่าว จึงจัดให้วันหยุดหสบดีช่วงบ่ายเป็นช่วงเวลาที่ว่างจากการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษาได้ทำและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะนักศึกษาที่มีโอกาสเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ จะได้รับประสบการณ์และวุฒิภาวะมากกว่านักศึกษาอื่น เพราะการดำเนินกิจกรรมนั้นต้องอาศัยการบูรณาการทางสังคม ซึ่งกิจกรรมนักศึกษานับว่ามีคุณค่า และมีประโยชน์มาก เป็นการสร้าง

เสริมให้นักศึกษามีประสบการณ์ชีวิต โดยได้เรียนรู้จากการทำงานจริง ๆ ได้รู้จักคนมากขึ้น เข้าใจคนมากขึ้น มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น เป็นการฝึกและสร้างบุคลิกภาพการเป็นผู้นำ (พิน ทองชุมชุม, 2532 : 85-90) นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมจำเป็นต้องเป็นผู้ปรับตัวด้านการเรียนได้ดี

1.5 บรรยากาศการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบ ไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กล่าวคือ บรรยากาศการเรียนการสอนที่ดีย่อมมีผลดีต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักศึกษา และบรรยากาศในห้องเรียนไม่ว่าจะเป็นบุคลิกภาพทางประการ พฤติกรรม หรืออุปนิสัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน มีผลต่อการปรับตัวของนักศึกษา ผู้สอนที่เป็นกันเอง รู้จักใช้แรงเสริมที่เหมาะสม มีทัศนคติที่ดีต่อนักศึกษา จัดกิจกรรมให้นักศึกษา มีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็น ฯลฯ จะทำให้นักศึกษามีความมั่นใจที่จะแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนอภิปรายร่วมกัน เป็นส่วนสำคัญในการปรับตัวด้านการเรียนของนักศึกษาเป็นอย่างมาก อาจารย์ที่พยายามทำความรู้จักกับนักศึกษาให้ความเป็นกันเอง เห็นอกเห็นใจนักศึกษา รู้จักการส่งเสริมการเรียนตามความสนใจของนักศึกษา นักศึกษาจะเรียนได้ดี และมีความสามารถในการปรับตัวด้านการเรียนสูง ซึ่งแตกต่างจากอาจารย์ที่มุ่งสอน โดยวิธีการกดดันนักศึกษาให้ยอมรับความต้องการของตน ผลที่สุดนักศึกษาจะไม่พอใจในตัวอาจารย์ และเรียนไม่ดีเท่าที่ควร (Bush, 1942 : 645-656)

2. ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบ ไตรภาคของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้แก่ เพศชาย, เพศหญิง, ชั้นปีที่ 2-4, สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์, สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร, สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง, ภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล, ภูมิลำเนาในเขตภาคกลาง, ภูมิลำเนาในเขตภาคเหนือ, ภูมิลำเนาในเขตภาคใต้, ภูมิลำเนาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ภูมิลำเนาในเขตภาคตะวันออก, ภูมิลำเนาภาคตะวันตก, อาชีพของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่มีอาชีพข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์การของรัฐ, อาชีพของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่มีอาชีพทำไร่ นา สวน เลี้ยงสัตว์, อาชีพของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย, อาชีพของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้าง พนักงานบริษัท หรือห้างร้านเอกชน, ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองต่ำ, ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองปานกลาง และฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองสูง อภิปรายได้ดังนี้

2.1 เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบ ไตรภาคของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กล่าวคือ นักศึกษาชายบางคนอาจปรับตัวได้ดีในด้านการเรียนในระบบ ไตรภาคอาจเป็นเพราะนักศึกษาเป็นคนที่รู้จักใช้เวลารู้จักวิธีการเรียนและวิธีการทำงานให้ได้ผลดี ดังที่ภิญโญสาธ (2531 : 5-16) เสนอวิธีเรียนเก่งดังนี้คือ ขณะที่อาจารย์กำลังสอนในชั้นเรียน นักศึกษาไม่ควรพูดคุยกัน ให้ความสนใจเฉพาะที่อาจารย์สอนเท่านั้น และมีการซักถามหากไม่เข้าใจหรือทำไม่ทัน และขยันทำการบ้าน ทบทวนเรื่องที่เรียนมาแล้ว ตลอดจนทำตารางเวลาส่วนตัวประจำสัปดาห์ ซึ่งนักศึกษาชายที่ปรับตัวได้ดี จะมีพฤติกรรมเรียนดังที่กล่าวข้างต้น

ในทำนองเดียวกัน อาจมีนักศึกษาชายบางคนที่ปรับตัวได้ไม่ดี ในด้านการเรียนในระบบ ไตรภาค ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาเป็นคนที่ไม่รู้จักใช้เวลา ไม่รู้จักวิธีการเรียน และวิธีการทำงานให้ได้ผลดี ตลอดจนมีพฤติกรรมเรียนที่ไม่ดี คือไม่ตั้งใจเรียน ไม่สนใจเรื่องที่เรียน ไม่ทำการบ้านด้วยตนเอง ซึ่งพฤติกรรมเรียนที่ไม่ดีดังกล่าวจะนำไปสู่การปรับตัวด้านการเรียนไม่ดีด้วย

นักศึกษาหญิงบางคนปรับตัวได้ดีในการเรียนในระบบไตรภาค อาจเป็นเพราะนักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนที่มีส่วนส่งเสริมการเรียนในระดับมากที่สุดคือ ตั้งใจเรียนอยู่เสมอ ติดตามเรื่องที่เรียนเสมอ การทำการบ้านด้วยตนเอง ตลอดจนรู้จักจัดสรรเวลาให้เป็นประโยชน์และปฏิบัติตัวในห้องเรียนอย่างเหมาะสม ตั้งใจฟังสิ่งที่อาจารย์สอน ชักถามเมื่อไม่เข้าใจ และจดบันทึกในสิ่งที่ได้เรียนรู้ มีเจตคติที่ดีต่ออาจารย์ผู้สอน ซึ่งวิธีการเหล่านี้จะช่วยให้นักศึกษาหญิงมีการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ดี และประสบผลสำเร็จในด้านการเรียน

ในทางตรงกันข้ามนักศึกษาหญิงบางคนอาจปรับตัวได้ไม่ดี ในด้านการเรียนในระบบไตรภาค อาจเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการเรียนที่ไม่ส่งเสริมการเรียนมากที่สุดคือ ไม่ตั้งใจเรียน ไม่ทำการบ้านด้วยตนเอง ไม่รู้จักการใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ ไม่สนใจศึกษาค้นคว้าทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน อาจทำให้นักศึกษามีผลการเรียนต่ำ

2.2 ชั้นปีที่ 2-4 ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กล่าวคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีชั้นปีที่ 2-4 บางคนปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ดี และขณะเดียวกันอาจมีนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ชั้นปีที่ 2-4 บางคน ปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ไม่ดี อภิปรายได้ดังนี้

นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีชั้นปีที่ 2-4 บางคนปรับตัวได้ดีเพราะนักศึกษารู้จักระบบการเรียนในระดับอุดมศึกษา สามารถจัดการและวางแผนการใช้เวลาการใช้เวลาในชีวิตประจำวันของตนเองได้อย่างดีและเหมาะสมทั้งด้านการเรียน, การทำกิจกรรม, การนอนหลับพักผ่อน, การออกกำลังกาย และการเข้าสังคมกลุ่มเพื่อน เป็นต้น ซึ่งทำให้นักศึกษาสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองทั้งด้านความรู้ ประสบการณ์ การเข้าร่วมกิจกรรม อารมณ์ และสังคม ในอันที่จะช่วยหล่อหลอมให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพในอนาคต

ดังนั้นนักศึกษาชั้นปีที่ 2-4 บางคนที่อยู่จากระบบการเรียนในระดับอุดมศึกษาและรู้จักวางแผนการใช้เวลาในแต่ละด้านอย่างเหมาะสมแล้ว จะสามารถปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ดี

นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ชั้นปีที่ 2-4 บางคน ปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคไม่ดี เพราะนักศึกษาอาจไม่เข้าใจระบบการเรียนในระดับอุดมศึกษา และไม่สามารถจัดการและวางแผนการใช้เวลาในชีวิตประจำวันของตนเองได้อย่างเหมาะสมในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการเรียน และนักศึกษาอาจจัดตารางการลงทะเบียนในแต่ละภาคเรียนไม่เหมาะสม จึงทำให้นักศึกษาชั้นปีที่ 2-4 บางคนปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ไม่ดี

2.3 สาขาวิชา ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กล่าวคือ นักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ บางคนอาจปรับตัวด้านการเรียนในระดับไตรภาคได้ดี ในทางตรงกันข้ามอาจมีนักศึกษสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ บางคนอาจปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ไม่ดี อภิปรายได้ดังนี้

นักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ บางคนปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ดีเพราะนักศึกษามีพื้นฐานการเรียนทางด้านวิทยาศาสตร์ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งในสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์นั้น เนื้อหาวิชาสามารถเน้นด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบกับนักศึกษาได้เข้าเรียนในสาขาวิชาที่ตนเองมีความถนัด และสนใจ ตลอดจนอาจารย์ในสาขาวิชาให้คำปรึกษาแนะนำในด้านวิชาการ และมีรุ่นพี่ที่ให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา ทำให้นักศึกษาสามารถปรับ

ตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ดี และนักศึกษาพยายามศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักค้นคว้า รู้จักใช้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเกตซักถาม จดจำสำรวจปฏิบัติจริง และจากการอ่าน ทำให้นักศึกษาสามารถปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ดี

นักศึกษสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์บางคน ปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคไม่ได้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาเข้าเรียนในสาขาวิชาที่ตนเองไม่มีความถนัด และเนื้อหาวิชามีความยุ่งยากและซับซ้อนมากขึ้น ประกอบกับนักศึกษาไม่กล้าขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ หรืออาจารย์ในสาขาวิชาที่ตนเองสังกัดอยู่ ตลอดจนนักศึกษามีวิธีการเรียนเฉพาะของตนเอง โดยไม่มีการแลกเปลี่ยนหรือเข้ากลุ่ม ทบทวนรายวิชาต่าง ๆ กับเพื่อน ทำให้นักศึกษาอาจเสียโอกาสและเทคนิคบางอย่างไป ซึ่งจะนำไปสู่การทำให้ นักศึกษาปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคไม่ได้ อีกทั้งนักศึกษบางคนอาจไม่รู้จักรับกับใจตนเอง ถึงเวลาเรียนก็นั่งสนทนาบ้าง เล่นกับเพื่อนบ้าง ทำให้ขาดเรียน หรือขณะที่เรียนจดคำบรรยายไม่ทัน อาจทำให้ ผลการสอบได้คะแนนน้อย ซึ่งจะทำให้ นักศึกษาบางคนเกิดความท้อถอยมากยิ่งขึ้น เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน เกิดความเบื่อหน่ายในการฟังคำบรรยาย ไม่มีกำลังใจที่จะศึกษาค้นคว้า มีปัญหาการปรับตัวด้านการเรียน และอาจนำมาซึ่งความคับข้องใจ จนเป็นสาเหตุให้นักศึกษาบางคนทำร้ายตนเองก็มี

2.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กล่าวคือ นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำบางคนอาจปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ดี ขณะเดียวกันอาจมีนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำบางคนอาจปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคไม่ได้ อภิปรายได้ดังนี้

นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำบางคน สามารถปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ดี ทั้งนี้เพราะนักศึกษารู้จักตนเองเป็นอย่างดี จึงมีความตั้งใจและพยายามเอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตนเองสูงขึ้น โดยอาจใช้เทคนิคในการเรียนต่าง ๆ ตลอดจนมีการเตรียมตัวสำหรับการสอบอยู่เสมอทั้งการสอบกลางภาคและปลายภาค นักศึกษามีความกระตือรือร้น และทุ่มเทเวลาสำหรับการเรียนอย่างต่อเนื่อง จนทำให้นักศึกษาสามารถปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ดี

นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ บางคนไม่สามารถปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ดี ทั้งนี้เพราะนักศึกษาเกิดความรู้สึกท้อแท้ ขาดกำลังใจ และไม่พยายามช่วยเหลือตนเอง ตลอดจนไม่สนใจในด้านการเรียน ขาดเรียน ไม่ส่งการบ้าน ให้ความสนใจกิจกรรมอย่างอื่นมากกว่าด้านการเรียน อาจทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของซาร์ (Sarr. 1970 : 23) พบว่านักศึกษามีภาคเชอร์ต่ำมีปัญหาต่าง ๆ ทั้งเกี่ยวกับตนเอง สุขภาพ ความสัมพันธ์กับเพื่อน ครู อาจารย์ ชีวิตในบ้าน และมหาวิทยาลัย ปัญหาการเรียน การเงิน การปรับตัว และด้านศาสนา มากกว่านักศึกษาชั้นเดียวกันที่มีภาคเชอร์สูงกว่าประมาณ 10 เท่า

นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางบางคน สามารถปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ดีเพราะ นักศึกษาจะเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตนเองกับนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เพื่อให้ตนเองเกิดกำลังใจ และมีความมุ่งมั่นในการเรียนมากขึ้น ทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม และหาแนวทางในการพัฒนาการเรียนของตนเองเพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางบางคน ไม่สามารถปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ดี เพราะอาจมีปัจจัยอย่างอื่น เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองต่ำ ทำให้นัก

ศึกษารัฐีกมีปมด้อย และไม่เท่าเทียมกับเพื่อน ทำให้ขาดความมั่นใจในตัวเอง และไม่เอาใจใส่ต่อการเรียน ขาดความมุ่งมั่นในด้านการเรียน ซึ่งอาจทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาไม่ดี

2.5 ภูมิสำเนา ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กล่าวคือ นักศึกษาที่มีภูมิสำเนาต่างกันบางคนอาจปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ดี ขณะเดียวกันอาจมีนักศึกษาที่มีภูมิสำเนาต่างกัน บางคนอาจปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคไม่ดี อภิปรายได้ดังนี้

นักศึกษาที่มีภูมิสำเนาต่างกันบางคน สามารถปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ดี เพราะนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัย นักศึกษาจึงมีความสนิทสนมคุ้นเคยและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี ทั้งด้านความเป็นอยู่ในหอพัก การเข้าถึงคณาจารย์เพื่อน ตลอดจนในด้านการเรียน เช่น นักศึกษาจับกลุ่มทบทวนรายวิชากับเพื่อน ๆ หรือทำการบ้าน

หนึ่ง หอพักของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีนั้นมีลักษณะเป็นหอพักเพื่อการศึกษา และอาศัยมีอาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก ประจำอยู่หอพักละ 1 คน เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำ และให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ตลอดจนการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนานักศึกษา ดังนั้นนักศึกษาซึ่งมาจากภูมิภาคต่างกัน จะได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ และทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านอื่น จนทำให้ให้นักศึกษาที่มาจากภูมิภาคต่างกันสามารถปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ดี

นักศึกษาที่มาจากภูมิภาคต่างกันบางคน ไม่สามารถปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ดี เพราะนักศึกษาบางคนมีพฤติกรรมชอบเก็บตัว ไม่อยากคบค้าสมาคมกับคนอื่น ทำให้นักศึกษาอาจมีเพื่อนสนิทน้อย หรืออาจไม่มีเลย ที่จะคอยให้กำลังใจและคำปรึกษา เมื่อนักศึกษาเกิดความคับข้องใจ ตลอดจนอาจทำให้นักศึกษาพลาดโอกาสบางอย่างที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง เช่น ขาดการแลกเปลี่ยน ความรู้และประสบการณ์ ขาดการทบทวนรายวิชากับเพื่อน ๆ และอาจไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน ซึ่งอาจทำให้นักศึกษามีความลำบากในการปรับตัวกับสังคมกลุ่มเพื่อนและการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ไม่ดี

2.6 อาชีพของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ไม่พบความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กล่าวคือ อาชีพของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่แตกต่างกัน อาจทำให้นักศึกษาบางคนสามารถปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ดี หรือในทางตรงกันข้าม อาชีพของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่แตกต่างกันอาจทำให้นักศึกษาบางคนไม่สามารถปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ดี อภิปรายได้ดังนี้

นักศึกษาที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีอาชีพข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์การของรัฐ บางคนสามารถปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ดี เพราะนักศึกษามีบิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่สามารถเอาใจใส่ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเรียน อีกทั้งมีรายได้สูง ทำให้นักศึกษามีความพร้อมด้านอุปกรณ์การเรียน จึงประสบความสำเร็จในด้านการเรียน และสามารถปรับตัวด้านการเรียนได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โชปรา (Chopra. 1967 : 359-361) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่มีผู้ปกครองมีอาชีพเกี่ยวกับด้านวิชาการ จะมีคะแนนทางสติปัญญาและแบบทดสอบเกี่ยวกับวิชาการสูงกว่านักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น ๆ

นักศึกษาที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีอาชีพข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์การของรัฐบางคน ไม่สามารถปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ เพราะนักศึกษาไม่ให้ความสนใจคำแนะนำเกี่ยวกับการเรียนของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง และเนื่องจากครอบครัวมีรายได้สูง นักศึกษาอาจ

ใช้จ่ายเงินอย่างฟุ่มเฟือย และอาจให้ความสนใจในเรื่องของการเที่ยวเตร่ หรือสนใจกิจกรรมอย่างอื่นมากกว่าด้านการเรียน ตลอดจนบางรายบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง อาจไม่มีเวลาในการให้คำแนะนำในด้านการเรียน ซึ่งจะทำให้นักศึกษามีผลการเรียนไม่ดี และมีการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้น้อย

นักศึกษาบางคนที่ยึดบิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีอาชีพทำไร่ นา สวน เลี้ยงสัตว์ สามารถปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาเห็นบิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่มีความลำบาก ต้องทำงานหนัก เพื่อหาเงินสำหรับให้นักศึกษาเรียนต่อในระดับสูง เป็นความหวังของครอบครัว เมื่อนักศึกษาเรียนจบ จะมียาได้เลี้ยงดูตนเองและครอบครัวต่อไป ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษามีความกระตือรือร้น และเอาใจใส่ต่อการเรียนอย่างเต็มที่ รู้จักการวางแผนในการเรียน ในอันที่จะช่วยให้นักศึกษาสามารถประสบความสำเร็จในด้านการเรียน และสามารถปรับตัวด้านการเรียนได้ดี

ในทางตรงกันข้ามนักศึกษาบางคนที่ยึดบิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีอาชีพทำไร่ นา สวน เลี้ยงสัตว์ ไม่สามารถปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาเกิดความรู้สึกท้อแท้ และรู้สึกมีปมด้อย ขาดความกระตือรือร้น และไม่สนใจต่อการเรียน ใช้เวลาในการทำกิจกรรมอย่างอื่นมากกว่าด้านการเรียน ซึ่งอาจมีผลทำให้นักศึกษามีผลการเรียนไม่ดี และมีปัญหาในด้านการปรับตัวการเรียนในระบบไตรภาค

2.7 ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ไม่พบความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กล่าวคือ นักศึกษาบางคนที่ยึดฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองต่างกัน อาจปรับตัวได้ดีในด้านการเรียนในระบบไตรภาค ในทางตรงกันข้ามนักศึกษาบางคนที่ยึดฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองต่างกัน อาจปรับตัวได้ไม่ดี ในด้านการเรียนในระบบไตรภาค ซึ่งอภิปรายได้ดังนี้

นักศึกษาบางคนที่ยึดฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองต่ำ อาจปรับตัวได้ดีในด้านการเรียนในระบบไตรภาค ทั้งนี้เพราะนักศึกษามีความมานะพยายาม มีความกระตือรือร้นในการเรียน เพื่อให้ประสบผลสำเร็จ ตามความมุ่งหวังของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง และนักศึกษาที่มีบิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ สามารถขอความช่วยเหลือในด้านการเงิน จากทางมหาวิทยาลัยในลักษณะของทุนการศึกษา, ทุนกู้ยืมฉุกเฉิน, ทุนกู้ยืมจากรัฐบาล, ทุนอาหารกลางวัน ตลอดจนการเป็นนักศึกษาจ้างงาน ตามหน่วยงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย ทำให้สามารถช่วยบรรเทาความเดือดร้อนและลดความวิตกกังวลในเรื่องค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาของนักศึกษาได้ นักศึกษาจึงมีเวลาทุ่มเทสำหรับการเรียนอย่างเต็มที่ ทำให้ผลการเรียนดี และสามารถปรับตัวด้านการเรียนได้ดี

ในทางตรงกันข้ามนักศึกษาบางคนมีฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองต่ำอาจปรับตัวไม่ดีในด้านการเรียนในระบบไตรภาค เพราะนักศึกษามีความเครียด และวิตกกังวลในเรื่องค่าใช้จ่ายสำหรับการเรียนเล่าเรียน จึงขาดแรงจูงใจในการเรียน และเกิดความท้อแท้ ตลอดจนมีการปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ดี ขาดความมั่นใจในตนเอง หรืออาจเก็บตัว ไม่อยากมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น เพราะรู้สึกตนเองมีปมด้อย ไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน นำไปสู่การปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคไม่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของการ์ริสันและคนอื่น ๆ (Garrison and others, 1964 : 403-407) ศึกษากลุ่มที่ประกอบอันมีผลต่อการเรียนของนักศึกษา พบว่าฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการเรียนของนักศึกษา โดยนักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ ย่อมขาดประสบการณ์ต่าง ๆ ในอันที่จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้นักศึกษาเกิดปัญหา อันเป็นอุปสรรคต่อการเรียนได้ เช่นเดียวกับงานวิจัยของฟิลลิปส์ (Phillips, 1968 :

1405-A) พบว่านักศึกษาระดับปริญญาเอกที่เรียนไม่ประสบผลสำเร็จเนื่องมาจากขาดแรงจูงใจที่สำคัญที่สุดคือ มีเงินไม่เพียงพอ ขาดความช่วยเหลือทางการเงิน และมีการปรับตัวกับเพื่อนไม่ดี

นักศึกษาบางคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองปานกลาง อาจปรับตัวได้ดีด้านการเรียนในระบบไตรภาค ทั้งนี้เพราะนักศึกษาสามารถใช้เวลาสำหรับการศึกษาค้นคว้าได้อย่างเต็มที่ ไม่มีความวิตกกังวลในเรื่องค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาล่าเรียน เพราะบิดา มารดา หรือผู้ปกครองสามารถให้ความช่วยเหลือด้านการเงินได้ หรือหากมีความจำเป็นในเรื่องของเงินทุนสำหรับการศึกษา นักศึกษาสามารถขอรับบริการจากงานทุนการศึกษาของมหาวิทยาลัยได้ ดังนั้นนักศึกษาจึงสามารถเรียนได้ดี และไม่มีปัญหาในการปรับตัวด้านการเรียน

ในทางตรงกันข้ามนักศึกษาบางคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองปานกลาง อาจปรับตัวได้ไม่ดี ด้านการเรียนในระบบไตรภาค ทั้งนี้เพราะนักศึกษาอาจเปรียบเทียบตนเองกับกลุ่มนักศึกษาที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจสูง ทำให้รู้สึกมีปมด้อย ขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดแรงจูงใจในการเรียน ทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมที่เอาใจใส่ต่อการศึกษาล่าเรียนน้อย ไม่สนใจศึกษาค้นคว้า อันจะนำไปสู่การปรับตัวด้านการเรียนไม่ได้

นักศึกษาบางคนที่มีบิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจสูงอาจปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคได้ดี ทั้งนี้เพราะนักศึกษาสามารถใช้เวลาสำหรับการศึกษาค้นคว้าได้เต็มที่ ไม่มีความวิตกกังวลในเรื่องค่าใช้จ่ายต่าง ๆ สำหรับการศึกษ ตลอดจนนักศึกษามารถจัดซื้อสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนที่อำนวยความสะดวกและเอื้อต่อการศึกษา ได้ตามความต้องการของตนเอง เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษา ทำให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก ตลอดจนอาจให้ความช่วยเหลือด้านการเงินกับเพื่อนในบางโอกาส ทำให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน และสามารถเรียนได้ดี และประสบความสำเร็จในด้านการเรียน

ในขณะที่เดียวกันอาจมีนักศึกษาบางคนที่มีบิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจสูง อาจปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคไม่ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาอาจไม่รู้จักรวบรวมแผนในการเรียนและไม่ให้ความสนใจในด้านการเรียนเท่าที่ควร อาจใช้เวลาส่วนใหญ่ทำกิจกรรมอย่างอื่นที่ไม่เกี่ยวกับด้านการเรียน เช่น การเที่ยวเตร่ สนทนากับเพื่อน ตลอดจนมีพฤติกรรมบางอย่างไม่เหมาะสม เช่น ก้าวร้าว พุดจาโอ้อวด หรือเอาแต่ใจตนเอง ทำให้นักศึกษาอาจมีปัญหการปรับตัวด้านการเรียนตามมา

3. ตัวแปรที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ตัวแปร โดยเรียงจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปยังที่ส่งผลน้อยที่สุด คือ บรรยากาศการเรียนการสอน และการเข้าร่วมกิจกรรม กล่าวคือ ถ้าบรรยากาศการเรียนการสอนดี อาจารย์มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น กล้าแสดงออกและยอมรับซึ่งกันและกัน รวมทั้งการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้น่าสนใจ นักศึกษาจะมีแรงจูงใจที่จะปรับตัวและสภาพตนเองด้านการเรียนให้ประสบความสำเร็จได้ โดยเฉพาะนักศึกษาที่มีประสบการณ์การเรียนที่สูงขึ้น จะมีกลวิธีการปรับตัวให้เหมาะสมกับตนเองมากขึ้น อาจเป็นเพราะได้ร่วมกิจกรรม ซึ่งมีความหลากหลาย มีประสบการณ์และวุฒิภาวะเพิ่มมากขึ้น ทำให้นักศึกษาสามารถดำรงชีวิตอยู่ในมหาวิทยาลัยได้อย่างเหมาะสม ซึ่งตัวแปรทั้ง 2 นี้สามารถรวมกันอธิบาย หรือพยากรณ์ความแปรปรวนการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้ร้อยละ 20.60

4. สมการที่สามารถพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ

4.1. สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 38.688 + .698 X_{29} + .630 X_{28}$$

4.2. สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .390 X_{29} + .235 X_{28}$$

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าตัวแปรที่ส่งผลอันดับแรกคือบรรยากาศการเรียนการสอน ดังนั้น มหาวิทยาลัย ควรวางนโยบายในเรื่องบรรยากาศการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นวิธีการสอนของอาจารย์ สถานที่เรียน สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษาด้วยกันเพื่อน

2. การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา ส่งผลเป็นอันดับสอง จึงควรสนับสนุนให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น เพราะจะได้รู้จักเพื่อนต่างสาขามากขึ้น เพื่อจะช่วยให้การปรับตัวดีขึ้น

ข. ข้อเสนอแนะการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคด้านอื่น ๆ เช่น ความกดดันทางการเรียนในสาขาวิชาที่ศึกษา ทิศนคติต่อการเรียนในระบบไตรภาค เป็นต้น

2. ควรศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในด้านอื่น ๆ ของนักศึกษาที่เรียนในระบบไตรภาค เช่น ด้านส่วนตัวและสังคม เป็นต้น

3. ควรศึกษาการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อพัฒนาการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค โดยควบคุมบรรยากาศการเรียนการสอนที่ส่งผลเป็นอันดับแรก ด้วยเทคนิคทางจิตวิทยา เช่น กิจกรรมกลุ่ม การระดมพลังสมอง การฝึกฝนความรู้สึกไว

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2524). *สุขภาพจิตในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหามงกุฎราชวิทยาลัย.
- กันยา สุวรรณแสง. (2533). *การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว*. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น.
- กรรณิการ์ พินศิริกุล. (2524). *การสำรวจปัญหาการเรียนสังคมและส่วนตัว ของนักเรียนสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กำธร จ่างทอง. (2528). *สุขภาพจิตและการพัฒนาตน*. นครศรีธรรมราช : วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช.
- กุลวดี ตรียานนท์. (2536). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาโท ของนักศึกษาภาคพิเศษ กรุงเทพมหานคร คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ พบ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- กุลวรรณ วิทยาวงศรุจิ. (2526). *ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัว*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กุกุยา แสงเดช. (2518). *การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญในกรุงเทพมหานครและจังหวัดชัยภูมิ*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไชนภา แก้วจันทร์. (2542). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จารุบุตร พ้ารัมย์. (2525). *การจัดกิจกรรมนักศึกษา ของวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จู่ไร ชุมรัมย์. (2526). *สภาพแวดล้อมและสังคมกลุ่มเพื่อนของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยในกรุงเทพฯ*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จุมจินต์ สลัดทุกข์. (2543). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชมพันธ์ กฤษกร ณ อยู่ชยา. (2530). *เอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชาญชัย อินทรประวัตติ และคณะ. (2542). *รายงานวิจัยสถาบันเรื่อง การติดตามผลบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี รุ่นปีการศึกษา 2539*. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ชาติชาญ หมั่นสมัคร. (2542). *การปรับตัวของนักศึกษาโครงการสมทบพิเศษ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไชยรัตน์ รุจิพงศ์. (2536). *การบริหารกิจการนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยรังสิต ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษา*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐพล แนวจำปา. (2540). *การปรับตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ดวงกมล มาลารัตน์. (2534). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนายเรืออากาศ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พิพัฒน์ชูเกียรติ. (2541). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขสมบูรณ์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงฤดี ช้วยขำ. (2540). ทศนคติต่อการจัดการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัด นครราชสีมา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ถนอมวงศ์ ทวีบุรณ์ และคนอื่นๆ. (2523). รายงานการสำรวจและวิจัยการใช้เวลาว่างเวลาเรียนของนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทองเรียน อมรชกุล. (2525). ปรินญาการศึกษาเบื้องต้น. พิษณุโลก : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไทย ทิพย์สุวรรณกุล, และคณะ. (2542). รายงานวิจัยสถาบันเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลของ- การรับนักศึกษาด้วยวิธีการให้โควตาและการสอบคัดเลือก รุ่นปีการศึกษา 2536. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ทัศนีย์ ตรีวรรณไชย. (2529). ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลใน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ธวัชชัย ทิมชุนหะเถียร และคณะ. (2541). วิจัยสถาบันเรื่อง ผลการดำเนินโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนา- อาชีพ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี รุ่นปีการศึกษา 2536. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ธิดาธรรณี เกษสุวรรณ. (2541). การศึกษารายกรณีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาการปรับตัว ด้านการเรียนในโรงเรียนเคหะทุ่งสองห้องวิทยา 1 เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธีระ นทีวุฒิกุล. (2521). การศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธีรศักดิ์ ศรีพรวิสิฐ. (2515). การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ การปรับตัว และกิจกรรม ในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2514 ที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำของวิทยาลัยครูในภาคใต้. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา.
- นิพนธ์ วรรณเวช. (2538). สภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงในทัศนะผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิภา นิชยาณ. (2530). การปรับตัวและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สารการพิมพ์.

- นิภา พงศ์วิรัตน์. (2520). การศึกษาปัญหาทางสังคมของเด็กวัยรุ่นตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคกลาง. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิภา พุทธสุวรรณ. (2530). สภาพแวดล้อมหอพักของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครในทัศนะของผู้บริหารและนิสิตหอพัก. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2527). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เบญจวรรณ พาณิชวรพันธ์. (2523). การสำรวจความคิดเห็นของนิสิตครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของคณะ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชัย เสริวงษ์ศักดิ์. (2536). การศึกษาปัญหาของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2535. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- บุบผา การ์��. (2527). สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนในทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุบผา ประทีปทอง. (2542). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประเทือง เกาจี. (2517). ปัญหาและความต้องการของนิสิตที่อยู่ประจำหอพักของมหาวิทยาลัยการศึกษาในส่วนภูมิภาค ปีการศึกษา 2516. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประสิทธิ์ พุ่มเพชร. (2515). การศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม การเรียน และความสนใจในอาชีพของนักเรียนช่างกลชั้นปีที่ 3 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาลกับโรงเรียนอาชีวศึกษาของเอกชน ในเขตนครหลวงกรุงเทพธนบุรี ปีการศึกษา 2514. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประสิทธิ์ อรุณรัตน์นนท์. (2528). กิจกรรมนันทศึกษา ในสหวิทยาลัยพุทธชินราช ตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและคณะกรรมการนันทศึกษา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปราชญาปณ์ กัณหเนตร. (2515). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ความสนใจ และการปรับตัว. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษา. ถ่ายเอกสาร.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2528). สุขภาพจิตเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์.
- พยอม ธัญรส. (2540). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พิน ทองขุมม. (2531-2532). "กิจกรรมกับการพัฒนานักศึกษา," วารสารสารศึกษาศาสตร์.

- เพ็ญทิพา นรินทรางกุล ณ อยู่ชยา. *ปัญหาการปรับตัวและสุขภาพจิตของนิสิตโควตาตามมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พาสณา ผโลศิลป์. (2535). *การสำรวจปัญหาการปรับตัวในเด็กวัยรุ่น กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พิมพ์ศรี เปาณิล. (2530). *บรรยากาศการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามทัศนะของ นิสิต*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2514). *ความสัมพันธ์ในหมู่นิสิตนักศึกษา*. สภาการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2522). *หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพบุลย์ อินทริวิชา. (2511). *การศึกษาถึงความต้องการและปัญหาในการปรับตัวของนักเรียนโรงเรียน มัธยมสาธิตแบบประสม วิทยาลัยการศึกษา ปีการศึกษา 2510*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยการศึกษา. ถ่ายเอกสาร.
- พวงสร้อย วรกุล. (2522). *การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้นในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสงขลา*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภาวนา ใจประสาท. (2534). *การศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภุชงค์ เลานศิริวงศ์. (2535). *การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ศึกษาในระบบโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ศึกษา ในระบบโรงเรียนและกึ่งระบบโรงเรียนเขตการศึกษา 11*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มณฑาทิพย์ มณีโชติ. (2542). *ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มนูญ ตนะวัฒนา. (2526). *จิตวิทยาพัฒนาชีวิต*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- มัลลวีร์ อุดลยวัฒน์ศิริ. (2533). "ชีวิตในมหาวิทยาลัย," ใน *ศึกษาศาสตร์*. หน้า 62-66.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. (2542). *ข้อมูลนักศึกษาใหม่ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2542*.
 ส่วนแผนงาน : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
 _____. (2542). *คู่มือนักศึกษาดำเนินงานกิจการนักศึกษา ปีการศึกษา 2542*.
 ส่วนกิจการนักศึกษา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
 _____. (2542). *สารสนเทศ ปีการศึกษา 2542*.
 ส่วนแผนงาน : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- เยาวนารถ อุษุมกุล. (2538). *สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในทัศนะของอาจารย์และ นักศึกษา*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(การอุดมศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- เยาวลักษณ์ ดัดโนภาส. (2523). *หอพักนักศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- รัชนี้บุญย์ ผิวสุพรรณ. (2542). *การใช้ชีวิตในหอพักของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์*.
 ปริญญาานิพนธ์. กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ราตรี พงษ์สุวรรณ. (2541). *การศึกษาปัญหาการปรับตัวด้านการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัย
 รามคำแหง*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รุ่งทิวา จักรกร. (2527). *วิธีสอนทั่วไป*. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองธรรม.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วรารัตน์ ประสิทธิ์วิทยกิจ. (2537). *การศึกษาการปรับตัวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียน
 กีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดกรมพลศึกษา*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาพิเศษ).
 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณภา ทองนุ้ย. (2523). *การวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 นครสวรรค์*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 ถ่ายเอกสาร.
- วัฒนา พุ่มเล็ก. (2513). *การศึกษาเปรียบเทียบขององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
 นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำกับนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูง ระดับ
 มัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วันดี ระเจริญ. (2531). *บุคลิกภาพและการปรับตัว*. เพชรบุรี : ภาควิชาจิตวิทยาวิทยาและแนะแนว
 คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยรำไพพรรณี.
- วัลลภา ตันติสุนทร. (2532). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่คัดสรรกับความเครียด และระหว่างความเครียด
 กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ของนักศึกษพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลอุดรดิตถ์*. วิทยานิพนธ์ วท.ม.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และคนอื่นๆ. (2527). *รายงานการวิจัยเรื่องนิสิตนักศึกษาในสถาบัน
 อุดมศึกษา* กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วารินทร์ สายโอบเอื้อ. (2522). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาวิทยาและแนะแนว
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วารินทร์ สายโอบเอื้อ และสุณีย์ ธีรดากร. (2522). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา
 และการแนะแนว วิทยาลัยครูพระนคร.
- วิจิตร ศรีสอน. (2521). *หลักการอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2530). *หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย*. กรุงเทพฯ :
 ไทยวัฒนาพานิช.
- วุฒิพล สกลเกียรติ. (2524). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 2 ที่อาศัยอยู่ในหอพัก
 และนอกหอพัก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ศศิพันธ์ ทรวงสัตย์. (2542). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบัน
 ราชภัฏเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่*. ปริญญาานิพนธ์. กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ :
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ศรีระพร จันทโนทก. (2538). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สนทยา เขมวิรัตน์. (2542). *ตัวแปรบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง สายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สมบัติ ตาปัญญา. (2528). "บริการทางจิตวิทยาในมหาวิทยาลัย," ใน *วารสารจิตวิทยาคลินิก*, หน้า 17-21.
- สมบัติ วัจนะสาริกกุล. (2524). *สภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามทัศนะของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สมศักดิ์ ลีภาสพิสุทธิ์. (2518). *การศึกษาเปรียบเทียบการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียน ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 2. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สมศรี เชื้อหิรัญ, และคณะ. (2521). *การสำรวจปัญหาสุขภาพจิตนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2521. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.*
- สมศรี บุญอรุณรักษา. (2539). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเครือคาทอลิก. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สมหญิง สารโกศล. (2535). *สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานหอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.*
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2524). "สาเหตุการออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน," ใน *การวิจัยเชิงบรรยาย. โรงพิมพ์เจริญผล.*
- สมใจ ศรีสินรุ่งเรือง. (2529). *องค์ประกอบที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(การอุดมศึกษา). สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ถ่ายเอกสาร.*
- สายพิณ สุดคณิง. (2536). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สิริพร ดาวัน. (2540). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สุชา จันทน์เอม. (2528). *วัยรุ่น. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต*
- สุภาพรรณ โคตรจรัส. (2524). *จิตวิทยาในการดำรงชีวิตเล่ม 1. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สุมลลิกา อุดกาการ. (2537). *องค์ประกอบที่นอกเหนือจากสติปัญญาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 จังหวัดอุดรธานี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร ถ่ายเอกสาร.*

- สุมาลี สุวรรณภักดี. (2541). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัว ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาล ในเขตภาคใต้ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ จันทน์เอม. (2527). *สุขจิตวิทยา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- สุวิทย์ สมานมิตร. (2516). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย ศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2515*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2523). *สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างองค์ประกอบด้านเชาวน์ปัญญา ปัญหาส่วนตัว นิสัย และทัศนคติทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุวรรณ สุขสมภักดี. (2530). *สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเกษตร นครศรีธรรมราช ในทัศนะของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เสาวรัตน์ จุลรัตน์. (2535). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอน ต้นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. (2537). *มิติใหม่ ของกิจการนักศึกษา1 พื้นฐานและบริการนักศึกษา*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- อรนุช กันสิงห์. (2542). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรพินทร์ ชูชม และอัจฉรา สุขารมณ. (2532). *องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อวยชัย ้วยสุวรรณ. (2521). *การพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้องค์ประกอบที่อยู่นอกเหนือความ สามารถทางด้านสติปัญญา*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา วงศ์โสธร, และคนอื่นๆ. (2525). *รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ของวิชาเรียนและ ความถนัดในการเรียนภาษาอังกฤษตามความสามารถของแต่ละบุคคล*. กรุงเทพฯ : สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัมพร โอตระกุล. (2525). "ศึกษาสุขภาพจิตผู้รับบริการศูนย์สุขภาพจิต," ใน *วารสารจิตวิทยาคลินิก*. หน้า 144-145.
- อำรุง จันทวานิช. (2526). *องค์ประสิทธิภาพของการประถมศึกษา : รายงานการวิจัยและประเมินผล ประสิทธิภาพของการประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อุทัย หิรัญโต. (2526). *สารานุกรมศัพท์สังคมวิทยา-มานุษยวิทยา*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อุทุมพร ทองไทย. (2522). "ลักษณะของอาจารย์ในอุดมคติ," ใน *ครูปริทัศน์*.
- เอกชัย สุขที่พันธ์. (2527). *การบริหารการศึกษาทั่วไป*. กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์การพิมพ์.
- Adorian, Stephen J. (1976). "The Residence Hall Environment at an Urban College," *Dissertations Abstracts*. 35 : 4037-A.

- Amuel, Smith S. (1970). *Best Method of Study*. London, Barres & Wyman.
- Annis, Linda and David J. Kent, (1978/1979). "The Effective of Study Techniques, Study Preference and Familiarity on Later Recall," *The Journal of Experimental Education*. 47 : 92-95.
- Astin, A. W. (1964). " Personal and Environmental Factors Associated with College Dropouts Among High Aptitude Students," *The Journal of Educational Psychology*. 55 : 219-227.
- Arkoff, A. (1968). *Adjustment and Mental Health*. McGraw-Hill.
- Chopra, S.L. (1967). "Parental Occupation and Academic Achievement of High School Students in Academic," *The Journal of Educational Research*. 60 : 359-362.
- Clark, Kenneth B. (1967). "The Negro Students at Intergrated College," *Education of the Disadvantage*. p.120. New York : Holt Rinehart and Winston, Inc.
- Cogan, Morris L. (1975). "Studies of Teacher Behavior," *The Journal of Experimental Education*. p.135-139.
- Donald, Elmer. (1969). "A Comparative Study of the Opinions of Students, Faculty and Local Board Members Regarding the Appropriate Elements of Student Activities Programs in Metropolitan Virginia Community Colleges," in *Dissertation Abstracts*. 29 : 2146.
- Elder, G.H. (1965). "Family Structure and Educational Attainment : A Cross Nation Analysis," *American Sociological Review*. 30.
- Erikson, Erik H. (1968). *Identity and The Life Cycle*. New York : International University :
- Garrison, Karl C. (1965). *Psychology of Adolescence*. 6 th ed. New Jersey.
- Gilbert, Wrenn C. (1968). *Study Habit Inventory*. Stanford : Stanford University Press.
- Gronlund. (1959). *Sociometry in the Classroom*. Harper. New York.
- Havighurst, Robert J. (1953). *Human Development and Education*. New York : Mckay Company.
- Horowitz, P. and Otto, D. (1973). *The Teaching Effectiveness of an Alternative Teaching Facility*. Alberta, Canada, University of Alberta.
- Jakobovits, Leon. (1971). *A foreign Language Learning : A Psycholinguistic Analysis of the Issues*. Rowley, Massachusettes : Newbury House.
- Kaplan, Louis. (1959). *Mental Health and Human Relation in Education*. New York : Harper and Brothers Publishers.
- Lazarus, Richard S. (1961). *Adjustment and Personal*. McGraw-Hill Book Company Inc.
- Lewin, K. and Lippitt, R. and White, R. (1939). "Patterns of Aggregative Behavior in Experimentally Created Social Climates," *Journal of Social Psychology*. 10 : 271-299.
- Maddox, Harry. (1963). "How to Study," *The English Language Society*. London.
- Maslow, A. H. (1970). *Motivation and Personality*. 2nd ed. New York : Haper and Row Publisheres.
- Motley, Hester Chattin. (1970). "A Study of the Predictive Value of Certain Factor Relate to Test Performance. Academic Achievement, and Educational Aspirations," *Dissertation Abstracts International*. 30 : 2507.

- Myers, R. C. (1952). "Biographical Factors and Academic Achievement : An Experimental Investigation," *Educational and Psychological Measurement*. 12 : 415-426.
- Ringess, Thomas A. (1968). *Mental Health in the School*. New York : Random House.
- Roger, Dorothy. (1972). *The Psychology of Adolescence*. New York : Appleton Century- Crofts.
- Travers, Robert M.H. (1995). *Educational Measurement*. The McMillan Company.
- Unesco. (1967). "A Review of Studies on Educational Wastage and Stanation," *Technical Seminar on Wastage and School Dropouts Bangkok*.
- Wayne, Holtman H. (1965). *Survey of Study Habits and Attitudes*. New York : The Psychological Corporation.
- Wright, Robert J.and Bean, Andrew G. (1974). "The Influence of Socio-economic Status on the Predictability of College Performance," *Journal of Educational Measurement*. 11 : 277-283.
- Wolford, Earl Melvin. (1965). "An Analysis of Selected Educational Philosophies as Pertinent to Dropout Problem," *Dissertation Abstract*. 25 : 256.
- Wong, Y.T. (1973). "The Result of Different Seating Arrangement upon Students' Anxiety Level, Acquaintance Volume, and Perceived Social Distance," *Dissertation Abstracts*. 33 : 4191.
- Yamane, Taro. (1967). *Statistic : An Introductory Analysis*. New York : Harper and Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ทม ๑๐๑๒/๗๖๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวสำรวย ประไพศรีศรี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา” โดยมี รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง และ อาจารย์ทัศนยา ทองภักดี เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่หอพัก สุรนิเวศ ๑-๑๓ หอพักสุรนิเวศ ๑๕ และขอให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ ๑-๔ สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีการเกษตร จำนวน ๕๐๐ คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสำรวย ประไพศรีศรี ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศวลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๖๖๔-๑๐๐๐ ต่อ ๕๗๒๖, ๕๖๔๔

โทรสาร. ๒๕๘-๔๑๑๙

ภาคผนวก ข
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรียน นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ด้วยดิฉันนางสาวสำรวย ประไพศรี นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา” ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ดิฉันมีความประสงค์จะขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมินผลด้านการเรียนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีแต่ประการใด ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย เนื่องจากจะได้ทราบถึงตัวแปรที่เกี่ยวข้องต่อการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาคของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีแห่งนี้

ดังนั้นจึงใคร่ขอความร่วมมือให้ท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและตามความรู้สึกของท่านที่แท้จริง และขอเรียนย้ำว่าข้อมูลส่วนตัวของท่านจะไม่ถูกเปิดเผยต่อผู้อื่นซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้อย่างแน่นอน

ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวสำรวย ประไพศรี

นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามชุดนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะสำรวจตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี การตอบแบบสอบถามนี้ จึงเป็นไปตามความรู้สึกนึกคิดของผู้ตอบโดยแท้จริงและไม่มีข้อมูลใดถูกหรือผิด ข้อมูลจะสรุปออกมาในภาพรวม เพื่อให้มองเห็นภาพรวมของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ดังนั้นจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว
- ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านนิสัยในการเรียน
- ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านการเข้าร่วมกิจกรรม
- ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านบรรยากาศการเรียนการสอน
- ตอนที่ 5 ข้อมูลด้านการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค

ตอนที่ 1 แบบสอบถามด้านข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักศึกษา

1. เพศ

- () ชาย
- () หญิง

2. ชั้นปีที่กำลังศึกษา

- () ชั้นปีที่ 1
- () ชั้นปีที่ 2
- () ชั้นปีที่ 3
- () ชั้นปีที่ 4

3. กำลังศึกษาในสาขาวิชา

- () วิศวกรรมศาสตร์
- () เทคโนโลยีการเกษตร
- () เทคโนโลยีสารสนเทศ

4. ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ของภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2543

- () ระดับผลการเรียนต่ำกว่า 1.99 ลงมา
- () ระดับผลการเรียนระหว่าง 2.00-2.99
- () ระดับผลการเรียนระหว่าง 3.00-4.00

5. ภูมิลำเนาของนักศึกษาอยู่ที่จังหวัด (โปรดระบุ).....

6.อาชีพของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง

- () ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์การของรัฐ
 () ทำไร่ นา สวน เลี้ยงสัตว์
 () ประกอบธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย
 () รับจ้าง พนักงานบริษัท หรือห้างร้านเอกชน

7.ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง

- () บิดามารดา หรือผู้ปกครอง มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน
 () บิดามารดา หรือผู้ปกครอง มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาทต่อเดือน
 () บิดามารดา หรือผู้ปกครอง มีรายได้ตั้งแต่ 20,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป

ตอนที่2 แบบสอบถามนิสัยในการเรียน

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับกรกระทำเป็นประจำของนักศึกษามากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 5 อันดับ ได้แก่

เป็นประจำ	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับกรกระทำของนักศึกษาบ่อยที่สุด
บ่อย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับกรกระทำของนักศึกษาบ่อยครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับกรกระทำของนักศึกษาทำบ้างเป็นบางครั้ง
น้อยครั้ง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับกรกระทำของนักศึกษาทำนานๆครั้ง
นานๆครั้ง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับกรกระทำของนักศึกษาทำนานครั้งมาก

แบบสอบถามนิสัยในการเรียน

ข้อที่	ข้อความ	เป็น ประจำ	บ่อย	บาง ครั้ง	น้อย ครั้ง	นานๆ ครั้ง
	<u>การวางแผนในการเรียน</u>					
1.	นักศึกษากำหนดเป้าหมายการเรียนในแต่ละวันและสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมายนั้น					
2.	นักศึกษาวางแผนอ่านหนังสืออย่างสอดคล้องกับตารางสอบ					
3.	นักศึกษาใช้เวลาไปกับเพื่อนในกิจกรรมต่างๆมากทำให้ไม่มีเวลาอ่านหนังสือก่อนสอบเพียงพอ					
4.	นักศึกษาไม่มีเวลาเตรียมตัวสอบกลางภาคเนื่องจากทำงานไม่เสร็จ					
5.	นักศึกษาไม่มีเวลาเตรียมตัวสอบปลายภาคเนื่องจากทำงานไม่เสร็จ					
6.	นักศึกษาทราบกำหนดการสอบแก่เกรด M และเกรด I					

ข้อที่	ข้อความ	เป็น ประจำ	บ่อย	บาง ครั้ง	น้อย ครั้ง	นาน ๆ ครั้ง
7.	นักศึกษาเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ					
8.	นักศึกษาทราบชั่วโมงประจำห้องทำงาน (Office Hours) ของอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการในแต่ละภาคการศึกษา					
	<u>การแบ่งเวลาในการเรียน</u>					
9.	นักศึกษากำหนดเวลาเรียนหนังสือทั้งเรียนด้วยตนเองและเรียนโดยมีอาจารย์สอน วันละ 6-8 ชั่วโมง					
10.	นักศึกษามีเวลาว่างสำหรับกิจกรรมเพื่อความเพลิดเพลิน วันละไม่น้อยกว่า 2-4 ชั่วโมง					
11.	นักศึกษานอนหลับพักผ่อนวันละ 6-8 ชั่วโมง					
12.	นักศึกษามีเวลาทำกิจวัตรประจำวัน เช่น อาบน้ำ แต่งตัว รับประทานอาหาร วันละ 4-6 ชั่วโมง					
13.	นักศึกษากำหนดเวลาในแต่ละวัน สำหรับการศึกษา ค้นคว้าจากคอมพิวเตอร์หรือในห้องสมุด					
14.	นักศึกษาใช้เวลาอยู่กับเพื่อน ๆ เพื่อทำกิจกรรมอย่างอื่นที่ไม่ใช่การเรียน วันละมากกว่า 4 ชั่วโมง					
15.	นักศึกษาเดินทางไปทำกิจกรรมอื่นนอกมหาวิทยาลัยโดยไม่ได้กำหนดไว้ในแผนการใช้เวลา จนทำให้มีเวลาเพื่อการศึกษา น้อยกว่าแผนที่กำหนดไว้					
16.	นักศึกษาเข้าชั้นเรียนทุกวิชาตามกำหนด					
	<u>การตั้งใจเรียน</u>					
17.	นักศึกษาคิดถึงเรื่องอื่นขณะที่ฟังอาจารย์สอน					
18.	นักศึกษามีวิธีการสร้างสมาธิในการเรียน					
19.	ขณะที่ฟังอาจารย์สอน นักศึกษาคิดตามเรื่องที่อาจารย์กำลังสอนไปด้วย					

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บางครั้ง	น้อยครั้ง	นานๆครั้ง
20.	ในการฟังการบรรยายนักศึกษาจดบันทึกคำบรรยายไปด้วย					
21.	ขณะที่ฟังการบรรยายของอาจารย์ นักศึกษามีอาการไม่ได้ยินสิ่งที่อาจารย์กำลังบรรยายอยู่					
<u>การทำกรบ้าน</u>						
22.	นักศึกษาทำการบ้านด้วยตนเอง					
23.	นักศึกษาทำการบ้านหรือแบบฝึกหัดเพิ่มเติม					
24.	นักศึกษาทำการบ้านไม่ทันเลยต้องลอกจากเพื่อน					
<u>การทบทวนบทเรียน</u>						
25.	นักศึกษาอ่านเนื้อหาที่เรียนมาทั้งหมดตามลำพัง					
26.	นักศึกษาจัดทบทวนบทเรียนกับเพื่อน					
27.	นักศึกษาขอพบอาจารย์ผู้สอนเพื่อขอคำอธิบายเพิ่มเติม					
28.	นักศึกษาอ่านสิ่งที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียนมาให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น					
29.	นักศึกษาจะทบทวนบทเรียนเฉพาะเพื่อเตรียมตัวสอบ					

ตอนที่3 แบบสอบถามการเข้าร่วมกิจกรรม

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษาพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษาบางครั้ง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษาน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษาน้อยมาก

แบบสอบถามการเข้าร่วมกิจกรรม

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย เช่น กิจกรรมการรับนักศึกษาใหม่ กิจกรรมพิธีพระราชทานปริญญาบัตร และกิจกรรมวันลอยกระทง					
2.	นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมของงานที่ปรึกษาหอพัก เช่น การอบรมคอมพิวเตอร์ การอบรมพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นผู้นำหรือวันชาวหอ					
3.	นักศึกษาไม่เข้าร่วมกิจกรรมขององค์การบริหารเพราะกิจกรรมที่จัดไม่ตรงกับความสนใจของนักศึกษา					
4.	นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมชมรมที่นักศึกษาสังกัดเพราะสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา					
5.	นักศึกษามีเวลาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมใดๆ					
6.	นักศึกษามีความรู้สึกลบสบายใจที่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา					
7.	นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมในฐานะเป็นสมาชิกของชมรม					
8.	นักศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารกิจกรรมของชมรม					
9.	นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมของงานที่ปรึกษาหอพัก					
10.	นักศึกษาไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเนื่องจากมีภาระทางการเรียนมาก					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยายลักษณะการเรียนการสอน

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษามากพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษาบางครั้ง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษาน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษาน้อยมาก

แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
	<u>วิธีการสอนของอาจารย์</u>					
1.	นักศึกษาสนใจวิธีการสอนของอาจารย์	-----	-----	-----	-----	-----
2.	นักศึกษามีความพอใจในเสรีภาพในกิจกรรมการเรียนการสอน	-----	-----	-----	-----	-----
3.	นักศึกษามีเวลาทำงานอย่างเพียงพอ	-----	-----	-----	-----	-----
4.	นักศึกษาเกิดกำลังใจในการเรียนจากการกระตุ้นของอาจารย์	-----	-----	-----	-----	-----
5.	นักศึกษาคาดคำบรรยายไม่ได้	-----	-----	-----	-----	-----
6.	นักศึกษาไม่ได้ซักถามในสิ่งที่อยากรู้	-----	-----	-----	-----	-----
	<u>สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา</u>					
7.	นักศึกษารู้สึกเป็นกันเองกับอาจารย์	-----	-----	-----	-----	-----
8.	นักศึกษาได้รับความช่วยเหลือทางวิชาการจากอาจารย์	-----	-----	-----	-----	-----
9.	นักศึกษาได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ในเรื่องทั่วไป	-----	-----	-----	-----	-----
	<u>สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน</u>					
10.	นักศึกษารวมกลุ่มกับเพื่อนทำงานตามอาจารย์มอบหมาย	-----	-----	-----	-----	-----
11.	นักศึกษาคอยให้กำลังใจเพื่อนอยู่เสมอ	-----	-----	-----	-----	-----

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
12.	นักศึกษาสามารถปรับทุกข์กับเพื่อนเมื่อมีเรื่องไม่สบายใจ					
13.	นักศึกษาช่วยกันทบทวนบทเรียนกับเพื่อน					
14.	นักศึกษามีเพื่อนสนิทที่เรียนอยู่ในกลุ่มเดียวกันอย่างน้อย 5-6 คน					
15.	นักศึกษาแข่งกันเรียนกับเพื่อน					
	สถานที่เรียน					
16.	นักศึกษารู้อีกอบุ้ในสภาพห้องเรียนของมหาวิทยาลัย					
17.	นักศึกษารู้อีกอดัดที่มีนักศึกษาเข้าเรียนจำนวนมากในห้องเรียนที่มีขนาดเล็ก					
18.	นักศึกษารู้อีกปรหม่าที่จะแสดงความคิดเห็นหรือซักถามในห้องเรียนที่มีขนาดใหญ่					
	สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน					
19.	นักศึกษาเกิดการเรียนรู้อย่างเหมาะสมเนื่องจากห้องเรียนมีสื่อที่สนับสนุนที่เหมาะสม					
20.	นักศึกษามีความรู้ลึกซึ้งกว่าความเข้าใจที่ใส่ตักอุปกรณ์ด้านการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ					
21.	นักศึกษาขาดโอกาสที่จะฝึกทักษะเนื่องจากอุปกรณ์ในภาคปฏิบัติมีจำนวนน้อย					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษามากพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษาบางครั้ง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษาน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษาน้อยมาก

แบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
	<u>ด้านการจัดการศึกษา</u>					
1.	นักศึกษารู้สึกสบายใจที่การจัดการศึกษาแบบไตรภาคมีความเหมาะสมต่อการเรียนการสอน					
2.	นักศึกษามีความพอใจที่การจัดการศึกษาแบบไตรภาคทำให้นักศึกษามีเวลาศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม					
3.	นักศึกษารู้สึกสบายใจที่การจัดการศึกษาแบบไตรภาคทำให้นักศึกษามีเวลาเตรียมตัวสอบได้เพียงพอ					
4.	นักศึกษารู้สึกหงุดหงิดที่การจัดการศึกษาแบบไตรภาคทำให้นักศึกษามีเวลาพักผ่อนในแต่ละวันไม่เพียงพอ					
5.	นักศึกษารู้สึกสบายใจที่การจัดการศึกษาแบบไตรภาคทำให้นักศึกษามีเวลาทำกิจกรรมได้เต็มที่					
6.	นักศึกษารู้สึกเครียดกับการกระเรียนในการจัดการศึกษาแบบไตรภาค					
7.	นักศึกษารู้สึกพึงพอใจกับผลการเรียนของตนเองในการจัดการศึกษาแบบไตรภาค					
8.	นักศึกษารู้สึกไม่พึงพอใจกับผลการเรียนของตนเองในการจัดการศึกษาแบบไตรภาค					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
	<u>ด้านความเป็นอยู่ในหอพัก</u>					
9.	นักศึกษามีความพอใจที่หอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมีความ สะดวก สบายและปลอดภัย					
10.	นักศึกษามีความพอใจที่หอพักของมหาวิทยาลัยมีห้องบริการ คอมพิวเตอร์ ห้องทบทวนวิชาเรียนและห้องประชุมที่เป็นประโยชน์ ต่อการศึกษา					
11.	นักศึกษารู้สึกสบายใจเมื่อมีปัญหภายในหอพัก เพราะนักศึกษา สามารถขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักได้					
12.	นักศึกษารู้สึกอบอุ่นเนื่องจากมีอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักให้คำปรึกษา แนะนำ					
13.	นักศึกษารู้สึกพอใจที่รู้จักเพื่อนต่างสาขาวิชาในหอพัก					
14.	นักศึกษารู้สึกสบายใจที่ระเบียบปฏิบัติสำหรับนักศึกษาหอพักมี ความเหมาะสม					
15.	นักศึกษารู้สึกสบายใจเมื่ออ่านหนังสือในห้องนอน					
16.	นักศึกษารู้สึกหงุดหงิดที่หอพักนักศึกษาเสียงดังทำให้นักศึกษาไม่มี สมาธิในการอ่านหนังสือหรือทำการบ้าน					
17.	นักศึกษารู้สึกไม่พอใจที่หอพักนักศึกษามีการจัดกิจกรรมน้อย ทำให้นักศึกษาไม่มีเวลาอ่านหนังสือหรือพักผ่อนอย่างเพียงพอ					
18.	นักศึกษารู้สึกสบายใจที่หอพักนักศึกษามีสถานที่ให้นักศึกษาได้ เตรียมทำการบ้าน อ่านหนังสือหรือสนทนาแลกเปลี่ยน ความรู้เพียงพอ					
	<u>ด้านบริการการศึกษาและสวัสดิการของมหาวิทยาลัย</u>					
19.	นักศึกษามีความพอใจในเรื่องการลงทะเบียนเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
20.	นักศึกษารู้สึกพอใจที่ห้องสมุดของมหาวิทยาลัย มีเอกสารและวารสารที่นักศึกษาสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเพียงพอ	-----	-----	-----	-----	-----
21.	นักศึกษารู้สึกพอใจที่มหาวิทยาลัยมีสนามกีฬาและอุปกรณ์กีฬาที่ทันสมัย สำหรับนักศึกษาออกกำลังกาย	-----	-----	-----	-----	-----
22.	นักศึกษารู้สึกสบายใจ เมื่อไปขอรับการบริการจากสถานกีฬา	-----	-----	-----	-----	-----
23.	นักศึกษารู้สึกพอใจที่บริการเงินทุนการศึกษาของมหาวิทยาลัย สามารถช่วยเหลือนักศึกษาที่มีความขัดสน	-----	-----	-----	-----	-----
24.	นักศึกษารู้สึกลำบากใจที่บริการเงินทุนการศึกษาของมหาวิทยาลัย ไม่สามารถช่วยบรรเทาปัญหาทางเศรษฐกิจของนักศึกษาได้อย่างแท้จริง	-----	-----	-----	-----	-----
25.	นักศึกษารู้สึกพอใจที่ได้รับความสะดวกในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์	-----	-----	-----	-----	-----
26.	นักศึกษารู้สึกพอใจที่โรงอาหารในมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศดี และสะอาด	-----	-----	-----	-----	-----
27.	นักศึกษารู้สึกพอใจที่ได้รับบริการที่ดีจากผู้ขายอาหาร ในโรงอาหารของมหาวิทยาลัย	-----	-----	-----	-----	-----
28.	นักศึกษารู้สึกอบอุ่นที่ได้รับบริการที่ดีจากสถานพยาบาลเมื่อนักศึกษาเจ็บป่วย	-----	-----	-----	-----	-----
29.	นักศึกษารู้สึกพอใจที่หอพักนักศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนานักศึกษาในหอพัก	-----	-----	-----	-----	-----
30.	นักศึกษารู้สึกพอใจที่งานแนะแนวและให้คำปรึกษาของมหาวิทยาลัย มีการจัดบริการที่ดีและเหมาะสม	-----	-----	-----	-----	-----

ภาคผนวก ค
คำอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น

ตาราง 7 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายข้อของแบบสอบถามนิสัยในการเรียน

ข้อที่	อำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	อำนาจจำแนก (t)
1	6.101	16	8.326
2	6.803	17	4.634
3	2.113	18	2.180
4	4.391	19	2.280
5	2.866	20	9.215
6	3.418	21	10.419
7	3.423	22	13.480
8	5.965	23	6.705
9	14.402	24	29.745
10	4.087	25	16.547
11	10.421	26	10.026
12	30.201	27	10.471
13	4.946	28	4.077
14	3.089	29	17.712
15	8.420		

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .627

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายข้อของแบบสอบถามการเข้าร่วมกิจกรรม

ข้อที่	อำนาจจำแนก (t)
1	17.033
2	3.820
3	6.453
4	35.206
5	7.418
6	7.071
7	46.400
8	8.255
9	7.347
10	2.119

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .737

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายข้อของแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

ข้อที่	อำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	อำนาจจำแนก (t)
1	2.521	12	3.014
2	18.458	13	3.869
3	2.732	14	22.700
4	3.765	15	11.868
5	9.507	16	4.798
6	5.585	17	2.416
7	3.308	18	5.531
8	4.653	19	6.735
9	4.489	20	3.938
10	4.031	21	7.582
11	5.040		

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .653

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายข้อของแบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนในระบบโทรภาค

ข้อที่	อำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	อำนาจจำแนก (t)
1	2.293	16	4.935
2	2.379	17	3.534
3	14.015	18	3.140
4	47.017	19	8.196
5	16.852	20	5.766
6	25.424	21	15.308
7	4.416	22	2.951
8	4.954	23	3.547
9	4.200	24	4.671
10	15.116	25	20.411
11	13.215	26	6.611
12	10.743	27	7.000
13	13.215	28	48.912
14	30.690	29	5.093
15	5.185	30	10.243

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .838

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาวสารวย ประไพศรีศรี
วัน เดือน ปี เกิด	6 มิถุนายน 2510
สถานที่เกิด	235 หมู่ 2 ต.ท่าวัด อ.แวงน้อย จ.ขอนแก่น 40230
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	111/52 หมู่ 6 ถ.มหาวิทยาลัย ต.สุนารี อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ส่วนกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000 โทรศัพท์ 044-225121
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2528	มัธยมศึกษาตอนปลาย (แผนกวิทย์-คณิต) จากโรงเรียนบัวใหญ่
พ.ศ.2530	อนุปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (การพัฒนชุมชน) จากวิทยาลัยครุนครราชสีมา
พ.ศ.2532	ศิลปศาสตรบัณฑิต (การพัฒนชุมชน) จากวิทยาลัยครุนครราชสีมา
พ.ศ.2544	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) จากมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ